

Årsredovisning **2018**

INLEDNING

Politiska kommentarer	3
-----------------------	---

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrmodell och organisation	4
Trosa och omvärlden	7
Trosa i korthet	10
Befolkning, bostäder och arbetsmarknad	13
Hur används skattepengarna?	16
Trosas mål	17
Trosas medarbetare	20
Hållbar utveckling	23
Trosas ekonomi i korthet	25

ÅRET SOM GÅTT I NÄMNDER OCH BOLAG

Kommunstyrelsen	
Politisk ledning och kommunkontor	30
Ekoutskottet	33
Samhällsbyggnadsnämnden	36
Humanistiska nämnden	
Barnomsorg och utbildning	38
Individ- och familjeomsorg	40
Vård- och omsorgsnämnden	43
Teknik- & servicenämnden	
Skattefinansierad verksamhet	45
Avgiftsfinansierad verksamhet	47
Kultur- och fritidsnämnden	49
Miljönämnden	51
Året som gått i bolagen	52

EKONOMI

Finansiell analys	55
Redovisningsprinciper	61
Resultaträkning	64
Kassaflödesanalys	65
Balansräkning	66
Noter	67
Tilläggsupplysning sammanställd redovisning	75
Resultaträkning och balansräkning med noter för avgiftsfinansierad verksamhet	76
Driftredovisning	83
Investeringsredovisning	85
Exploateringsredovisning	86
Fem år i sammandrag	88
Revisionsberättelse	90

Ur askan med strävsamhet mot framgång

2019 är det 300 år sedan Trosa och större delen av Sörmlandskusten brändes ner. Det är lätt att föreställa sig att befolkningen då hade svårt att se uppbyggnaden framför sig. Men återhämtningen gick bra, och vissa milstolpar skyndade på processen. För tätorterna i Trosa kommun har järnvägen och stationshuset i Vagnhärad varit oerhört viktigt för utvecklingen liksom riksettan och så småningom E4:an.

Tillväxten har varit högre i perioder, som 1970-talet då invånarantalet i det närmaste dubblerades. Men under slutet av 1950-talet minskade istället invånarantalet. Sett över den senaste 100-årsperioden har kurvan varit förhållandevis jämn. Tillväxttider har varvats med lugnare år.

2018 blev onekligen ett år som sticker ut i Trosa kommuns historia. Inte bara för att det landar i vårt hittills starkaste bokslut rent ekonomiskt. Utan också för att det ställde stora krav på vår organisation. Året hade föregåtts av en högre befolknings-tillväxt än på många år och den fortsatte även under 2018. Våra olika verksamheter har gjort sitt yttersta för att leva upp till nya och befintliga medborgares behov och förväntningar.

Rätt hanterat ger tillväxten oss möjligheter och 2018 blev verkligen ett år när vi tog väl tillvara på dem. Exempelen är många på utbyggd verksamhet och gjorda investeringar.

Investeringsprojekten är viktiga i utvecklingen av Trosa kommun, men lika viktig är kvalitén på våra mjuka verksamheter. Skolorna presterade några av de högsta resultaten någonsin. Vård- och omsorgsverksamheten landade i sitt bästa ekonomiska resultat på många år samtidigt som man öppnade ett nytt korttidsboende och utökade antalet anställda inom främst hemtjänsten. Våra företagare ger oss toppbetyg i myndighetsutövning och sammantaget företagsklimatet. Våra handläggningstider inom exempelvis bygglovshandläggning och planläggning ligger i den absoluta Sverigetoppen.

Att i tillväxttider samtidigt leverera så stark verksamhet är en prestation. Jag vill rikta ett innerligt tack till alla medarbetare i Trosa kommun! Och jag tror att invånarna i Sörmlands fattigaste hörn 1719 hade känt en stolthet, där de stod i askan, om de såg engagemanget hos kommunens medarbetare, invånare och företagare 2019.

Kommunstyrelsens ordförande
Daniel Portnoff (M)

Styrmodell

Kommunfullmäktige antog i juni 2003 en ekonomistyrningsmodell för Trosa kommun och dess bolag.

EKONOMISTYRNING I TROSA KOMMUNS KONCERN INNEBÄR:

En medveten och konsekvent process för att påverka organisationens handlande så att verksamheten genomförs efter invånarnas faktiska behov med rätt kvalitet och till rimlig kostnad, allt inom ramen för tilldelade resurser och fastställda mål.

DESSA GRUNDLÄGGANDE SPELREGLER GÄLLER FÖR KOMMUNEN:

- Inga tilläggsanslag beviljas under budgetåret.
- Nämnderna ansvarar för att hålla verksamheten inom beslutad budgetram, driva verksamheten enligt de mål och uppdrag fullmäktige lagt fast samt följa upp och utvärdera verksamheten.
- Om förutsättningarna förändras under löpande budgetår ansvarar nämnden för att anpassa och prioritera verksamheten inom budgeten.
- Verksamhetsansvariga ansvarar för att hålla sin verksamhet inom beslutad budget, vidta åtgärder under året för att uppnå det, driva verksamheten enligt de mål och uppdrag nämnden lagt fast samt följa upp och utveckla verksamheten kontinuerligt.
- Verksamhetsansvarig är den som driver verksamhet och/eller sköter andra åtaganden och har budgeterade medel för det. I Trosa ska inga beslut som medför kostnader eller intäkter bokföras utan att det är tydligt vem som har ansvaret.
- Resultatenhetsansvarig är den som driver verksamhet och får fastställda intäkter i form av peng, check eller pris per utförd prestation. Det ekonomiska resultatet mäts som skillnaden mellan intäkter och kostnader. Över- eller underskott överförs till nästkommande år. Det innebär att åtgärder vidtas under löpande år för att nå ett positivt resultat, att verksamheten drivs enligt de mål och uppdrag nämnden lagt fast samt att verksamheten följs upp och utvecklas kontinuerligt.
- Fastställd intäkt i form av peng eller check per utförd prestation är densamma för en privat entreprenör som för en resultatenhet inom kommunen. Den privata entreprenören ersätts även för fastställda overheadkostnader för administration med mera, samt får fastställd momskompensation.
- Kommunstyrelsen bör ha en central buffert som motsvarar 2 procent av de budgeterade verksamhetskostnaderna. Fördelning av medel från den centrala bufferten ska ske en gång per år i samband med att kommunens delårsbokslut med helårsprognos per augusti behandlas i kommunstyrelsen.
- Fördelning ur den centrala bufferten sker endast utifrån fastslagna kriterier.
- Övergår en kommunal verksamhet till privat regi, ska inventering och en marknadsmässig värdering göras av alla inventarier och material. Den privata entreprenören erbjuds att köpa inventarier och material till värderat pris. Det går även att sluta överenskommelse om att hyra inventarier. Material och inventarier som inte köps eller hyrs av den privata entreprenören ska fördelas inom enheter i kommunal regi.

FINANSIELLA FÖRUTSÄTTNINGAR OCH KRITERIER FÖR CENTRAL BUFFERT

Kommunens mål för resultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag är minst 2 procent.

2 procent av kommunens budgeterade verksamhetskostnader avsätts i kommunstyrelsens centrala buffert, som kan användas till att

- täcka ökade kostnader för fler förskole-/skolbarn än vad som budgeterats samt dyrare programval i gymnasieskolan
- täcka ökade LSS-kostnader
- täcka ökade kostnader för fler äldre invånare, vilket medför ökade behov av vård och omsorg
- täcka minskade skatteintäkter
- täcka ökade pensionskostnader
- öka kommunens resultat.

DEMOGRAFISKA VARIABLER

Resurstilldelningen i Trosa kommun utgår från befolkningsprognoserna de kommande åren och är därmed kärnan i kommunens styrmodell. I "Gemensamma planeringsförutsättningar" (GPF) redovisas befolkningsprognoser för budgetåret och ytterligare tre år. Dessa redovisas för hela Trosa kommun och för kommundelarna Vagnhärad, Västerljung och Trosa tätort. Uppdelningen i kommundelar skiljer sig från församlingsgränserna för att bättre stämma överens med hur arbetet planeras i förskola, skola och inom vård och omsorg.

Åldersgrupper inom förskola och skola är

1–5 år → förskola

6–15 år → f-klass–åk 9 i grundskolan, skolbarn-omsorg

16–18 år → gymnasium.

De kostnader som redovisas för skolan baserar sig på den ersättning, "peng" per elev, som skolorna får per ålderskategori. "Pengen" utgår från en höstreviderad budget för alla år. För gymnasieskolan grundar sig beloppet på höstens snittkostnad per elev.

Kostnaden för förskolan beräknas enligt "peng per timintervall". Hur stor andel av Trosas 1–3- respektive 4–5-åringar som går i förskola har styrts av det faktiska antalet barn i förskola per februari och september.

Kommunen redovisar också befolkningsförändring i grupperna år 1–5, år 6, år 7–9 samt för varje årskurs i grundskolan för att tydliggöra förändringarna per skola.

Åldersgrupper inom äldreomsorg är

65–79 år → äldreomsorg

80–89 år → äldreomsorg som statistiskt och erfarenhetsmässigt omfattar något större behov

90– år → äldreomsorg som statistiskt omfattar mycket behov.

MÅL OCH NYCKELTAL

Kommunfullmäktiges mål följs upp i samband med årsredovisningen. Samma sak gäller nämndernas mål. Nyckeltal som är direkt kopplade till budgeterade medel ska alltid redovisas med så objektiva mått som möjligt. Dessa följs sedan upp i delårs- och årsbokslut.

KVALITET

Trosa kommun medverkar tillsammans med 260 andra kommuner i SKL:s (Sveriges Kommuner och Landsting) projekt Kommunens kvalitet i korthet (KKiK).

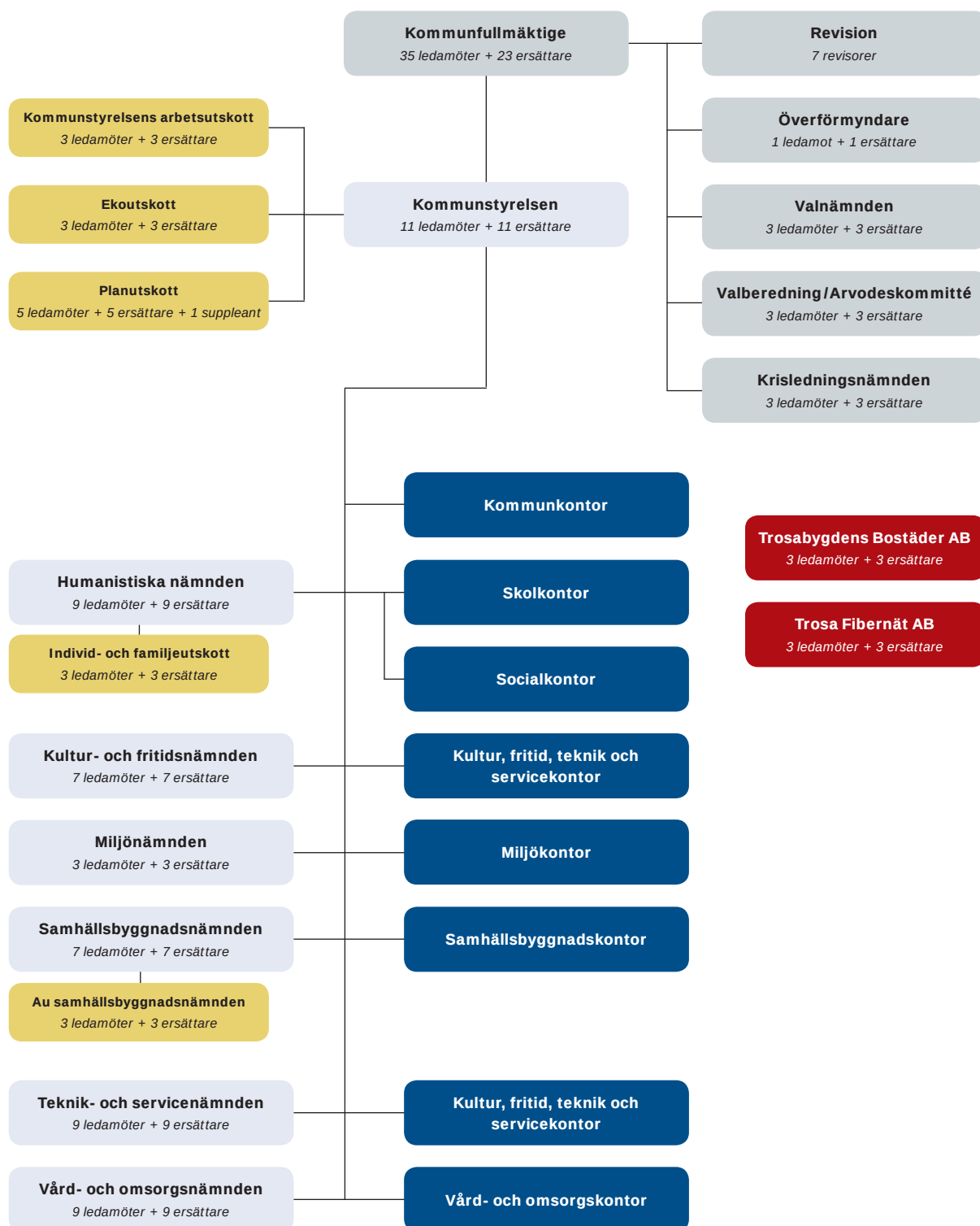
I KKiK följs kommunens kvalitet upp ur ett medborgarperspektiv. Flera av kommunfullmäktiges och nämndernas mål mäts genom KKiK. Genom KKiK får Trosa möjlighet att jämföra sig med andra kommuner och med egna resultat över tid. Det innebär också stora möjligheter att hitta goda exempel för vissa verksamheter.

Trosa genomför en medborgarundersökning varannan höst sedan 2007. Medborgarperspektivet är centralt när kommunfullmäktige fastställer mål, och medborgarperspektivet ska genomsyra alla kommunens verksamheter.

INTERN KONTROLL

Alla nämnder gör årligen risk- och väsentlighetsbedömningar för att fastställa en ny internkontrollplan för året. De identifierar, bedömer och poängsätter risker utifrån sannolikheten att de inträffar och vilka konsekvenser som uppstår om de inträffar. Sannolikheten multiplicerat med konsekvensen ger ett riskvärde, och om riskvärdet är 8 eller mer tas risken med i kontrollplanen. Internkontrollplanen följs därefter upp i samband med årsbokslut. Några punkter i internkontrollplanen är gemensamma för alla nämnder, till exempel delegering, bisysslor och arbetsmiljö.

Organisation

Förvaltningsberättelse

SAMHÄLLESEKONOMISK UTVECKLING

Högkonjunkturen mattas av

Källa: Konjunkturläget från Konjunkturinstitutet, december 2018.

Det mesta talar för att högkonjunkturen nådde sin topp under första halvåret 2018. Ekonomin är nu på väg in i en avmattningsfas även om högkonjunkturen består de närmaste två åren. Investeringarna, inte minst bostadsinvesteringarna, som har bidragit starkt till den ökade efterfrågan, minskar något 2019. Arbetsmarknaden fortsätter att vara stark även om sysselsättningen ökar långsammare framöver. Lönerna i näringslivet och i ekonomin som helhet stiger något snabbare. Riksbanken påbörjar räntehöjningar i inledningen på 2019 men i långsam takt.

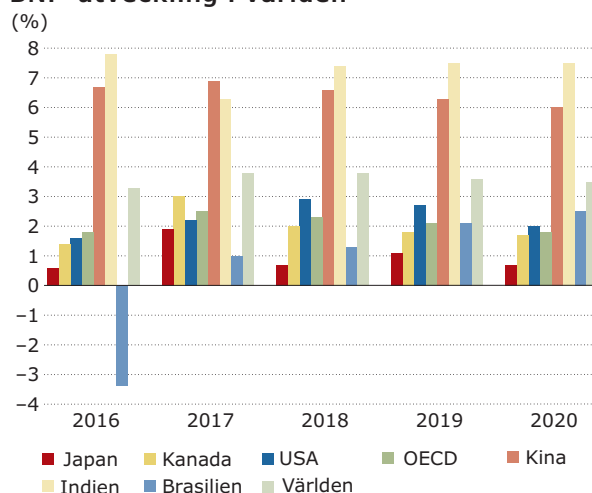
Fortsatt stor brist på arbetskraft

Enligt Konjunkturbarometern är bristen på arbetskraft i näringslivet den högsta sedan mätningen började 1996. Bristen är utbredd i näringslivets olika delar. Inom offentlig sektor har den ökande bristen sista halvåret 2018 drivits på av behov inom utbildningssektorn, medan bristen på arbetskraft inom vården har minskat något. Inom såväl offentlig sektor som näringslivet har den enskilt vanligaste konsekvensen av rekryteringsproblemen under en längre tid varit att befintlig personal får arbeta mer. Inom offentlig sektor kan den snabba utvecklingen sedan 2015 troligen förklaras av de stora behov som uppkommit i samband med flyktingmottagandet. En annan konsekvens inom offentlig sektor är att kvaliteten i servicen har försämrats under en längre period.

Ojämnare tillväxt i den globala ekonomin

Tillväxten i global BNP var 2018 knappt 4 procent. En bra utveckling på arbetsmarknaden håller uppe konsumtionstillväxten, och investeringarna fortsätter att öka starkt. De kommande två åren, 2019–2020, sjunker tillväxten något och närmar sig genomsnittet (3,5 procent) för de senaste 20 åren. Detta på grund av en avmattning i investeringskonjunkturen och högre styrräntor. Tillväxten dämpas ytterligare något 2021–2023, och den globala högkonjunkturen ebbar ut samtidigt som styrräntorna fortsätter att höjas på många håll.

BNP-utveckling i världen

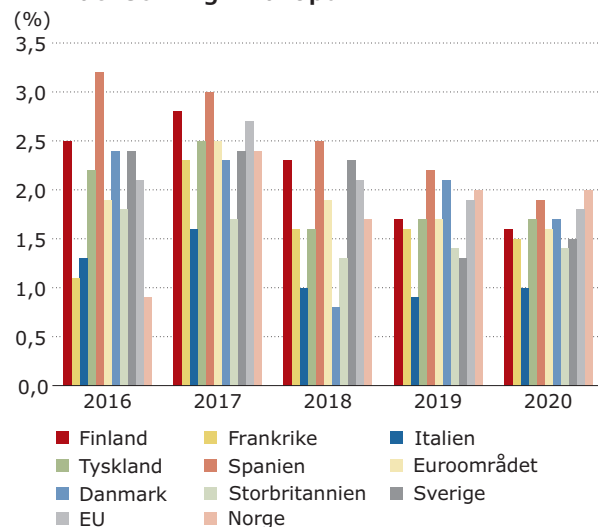

Inbromsning i euroområdet

Tillväxten i euroområdet beräknas landa på 1,9 procent 2018 för att sedan dämpas något 2019 och 2020. De senaste åren är det främst investeringarna som drivit tillväxten. Denna utveckling väntas fortsätta 2019 och 2020. Hushållens konsumtion, som motsvarar knappt 55 procent av

BNP i euroområdet, växer långsammare jämfört med 2017. En starkt bidragande orsak är att löneökningstakten fortfarande är ganska låg trots en minskande arbetslöshet.

BNP-utveckling i Europa

Sveriges företag och hushåll ser fortsatt ljust på ekonomin

Konjunkturinstitutet tar med jämna mellanrum fram en så kallad barometerindikator. Denna information är hämtad från Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer i februari 2019. Företagens och hushållens syn på ekonomin ger en bild av det totala konjunkturläget.

Barometerindikatorn

Barometerindikatorn steg marginellt i februari, till 102,4 från 102,0 i januari. Indikatorn pekar fortsatt på en något ljusare bild än normalt i ekonomin. Att indikatorn överstiger det historiska genomsnittet beror dock nästan helt på de fortsatt starka signalerna från tillverkningsindustrin.

Tillverkningsindustrins indikator vände uppåt något i februari efter att ha fallit fyra månader i rad. Den fortsätter att visa på ett betydligt starkare läge än normalt beroende på läget i konsumtionsvaruindustrin och då särskilt industri för snabbbrörliga konsumtionsvaror som livsmedel och läkemedel.

Indikatorn för bygg- och anläggningsverksamhet föll marginellt men fortsätter att visa ett något starkare läge än normalt. Byggföretagens omdömen om orderstockarnas storlek i nuläget är fortsatt jämförelsevis starka medan anställningsplanerna pekar på neddragningar av antalet anställda framöver.

Detaljhandels indikator föll för tredje månaden i rad i februari, till en nivå under det historiska genomsnittet. Nedgången beror på att branschen ser ökade varulager inom dagligvaru- och motorfordonshandeln samt sänkta förväntningar på försäljningen inom sällanköpsvaruhandeln.

Indikatorn för tjänstesektorn föll för femte månaden i rad, till den lägsta nivån sedan april 2013. Företagen rapporterar om en svagare utveckling av såväl den egna verksamheten som av efterfrågan. Tjänsteföretagen är ändå jämförelsevis nöjda med nuvarande uppdragsvolym, och anställningsplanerna pekar på en ökning av rekryteringar de närmaste månaderna.

Hushållens indikator ändrades inte nämnvärt i februari och pekar på en fortsatt pessimistisk syn på ekonomin.

KOMMUNERNAS EKONOMI

Källa: Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, 15 februari 2019 och Makronytt 1/2019.

Stark arbetsmarknad består men BNP-tillväxten blir svag 2019

Framtidstron bland såväl hushåll som företag i Sverige har försvagats markant på sistone, vilket åtminstone i det korta perspektivet ger stöd åt bedömningen att konjunkturavmattningen fortsätter. Ytterligare svaghetstecken för global tillverkningsindustri och handel stämmer väl överens med den pessimistiska synen på utsikterna för exportmarknaden.

Prognosen är att BNP-tillväxten i Sverige dämpas rejält 2019. Siffran för helåret 2019 hamnar i denna prognos nära 1 procent. Det är en stor kontrast mot de senaste fem åren, då den årliga BNP-tillväxten i genomsnitt varit 2,8 procent. Bedömningen är att de senaste årens höga sysselsättningstillväxt inte är möjlig att upprätthålla, dels eftersom arbetskraften inte matchar de återstående tillgängliga arbetstillfällena, dels som en följd av att befolkningen ökar långsammare i alla åldrar – i hög grad har de senaste årens sysselsättningsuppgång gynnats av en växande befolkning. Därtill väntas svagare tillväxt såväl för inhemsk efterfrågan som för export. En huvudorsak till den svagare inhemska tillväxten är en förväntad nedgång i bostadsbyggandet. Resursutnyttjandet i Sverige är dock ännu högt: Arbetslösheten är låg och industrins kapacitetsutnyttjande högt. Styrkan i svensk ekonomi kommer därför att hålla i sig en tid, speciellt på arbetsmarknaden. Trots en längre period av stark konjunktur, där 2018 utgjorde toppen på högkonjunkturen, är både konsumentprisinflationen och löneökningstakten ännu relativt låga. Löneökningstakten väntas dock fortsätta stiga kommande år.

Skatteunderlagstillväxten uteblir helt 2020

Procentuell förändring	2018	2019	2020	2021	2022
Faktiskt					
skatteunderlag	3,6	2,9	2,9	3,8	4,0
Regelförändringar	- 0,6	- 0,6	0,0	0,0	0,0
Underliggande	4,3	3,6	2,9	3,8	4,0
Prisutveckling	2,6	2,6	3,0	3,0	2,8
Realt skatteunderlag	1,6	0,9	0,0	0,8	1,1

Källa: Sveriges Kommuner och Landsting.

Ingen real ökning av skatteunderlaget 2020

Den pågående avmattningen i sysselsättnings-tillväxten medför att skatteunderlagets reala tillväxt i år bromsar in, från hög tillväxt 2018. Nästa år, 2020, ser skatteunderlagstillväxten ut att helt utebli i reala siffror. Färre arbetade timmar samt högre pris- och löneökningstakt leder till den svagaste reala utvecklingen av skatteunderlaget på 16 år. Det innebär radikalt förändrade förutsättningar för kommuner och landsting jämfört med de senaste årens konjunkturuppgång. Efter 2010 har det reala skatteunderlaget i genomsnitt vuxit med 1,8 procent per år, nästan dubbelt så mycket som under förra konjunkturcykeln.

Trosa i korthet

KOMMUNENS KVALITET I KORTHET

Trosa deltar i jämförelseprojektet KKiK. Måtten i KKiK beskriver kommunernas kvalitet ur ett medborgarperspektiv. Kommunens kvalitet i korthet drivs av SKL, Sveriges Kommuner och Landsting. 2018 deltog 260 av landets 290 kommuner.

Nyckeltal

Från och med 2018 delas KKiK in i tre mätområden: Barn och unga, stöd och omsorg samt samhälle och miljö. Kolumnen "Medelvärde" redovisar medelvärdet för de 260 kommuner som deltagit i KKiK under 2018. Färgmarkeringarna visar om Trosa tillhör de 25 procent bästa (grön), de 50 procent som ligger i mitten (gul) eller de 25 procent sämsta (röd) bland de deltagande kommunerna.

Barn och unga	2018	2017	2016	Medel alla 2018	
Plats på förskola på önskat placeringsdatum, andel barn	46	43	70	61	%
Vad är kostnaden för ett inskrivet barn i förskolan?		141	130,7		tkr
Elever i årskurs 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel	71	83	73	71	%
Elever i årskurs 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel	95	92	91	88	%
Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel	93	87	90	82	%
Elever i årskurs 9: Jag är nöjd med min skola som helhet, andel positiva svar	62		69	70	%
Elever i årskurs 9: Jag känner mig trygg i skolan, andel positiva svar	80		84	83	%
Gymnasieelever med examen inom fyra år, hemkommun, andel	74	83	78	72	%
Kostnad gymnasieskola hemkommun per elev		121	117		tkr

Trosa prioriterar att ha hög tillgänglighet för sina medborgare. Väntetiden ska vara kort för att få plats på förskolan på önskat datum. Tilldelning av plats sker inom en vecka.

Trosa hade under året höga meritvärden och en hög andel elever som är behöriga till gymnasiet.

Stöd och omsorg	2018	2017	2016	Medel alla 2018	
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt – förbättrad situation, andel	66		63	75	%
Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel	84	80	77	79	%
Väntetid från ansökan till beslut om försörjningsstöd, medelvärde	13	23	23	16	dagar
Kostnad individ- och familjeomsorg per invånare		1 935	1 969		kr
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn, andel	86	89	92	82	%
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel	90	97	91	91	%
Kvalitetsaspekter LSS grupp- och serviceboende, andel av maxpoäng	90	100	98	83	%
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK enligt SFB, per invånare		4 998	5 343		kr
Väntetid från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	54	21	20	53	dagar
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	18	18	14	15	antal
Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg, andel av maxpoäng	78	84	81	64	%
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn, andel	86	89	92	82	%
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel	90	97	91	90	%
Kostnad äldreomsorg per invånare 80+		267	263		tkr

I förra årets brukarundersökning ökade antalet brukare som svarade att de fått stöd i att förändra sin situation efter kontakt med myndighetspersonal på socialkontoret. Ökningen är liten och Trosas värde är under medelvärdet för deltagande kommuner.

Andel personer som inte blir återaktualiserade för ansökningar om försörjningsstöd ett år efter avslut har ökat från 77 procent 2016 till 84 procent 2018. Resultatet pekar på att fler blir självförsörjande på längre sikt efter avslutat ärende kring försörjningsstöd.

Målet är att Trosas hemtjänsttagare ska besökas av så få olika personer som möjligt. Men en stor ökning av hemtjänstbehovet har inneburit att brukarna träffat många olika personer. I bedömningen utifrån brukarnas helhetssyn på hemtjänst och äldreomsorg har Trosas resultat försämrats något, dock från en hög nivå.

Det har varit fullbelagt på kommunens särskilda boenden. Det har gjort att verkställighetstiden har blivit längre. Under 2019 räknar kommunen med att kunna minska tiden från beslut till att man får en plats.

Samhälle och miljö	2018	2017	2016	Medel alla 2018	
Andel som får svar på e-post inom en dag	81	85		80	%
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga	50	57	59	53	%
Gott bemötande vid kontakt med kommunen, andel av maxpoäng	81	74	75	85	%
Valdeltagande i senaste kommunalvalet	87	87	87	84	%
Öppethållande huvudbiblioteket per vecka	105	105	105	53	timmar
Andel miljöbilar av personbilar och lätta lastbilar enligt MFS	61	65	60	35	%
Andel ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet under hela året enligt Ekomatcentrum	57	49	47		%

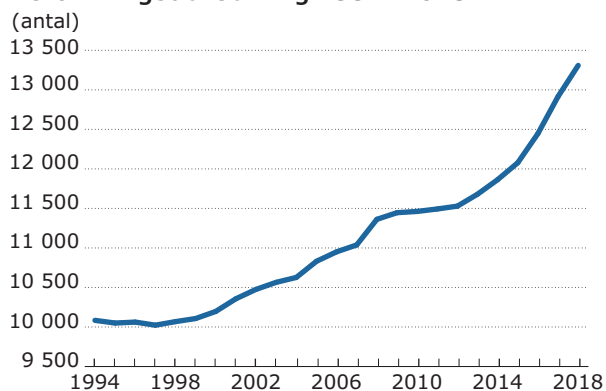
Trosa tillhör de 25 procent bästa kommunerna när det gäller andel miljöbilar och ekologisk mat i kommunen. Däremot tillhör Trosa de 25 procent sämsta när det gäller gott bemötande.

De senaste årens KKiK-resultat hittar du också på www.trosa.se/psidata.

Befolkning, bostäder och arbetsmarknad i Trosa kommun

Den 31 december 2018 var 13 309 invånare folkbokförda i kommunen. Befolkningen ökade med 393 invånare jämfört med 2017, en ökning på 3 procent.

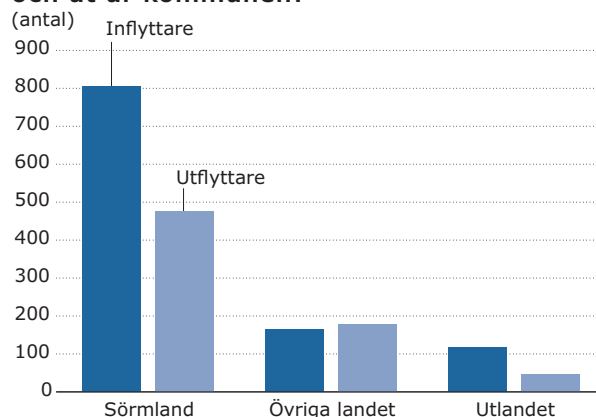
Befolkningsutveckling 1994–2018

Sedan Trosa blev egen kommun 1992 har befolkningen ökat med 3 441 personer, vilket motsvarar 35 procent.

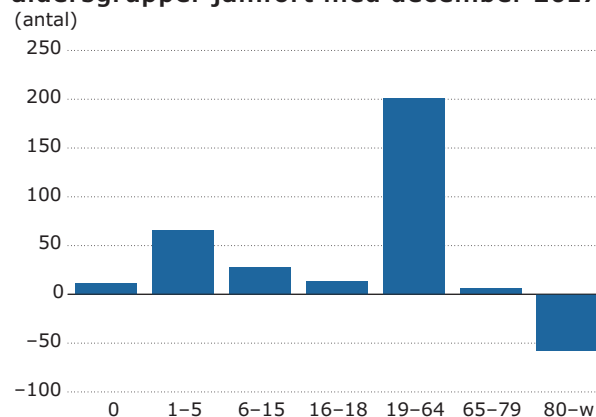
Det föddes 121 barn och 114 personer avled under året. 1 084 personer flyttade in till kommunen och 700 personer flyttade ut.

Varifrån flyttade invånarna in och ut ur kommunen?

Den vanligaste inflyttaren 2018 var ett barn i 1–4-årsåldern som flyttade in tillsammans med sina föräldrar. Den vanligaste utflyttaren var 20 år gammal.

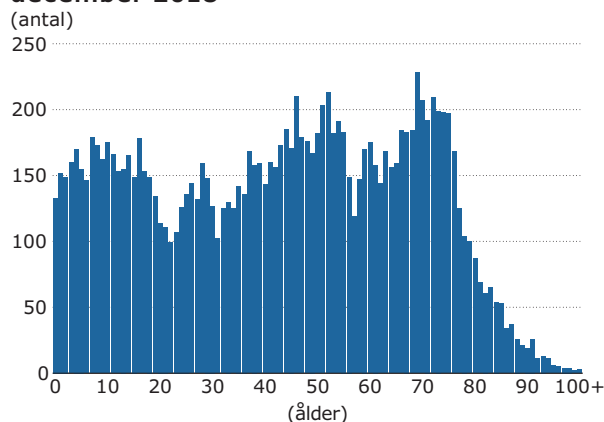
Befolkningsförändringar 2018 i olika åldersgrupper jämfört med december 2017

Befolkningen i olika åldersgrupper speglar behovsförändringar i olika verksamheter. De allra flesta av Trosas barn 1–5 år går i förskolan och barn och

ungdomar 6–18 år går i förskoleklass, grundskola eller gymnasium. Äldre invånare påverkar behovet av bland annat hemtjänst.

Trosas befolkning i ettårsklasser december 2018

Bostadsbyggande

Trosa har fastställt fyra översiktsplaner under 2000-talet.

Planering/exploatering fortsätter för nya bostäder i bland annat:

Vagnhärad

- Mölnaängen
- Väsby
- Albyområdet

Trosa

- Trosalundsberget
- Hökeberga
- Åda backar och Sandstugan
- Hagaberg
- Kvarteret Mejseln
- Åda fritidshusområde
- Tomtaklint
- Teologen
- Öbolandet
- Bråta Torp
- Storökan
- Trosaporten

Västerljung

- Hammarbyvägen
- Hillesta
- Avstyckningar på landsbygden

Färdigställda bostäder 2014–2018

	Villor	Bostads- rätt	Hyres- rätt
Trosa tätort			
Tureholm	2		
Apelåker 2	1		
Tomta Äng	8		
Öbolandet	20		
Edanö Backe	8		
Förtätningar Trosa	15		
Långnäsberget	7		
Djupvikstomten	5		
Mejseln Nokon		31	
Mejseln Conventor			45
Sandstugan	21		
Smedstorp	2		
Hagaberg	37		
Hagaberg Derome	11		
Åda backar etapp 1	33		
Åda backar etapp 2	1		
Prästgårdsgången		20	
Sockengatan BoKlok		46	
Tumlaren Trobo			16
Västra Hökeberga		20	
Ågubben		6	
Bråta Torp Panghus		87	
Lagnö Bo			19
Åda Vreten	3		
Stensunds Gård	4		
Trosalundsberget		72	
Hökeberga Peab	6		
Vagnhärad			
Väsby	11		
Väsby Strömbergs		10	
Enstaka hus landsbygd	25		
Förtätningar Vagnhärad	5		
Vagnhärad Torg 2			28
Långbro	4		
Allhuset		18	
Fänsåker BoKlok		24	
Alby Peab etapp 1	13		
Alby Peab etapp 2	4		
Fagerhult Nokon		28	
Västerljung			
Källvik	2		
Hammarbyvägen	9		
Björke	2		
Enstaka hus landsbygd	20		
Totalt	279	362	108

Trosas befolkning ökade med 1 445 invånare från december 2014 till december 2018. Samtidigt färdigställdes totalt 749 nya bostäder.

Arbetsmarknad

Arbetslösheten låg stabilt 2018. Totalt var 1,4 procent i åldern 16–64 år öppet arbetslösa och 1,9 procent i program. I åldern 18–24 år var 1,1 procent arbetslösa och 3,3 procent i program.

Genomsnittlig arbetslöshet och personer i program enligt statistik från Arbetsförmedlingen

(%)	Trosa 2018	Riket 2018	Trosa 2017	Riket 2017
Arbetslösa	1,4	3,8	1,5	3,2
I program	1,9	3,2	1,7	2,7
Totalt	3,3	7,0	3,2	5,9

Hur används skattepengarna?

SÅ HÄR FÅR KOMMUNEN SINA PENGAR

- 85 procent av kommunens intäkter kommer från skatter, utjämning och statsbidrag.
- 12 procent kommer från avgifter och ersättningar som kommunen får för den service som kommunen erbjuder.
- 3 procent avser övriga intäkter inklusive finansiella intäkter.

(%)	2018	2017	2016
Gator och parker	5,6	5,4	5,6
Kultur och fritid	2,8	4,8	5,6
Förskola och skolbarnomsorg	12,8	13,5	14,1
Grund- och sarskola	23,5	24,9	23,1
Gymnasieskola, övrig utbildning	10,6	9,4	9,5
Äldreomsorg	21,4	20,0	19,7
Omsorg om funktionsnedsatta	9,4	9,1	10,2
Ekonomiskt bistånd	0,6	0,5	0,5
Social omsorg exklusive bistånd	2,7	3,3	3,7
Kollektivtrafik	1,6	1,2	1,8
Politisk verksamhet	1,7	2,2	1,7
Pensionskostnader	1,5	1,7	1,4
Övrigt	5,9	4,0	3,0
Totalt	100,0	100,0	100,0

Kommunfullmäktiges mål

	Mål	Målprecisering	Upp- fyllelse	Trend	Utfall	Mätmetod	Kommentar
Medborgarnas kommun							
1.	Medborgarna ska uppleva Trosa som en attraktiv kommun att leva och bo i.	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med.	●	↓	6	Medborgarundersökningen, indextal 2017.	Nästa undersökning hösten 2019.
2.	Medborgarna ska vara nöjda med kommunens verksamheter.	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med.	●	↓	19	Medborgarundersökningen, indextal 2017.	Nästa undersökning hösten 2019.
3.	Det upplevda inflytandet bland medborgarna ska öka och vara större än snittet av alla kommuner som genomför SCB:s medborgarenkät.	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med.	●	↑	3	Medborgarundersökningen, indextal 2017.	Nästa undersökning hösten 2019.
4.	Medborgarna ska känna sig trygga i kommunen och i SCB:s medborgarundersökning ska 70 poäng av 100 möjliga uppnås gällande trygghetsfaktor.	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med.	●	↓	9	Medborgarundersökningen, indextal 2017.	Nästa undersökning hösten 2019.
5.	Trosa kommun ska vara jämställd avseende politisk representation, arbetsgivarfrågor och service till invånarna.	I SKL:s rankning ska Trosa visas grönt (tillhöra de 25 procent bästa).	○			SKL:s Öppna jämförelser.	Senaste rapporten publicerad i augusti 2016.

	Mål	Målprecisering	Upp- fyllelse	Trend	Utfall	Mätmetod	Kommentar
Tillväxt och arbete							
6.	Kommunen ska växa med 150 invånaren per år.		●	↓	393	Befolkningsstatistik, antal.	2017 ökade befolkningen med 469 invånare.
7.	Sysselsättningen i kommunen ska vara minst 82 procent.		●	→	85 %	SCB:s arbetsmarknadsstatistik/andel sysselsatta i procent.	84,9 procent, att jämföra med 84,5 procent 2016.
8.	Kommunen ska vara topp 20 i landet avseende företagsklimat.		●	→	6	Svenskt Näringsliv, rankning.	Tre placeringar högre än 2017.
Kärnverksamheter							
9.	Kärnverksamheterna (förskola, gymnasium, äldreomsorg) ska vara kostnadseffektiva.	Kommunens kostnader ska vara i nivå med standardkostnad.	●	↓		VKV*, standardkostnad, jämförande tal.	Trosas kostnader var 2,4 procent högre jämfört med standard 2017.
10.	Trosa kommun ska vara en av landets 20 bästa utbildningskommuner.	Grundskolan mäts.	●	↑	30	SKL:s Öppna jämförelser. Rankning redovisas inte längre av SKL ÖJ.	Cirka plats 30 läsåret 2017/2018. Plats 72 året innan.
11.	40 procent av kommunens gymnasieungdomar ska påbörja högskoleutbildning inom tre år efter gymnasieskolan.		○			Skolverkets statistik, andel uttryckt i procent.	Nyckeltalet mäts ej längre av RKA.
12.	Äldreomsorgen ska ha nöjda kunder.	I SKL:s rankning ska Trosa visas grönt (tillhöra de 25 procent bästa).	●		86 % resp. 90 %	SKL:s Öppna jämförelser. Rankning redovisas inte längre av SKL ÖJ.	Särskilt boende respektive hemtjänst. Socialstyrelsens brukarundersökning höstterminen 2018.

*VKV = Vad kostar verksamheten i din kommun? Uppgifter från kommun- och landstingsdatabasen Kolada och SCB.

	Mål	Målprecisering	Upp- fyllelse	Trend	Utfall	Mätmetod	Kommentar
Hälsa och miljö							
13.	Folkhälsoindex medborgarna.	I SKL:s rankning ska Trosa visas grönt (tillhöra de 25 procent bästa).	○			SKL:s Öppna jämförelser.	I "Öppna jämförelser folkhälsa 2019" saknas folkhälsoindex.
14.	Kommunen ska ha en hållbar ekologisk utveckling.	75 procent av de nyckeltal som ingår i Ekokommunernas uppföljning ska förbättras årligen.	●	↑	75 %	Sveriges Ekokommuners statistik, andel uttryckt i procent.	Sveriges Ekokommuner har 16 nyckeltal och 12 av dem förbättrades 2018.
Engagemang							
15.	Valdeltagandet bland röstberättigade ska till nästa val 2018 öka.	Kommunvalet.	●	↑		87,5 procent, att jämföra med 87,3 i valet 2014.	Mäts valår.
16.	Hållbart medarbetarengagemang, HME.	80 procent ska svara 4–5 i en femgradig skala där 5 är högsta betyget.	●	↑	87 %	Årlig enkät med frågor som tagits fram av RKA* och SKL, andel i procent.	2017: 86 %.
*RKA = Rådet för främjande av kommunala analyser.							
God ekonomisk hushållning							
17.	Det planerade underhållet av kommunens materiella tillgångar ska överstiga det akuta underhållet inklusive skadegörelse. Målet är att minst 60 procent ska vara planerat underhåll.		●	↑	95 %	Egen statistik, andel i procent.	94 % 2017.
18.	Årets ekonomiska resultat ska motsvara minst 2 procent av skattenettet för kommunen.		●	→	4,8 %	Egen statistik, andel i procent.	Samma resultat som 2017.
19.	Kommunkoncernens resultat/kommunens skattenetto ska vara minst 0,5 procent högre än kommunens resultat/skattenettet.		●	↓	3,2 %	Egen statistik, andel i procent.	5 procent 2017.

Trosas medarbetare

Trosa kommun är för sjätte året i rad en av Sveriges kommuner som har mest engagerade medarbetare enligt SKL:s mätning HME (hållbart medarbetar-engagemang).

Åtta nöjda medarbetare som under året har gått kommunens chefsförsörjningsprogram.

VIKTIGA HÄNDELSE INOM PERSONALOMRÅDET

Trosa kommun växte starkt 2018, vilket också påverkade arbetet inom personalområdet. I takt med att kommunen växer inom i stort sett alla kärnverksamheter har rekryteringstakten varit hög. Kommunen ökade antalet tillsvidareanställningar med omkring 4 procent, vilket innebär 30 fler medarbetare. Ökningen skedde främst inom skola och förskola samt vård och omsorg. Den kraftiga tillväxten tillsammans med en alltmer konkurrensutsatt arbetsmarknad har lett till att kompetensförsörjningen är en av de absolut största utmaningarna just nu.

Antal anställda	2018	2017	2016
Tillsvidare	818	788	764
Årsarbetare	753	724	699
Visstid	130	135	110
Snittålder (år)	45,2	45,6	46,3
Andel kvinnor/män (%)	85/15	85/15	85/15

Liksom tidigare år är det främst kvinnor som arbetar i Trosa kommun. Personalkostnaderna uppgick till 471 mkr, vilket var 56 procent av den totala verksamhetskostnaden. Andelen är oförändrad jämfört med föregående år.

FRAMTIDEN

Kommunen arbetade under året intensivt med den så kallade heltidsresan, och har bland annat genomfört workshops i nära samarbete med Kommunal. I dagsläget arbetar 70 procent av kvinnorna heltid, vilket är en ökning med 3,5 procent jämfört med tidigare år. År 2021 ska alla som vill erbjudas heltid och heltid ska vara norm.

Med tanke på det stora behovet att rekrytera fler anställda med rätt kompetens är de riktade satsningarna inom området en klok prioritering. En annan viktig satsning är det interna chefsförsörjningsprogrammet. Under året genomförde åtta medarbetare programmet, som anordnades för andra gången.

Framtida personalförsörjning styrs främst av förväntade behov, personalrörlighet, sjukfrånvaro och pensionsavgångar. Det är främst lärare, förskollärare, barnskötare, undersköterskor och vårdbiträden som går i pension de närmaste fem åren.

Verksamhet	Sjukfrånvaro (%)	Personal-rörlighet (%)	Pensionsavgångar inom 5 år	Behovs-förändringar	Rekryterings-behov 5 år
Vård och omsorg	8,0	10,4	13	Ökat behov	>90
Skola	3,9	13,5	21	Fler elever	>75
Förskola	7,3	8,6	11	Fler barn	>50
Kultur, fritid, teknik och service (KFTS)	4,9	6,6	9	Liten ökning	>30
Totalt	5,9	10,2	60	Ökning	>250

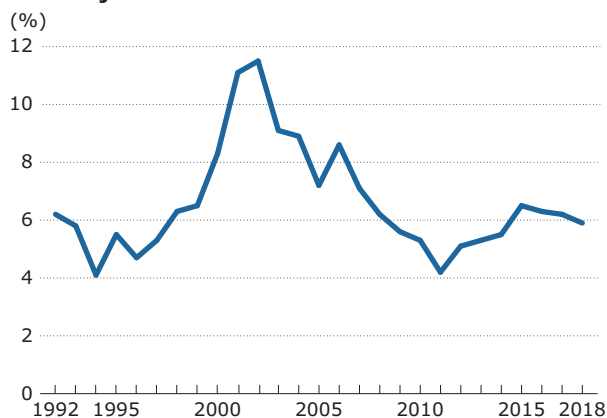
Trosa kommun står inför fortsatt stora rekryteringsbehov framöver. De stora behoven inom vård och omsorg berör främst hemtjänst. En hel del pensionsavgångar väntas också, främst bland personal i de särskilda boendena. Om fler kan höja sin sysselsättningsgrad minskar förstås behovet av nyrekryteringar.

De riktigt stora utmaningarna finns dock inom skolan. Orsakerna är framtida pensionsavgångar och fler elever, men framför allt är det svårt att rekrytera behöriga lärare. Kommunen behöver ännu fler lärare som jobbar efter 65 år. Förskolan har också flera utmaningar kopplade till den kraftiga ökning av antalet barn som är på väg in i verksamheten.

VERKSAMHETSMÅTT

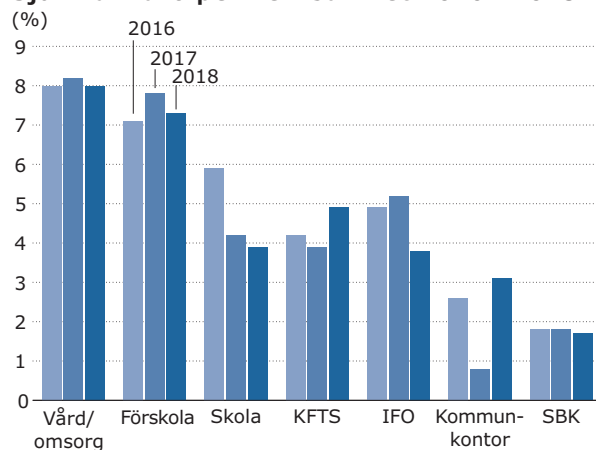
Sjuktalen fortsatte att minska för tredje året i följd, från 6,2 procent 2017 till 5,9 procent 2018.

Total sjukfrånvaro 1992–2018

Även om det totala sjukskrivningstalet var 5,9 procent finns det skillnader mellan olika yrkesområden. Mönstret är att det är de små administrativa verksamheterna som har den lägsta sjukfrånvaron. Men minskningar av sjukfrånvaron har även skett inom främst individ- och familjeomsorg men också inom förskolan.

Sjukfrånvaro per verksamhet 2016–2018

Sjukfrånvaron har däremot ökat inom kommunkontoret och kultur, fritid, teknik och service, även om sjuktalen inom dessa båda områden är låga. Högst sjukfrånvaro finns inom vård och omsorg.

Sjukfrånvaro utifrån ålder (%)	2018	2017	2016
–29 år	5,3	6,2	5,9
30–49 år	5,5	6,0	5,4
50– år	6,6	7,8	6,7

Liksom tidigare år var det åldersgruppen över 50 år som stod för den högsta sjukfrånvaron. De två övriga åldersgrupperna var på ungefär samma nivå, och friskast är medarbetare under 30 år.

Sjukfrånvaro utifrån kön (%)	2018	2017	2016
Man	3,7	4,3	4,6
Kvinna	6,3	6,5	7,1
Sjuka mer än 60 dagar	40,9	48,0	52,5
Totalt	5,9	6,2	6,6

Kvinnorna har alltså högre sjuktal än männen, och den skillnaden visar inga tecken på att förändras.

Andelen långtidssjuka (medarbetare som är sjuka 60 dagar eller mer) har minskat som andel av den totala sjukfrånvaron. De utgjorde drygt 40 procent 2018.

HME – HÅLLBART MEDARBETARENGAGEMANG

Trosa kommun genomförde 2018 för sjätte gången SKL:s gemensamma medarbetarenkät inom de tre områdena motivation, ledarskap och styrning. Det sammanvägda resultatet utifrån mätningens index 0–100 var 84 för Trosas del, vilket var samma som tidigare år. Det var över snittet, 79, för de omkring 80 kommuner som rapporterade in resultat 2018.

HME-enkäter 2016–2018 (index)	Trosa 2018 index	Trosa 2017 index	Trosa 2016 index	Jämf. SKL index
Motivation	85	85	86	80
Ledarskap	84	83	83	78
Styrning	83	83	82	79
Totalt	84	84	84	79

Ett gott tecken är att Trosas resultat var i toppklass jämfört med alla inrapporterade resultat. Bara Storfors kommun hade ett högre index. Rankningen bygger på alla kommuner som under 2018 har rapporterat in något resultat, vilket totalt är omkring 80 kommuner.

HME-enkäter Rankning	Motiva- tion	Ledar- skap	Styr- ning	Totalt
Storfors	84	87	88	86
Trosa	85	84	83	84
Olofström	83	84	85	84
Vingåker	84	81	80	82
Eskilstuna	79	80	81	80
Katrineholm	82	78	80	80
Strängnäs	81	79	78	79
Oxelösund (2017)	78	78	79	78
Gnesta (2017)	80	76	76	77
Nyköping	75	74	75	74
Södertälje	75	72	75	74
Nordanstig	74	74	71	73
Munkfors	73	70	73	72

JÄMSTÄLLDHET

Medellönen för månadsavlönade var den 1 november 2018 31 388 kr/mån för kvinnorna och 33 824 kr/mån för männen. Det innebär att kvinnornas medellön var 92,8 procent av männens. De senaste fem åren har löneskillnaderna minskat med knappt 7 procent. Mellan 2017 och 2018 har löneskillnaderna minskat med knappt 1 procent. Löneskillnaden beror i huvudsak på att män och kvinnor finns inom olika yrkeskategorier. Bland kommunens totalt 50 chefer är cirka 70 procent kvinnor. Samtidigt är det drygt 80 procent av kommunens anställda som har en kvinnlig chef.

Hållbar utveckling

Trosa kommun arbetar efter ett miljölednings-system med fyra olika nivåer. Varje förvaltning ansvarar för att följa den miljöledningsnivå som respektive nämnd beslutat om.

Under 2018 genomförde kommunen en rad projekt och åtgärder för hållbar utveckling i Trosa kommun.

VIKTIGA HÄNDELSER

Natur och miljö

2017–2018 drev Trosa och Nyköping tävlingen *Minimeringsmästarna*. Deltagande hushåll nådde med marginal målet att minska sin avfallsmängd med 50 procent. Projektet avslutades med ett publikt event för att uppmärksamma miljö- och konsumtionsfrågor.

Båtbottentvätten drevs i gästhamnen för att minska användandet av giftiga båtbottenfärger. Den gamla tvätten är uttjänt och kommunen ämnar köpa in en ny tvätt till 2019. Giftfria metoder för ren båtbotten uppmärksammades med en båtmiljödag och eventet planeras även 2019.

Ekoutschottet medfinansierar under 2017–2019 ett forskningsprojekt om musselodling för minskad övergödning i Östersjön.

Andelen ekologiska livsmedel i Trosa kommuns verksamhet ökade, och kommunen nådde målet om 60 procent ekologiskt (beräknat på vikt) till delårsboks slutet. Till boks slutet 2018 fanns enbart data för andelen pengar som lagts på ekologisk mat, som på skolorna var 61 procent och totalt i kommunen 57 procent.

Anti-svinn-gruppen fortsatte sitt arbete för att minska matsvinnet i kommunen. Kökspersonal har analyserat mängden svinn för att se över inköp, menyer och måltidstider samt uppmärksammat elever om matsvinn.

Kommunen arrangerade ett "Östersjövänligt julbord" för företagare inom livsmedelsbranschen för att gynna utvecklingen inom miljövänlig mat.

Kråmö naturreservat ombildades under våren till ett kommunalt marint naturreservat för att skydda naturvärden både ovan och under ytan.

Under sensommaren 2018 startade det fleråriga arbetet för fria vandringsvägar för fisk och andra vattenlevande organismer i Trosaån i samarbete med tekniska enheten.

De kommunala naturreservatens skötselplaner har följts, och kommunen har bedrivit riktad naturvård för att gynna hävdberoende arter genom att ha bete i Lånestahedens naturreservat och Natura 2000-området Borgmästarholmen.

Trosa kommuns miljöpris 2018 tilldelades Östra Sörmlands biodlarförening.

För att nå målet att Trosas medborgare ska vara nöjda med kommunens insatser för att invånarna ska kunna leva miljövänligt (NMI) lade kommunen ut information på sin webbplats om hur privatpersoner kan bidra till en bättre miljö. En hållbarhetsvecka planeras också till 2019.

För att nå målet om minskade närsaltsutsläpp från Trosaån gjorde Trosaåns Vattenvårdsförbund (TVVF) och kommunen dataanalyser av flera års mätningar i Trosaåns tillrinningsområde. Resultaten ska ligga till grund för insatser mot övergödning under 2019.

Andelen skolor och förskolor certifierade för Grön Flagg¹ ligger på 61 procent enligt senaste statistiken. Andelen är stor jämfört med riket men minskande inom kommunen.

¹Grön Flagg är ett miljöcertifieringsprogram som hjälper lärare och pedagoger att väcka upptäckarglädje kring hållbarhetsfrågor hos barn och unga.

Energi och klimat

Energi- och klimatrådgivningen bedrivs gemensamt i Gnesta, Oxelösunds, Nyköpings och Trosa kommuner. Sedan våren 2018 finns två energi- och klimatrådgivare i Trosa kommun.

I samband med revideringen av kommunens energi- och klimatplan har kommunen utvärderat planen från 2013. Trosa når sannolikt de nationella 2020-målen med undantag för energieffektiviseringsmålet.

Kommunen installerade solceller på vårdcentralen och Skärgårdens förskola. Anläggningarna ska generera mellan 50 000 och 60 000 kWh/år förnybar el till Trosa kommun.

För att förenkla kommuninvånarnas val att producera förnybar energi har kommunen köpt in Solkartan. Den visualiserar potentialen för solceller på en byggnads tak och räknar ut kostnaden och antal kWh som hustaken kan generera. Tjänsten finns på <https://solkarta.trosa.se>.

Koldioxidutsläppen i Trosa minskar och det är viktigt att de fortsätter att minska. Energi- och klimatrådgivaren är sammankallande för kommunens bilgrupp som arbetar med att minska kommunens utsläpp från fordon och för en fossilfri fordonsflotta. Andelen miljöbilar är fortsatt hög och dieselbilarnas utsläpp ska minska med det förnybara bränslet HVO100. Arbetet pågår och en

egen pump beräknas vara på plats 2019. Etanolbilar har också använts, men dessa har försvunnit från marknaden och ersätts med elbilar när det är möjligt. En gemensam bilpool för kommunala bilar utreds, för att minska antalet bilar som körs mindre än 1 500 mil per år. Installation av digitala körjournaler utreds också, för att minska körsträckorna och anpassa fordonsinköpen.

UTMANINGAR FÖR FRAMTIDEN

Eftersom kväve- och fosforhalterna i Trosaån ökar och ligger för högt behöver kommunen tillsammans med TVVF göra insatser för att minska dem.

Regelbundna mätningar i hela tillrinningsområdet görs av TVVF, men det behövs även analyser av utsläppskällor och konkreta åtgärder.

Många skolor som tidigare arbetade med Grön Flagg har tappat fart och ett samarbete behövs för att fortsätta denna miljöcertifieringsprocess.

Energianvändningen per invånare i kommunen som geografiskt område ökade, vilket till stor del beror på ökad biltrafik.

Kommunen nådde inte riktigt målet om 60 procent ekologiska livsmedel, och behöver åtgärda det. I beräkningarna ingår dock alla livsmedel, även ej odlade varor som mineralvatten, och beräkningsgrunden kan behöva ses över.

Trosas ekonomi i korthet

ÅRETS RESULTAT

Årets resultat uppgick till 34,5 mkr, vilket var 17,9 mkr högre än budgeterade 16,6 mkr. Nämnderna redovisade ett underskott på 15,6 mkr mot budget. Kommunens räntekostnader var 8,8 mkr lägre än budgeterat och skattenettot 7,6 mkr högre än budgeterat. I skattenettot ingår bland annat eftersläpningsbidrag¹ på 16,7 mkr på grund av en ökande befolkning. Liksom 2017 fick Trosa statsbidrag på 4,4 mkr från Boverket för ökat bostadsbyggande. I verksamhetens intäkter ingår också exploateringsintäkter på 14 mkr netto.

Under året har kommunen avsatt 13 mkr för kommande medfinansiering av statliga infrastrukturåtgärder, den totala avsättningen uppgår därmed till 42 mkr. Årets betalning till Trafikverket för Infart västra Trosa var 0,3 mkr och totalt har kommunen betalat 8,8 mkr för detta sedan 2015.

Avsättning på 5 mkr har gjorts till deponin i Korslöt.

Under året har kommunen i övrigt gjort utrangering, nedskrivning och ersättning av komponenter. Större sådana poster redovisas i teknik- och servicenämndens verksamhetsberättelse.

¹Ett särskilt bidrag till kommuner som haft en ökande befolkning under en följd av år, för att möta de högre kostnader som en större befolkning för med sig.

Nämndernas budgetavvikelse

(mkr)	2018	2017
Kommunstyrelsen	6,5	3,4
Politisk ledning och kommunkontor	6,5	3,2
Ekoutskottet	0,0	0,2
Samhällsbyggnadsnämnden	1,8	2,1
Humanistiska nämnden	-4,2	3,3
Skolkontor inklusive nämnd	-8,5	2,6
Individ- och familjeomsorg	4,3	0,6
Kultur- och fritidsnämnden	1,3	1,2
Vård- och omsorgsnämnden	-0,6	-2,5
Teknik- och servicenämnden	-20,4	-0,1
Miljönämnden	0,0	0,1
Revision	0,0	0,0
Summa	-15,6	7,4

Budgetavvikelser finans och avgiftskollektiv

(mkr)	2018	2017
Kommungemensamt	23,3	-2,6
VA och renhållning	0,9	-1,9
Finansiering	7,3	22,2
Summa	31,5	17,7
Budgetavvikelse totalt	15,9	25,1

Nämndernas och avgiftskollektivens budgetavvikelse och kostnadsutveckling beskrivs i avsnittet "Året som gått i nämnder och bolag".

Kommungemensamma kostnader

Den positiva budgetavvikelsen beror framför allt på exploateringsintäkter (14 mkr). Andra poster som bidrog till överskottet är överskottsutdelning från Kommuninvest (2,9 mkr), bidrag för ökat bostadsbyggande (4,4 mkr) och reavinst från försäljning av fastighet (4,4 mkr).

Finansiering

Kommunens räntekostnader var 8,8 mkr lägre än budgeterat och skattenettot 7,6 mkr högre än budgeterat.

Balanskravsjustering (tkr)

Årets resultat	34 528
Realisationsvinster	-4 380
Realisationsförluster	0
Orealiserade förluster i värdepapper	0
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	30 148
Återföring öronmärkta medel 2017, vikande konjunktur	11 954
Årets öronmärkning, vikande konjunktur 2019–2022	-8 000
Årets balanskravsresultat	34 102

Årets balanskravsresultat uppgick till 34,1 mkr. I 2017 års bokslut öronmärkte kommunen nära 20 mkr av årets resultat för att kunna möta en vikande konjunktur. Av dessa återfördes 12 mkr i 2018 års balanskravsresultat och kommunen gjorde i bokslutet för 2018 en ny avsättning på 8 mkr för eventuellt vikande konjunktur 2019–2022. Totalt finns därmed 16 mkr i en buffert för att möta en eventuellt vikande konjunktur 2019–2022.

AVSTÄMNING AV GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

God ekonomisk hushållning

I Trosa innebär god ekonomisk hushållning att dagens invånare betalar för den verksamhet som de får och som anpassas efter individens behov samt att kommunen underhåller och utvecklar värdet på kommunens och dess företags tillgångar, såväl materiella, finansiella som personella.

God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv

Det planerade underhållet av kommunens materiella tillgångar ska överstiga det akuta underhållet inklusive skadegörelse. Målet är att minst 60 procent ska vara planerat underhåll.

Det planerade underhållet var 95 procent av det totala underhållet 2018.

● **Målet uppfylldes 2018.**

Årets ekonomiska resultat ska motsvara minst 2 procent av skattenettot för kommunen.

Kommunens resultat motsvarade 4,8 procent av skattenettot.

● **Målet uppfylldes 2018.**

Kommunkoncernens resultat dividerat med kommunens skattenetto ska vara minst 0,5 procent högre än kommunens resultat dividerat med skattenettot.

Kommunkoncernens resultat motsvarade 3,2 procent av skattenettot.

■ **Målet uppfylldes inte 2018.**

God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv

Kärnverksamheterna (förskola, gymnasium, äldreomsorg) ska vara kostnadseffektiva.

Kommunens kostnader ska vara i nivå med standardkostnaden. Detta resultat hämtas från "Vad kostar verksamheten i din kommun", och därför mäts målet med ett års eftersläpning. Målet uppfyllades inte 2018 eftersom Trosa kommun hade en standardkostnad som var 2,4 procent högre än standardkostnaden 2017.

■ **Målet uppfyllades inte 2018.**

Personalresurser

Trosa kommun genomförde för fjärde året SKL:s gemensamma medarbetarenkät inom tre huvudområden: motivation, ledarskap och styrning.

Kommunfullmäktige hade som mål för 2018 att 80 procent av Trosas medarbetare skulle ge betyget 4 eller 5 på en 5-gradig skala.

95 procent av kommunens anställda svarade på enkäten.

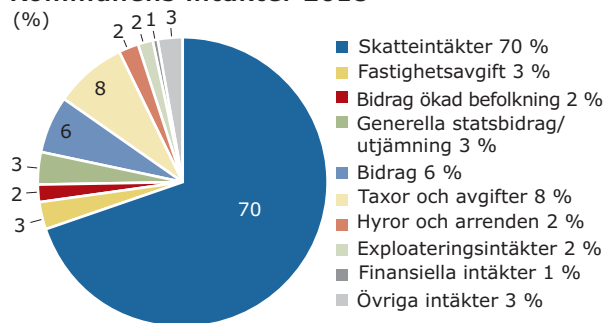
Område	Andel 4-5
Motivation	88 %
Ledarskap	86 %
Styrning	85 %
Totalt	87 %

● **Målet uppfyllades 2018.**

Intäkter

Kommunens verksamheter finansieras till största delen av den kommunalskatt som Trosas invånare betalar. Endast 8 procent av kommunens intäkter är avgifter som kommunen tar ut för vatten och avlopp, sophämtning, barnomsorg, hemtjänst med mera.

Kommunens intäkter 2018

mkr	2018	2017	2016	Förändring
Skatteintäkter	644	622	580	22
Fastighetsavgift	28	24	24	4
Bidrag ökad befolkning	17	9	0	8
Generella statsbidrag/utjämning	33	18	5	14
Bidrag	59	81	104	-22
Taxor och avgifter	74	68	64	6
Hyror och arrenden	22	20	21	2
Exploateringsintäkter	14	10	5	4
Finansiella intäkter	5	3	3	2
Övriga intäkter	25	15	17	10
Totalt	921	871	823	50

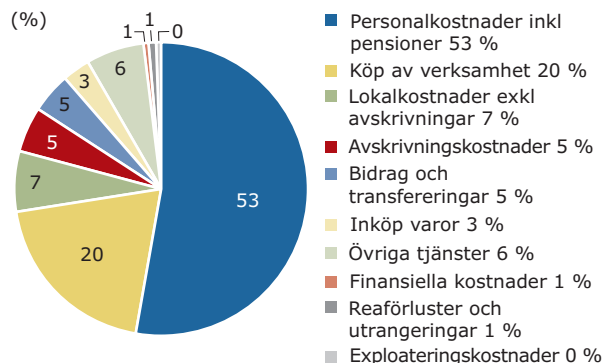
Statsbidragen minskade med 22 mkr jämfört med 2017. Orsaken är främst att bidragen från Migrationsverket minskade från 40 mkr 2017 till 20 mkr 2018. Trosa kommun fick 4,4 mkr (3,1 mkr 2017) i byggbonus, ett bidrag som administreras och utbetalas av Boverket.

Kommunens intäkter från avgifter ökade med 6 mkr jämfört med 2017. Den största ökningen skedde inom avgiftskollektiven: VA-verksamheten ökade med 3 mkr och renhållningen med 2,5 mkr. Intäkter från planavgifter och bygglov minskade däremot med 1,1 mkr jämfört med 2017.

Exploateringsintäkterna ökade från 10 mkr till 14 mkr netto.

Kostnader

Kommunens kostnader 2018

mkr	2018	2017	2016
Personalkostnader inklusive pensioner	- 471	- 448	- 413
Köp av verksamhet och entreprenader	- 175	- 177	- 184
Lokalkostnader exklusive avskrivningar	- 59	- 47	- 49
Avskrivningskostnader	- 44	- 42	- 43
Bidrag och transfereringar	- 41	- 40	- 45
Inköp av varor	- 25	- 24	- 24
Övriga tjänster	- 57	- 56	- 49
Finansiella kostnader	- 5	- 3	- 4
Reaförluster och utrangeringar	- 7		
Exploateringskostnader	- 4		
Totalt	- 889	- 838	- 811

Kommunens kostnader var 34,5 mkr lägre än intäkterna, vilket också var kommunens resultat för året.

Personalkostnaderna är den största kostnads-posten i kommunen och den ökade med 5 procent 2018. Det beror på att kommunens invånarantal ökar och därmed även behovet av kommunal verksamhet.

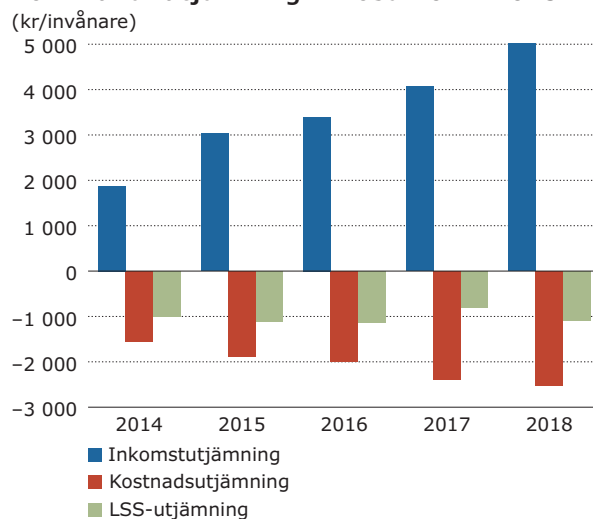
Det kommunala utjämningsystemet

För att Sveriges kommuner ska ha likvärdiga förutsättningar görs en utjämning mellan landets kommuner. Alla kommuner garanteras intäkter upp till 115 procent av Sveriges medelskatekraft, genom inkomstutjämningsbidrag. Minskar den egna kommunens skattekraft, ökar inkomstutjämningsbidraget i relation till minskningen av skatteintäkterna.

Kostnadsutjämnningen ser främst på varje kommuns befolkning i olika åldrar. Barn i olika åldrar kräver förskola och skola och den äldre befolkningen kräver äldreomsorg.

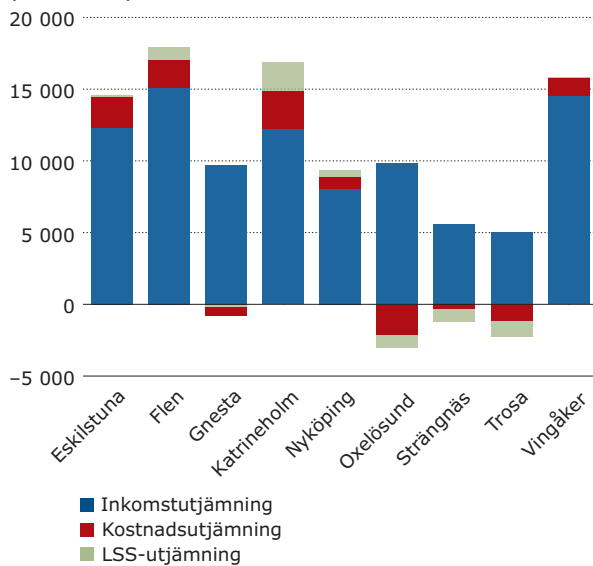
LSS-utjämnningen mellan landets kommuner utjämnar kostnaden per invånare för LSS-insatser.

Kommunal utjämning i Trosa 2014–2018

Kommunal utjämning 2018 i Sörmland

(kr/invånare)

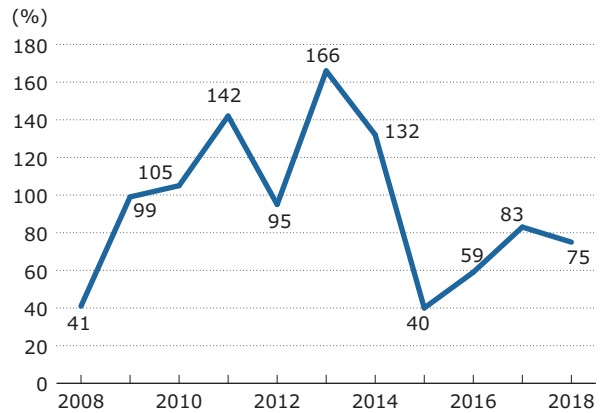

Trosas inkomstutjämningsbidrag har ökat under de senaste åren, vilket speglar förändringarna i Trosas skattekraft.

Investeringar

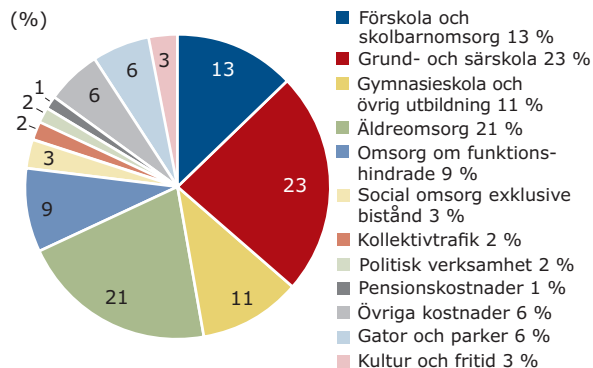
Kommunen gjorde stora investeringar åren 2009–2014. Det beror på att Trosa beslutade att tidigarelägga investeringar och göra dem under lågkonjunkturen. Dels för att investera i tider när priserna är lägre, dels för att skapa arbetstillfällen. På grund av en ökande befolkning kommer kommunen åter att behöva öka investeringarna de kommande åren.

Kommunens nettoinvesteringar totalt 2008–2018

Hur användes kommunens skatteintäkter 2018?

(%)

Förskola och utbildning utgör knappt hälften av den verksamhet som finansieras med kommunal skatt. Vård och omsorg utgör 30 procent.

Kommunstyrelsen

Ordförande: Daniel Portnoff (M)

Kommunchef: Johan Sandlund

Totalt (tkr)	2018	2017	2016
Budget, netto	59 358	52 030	51 760
Utfall, netto	52 859	48 852	49 306
Avvikelse	6 499	3 178	2 454
varav central buffert	3 666		
Antal årsarbetare	31	31	30
Antal kvinnor	21	21	19
Antal män	12	13	13
Frisknärvaro (%)*	86	87	91

*Andel månadsavlönade som haft fem eller färre sjukdagar under året.

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Kanslienhet med överförmyndarstöd
- Ekonomienhet
- Personalenhet
- Kommunikationsenhet
- Näringslivsenhet
- IT-enhet
- Serviceenhet och gemensam växel nämnd
- Turismenhet

ÅRETS RESULTAT

Det ekonomiska resultatet för 2018 blev ett överskott på 2,8 mkr, exklusive central buffert. Den politiska verksamheten lämnade ett överskott på närmare 1,3 mkr.

Kommunkontorets överskott på drygt 1,5 mkr innefattar ett större överskott för kommunledning och personalenhet. Underskott uppstod inom ekonomienheten och serviceenheten. Kommunkontoret har under 2018 haft merkostnader för anpassningen till ny dataskyddsförordning (GDPR) och till följd av kommunens tillväxt, med ökande volymer.

MÅLUPPFYLLELSE

Kommunstyrelsen har mål om nöjda medborgare och företagare samt engagerade medarbetare.

Ett av kommunstyrelsens mål som mäts vart fjärde år uppnåddes 2018, då valdeltagandet i kommunen ökade från 87,3 procent 2014 till 87,5 procent vid årets val.

Målet om nöjda företagare har ett delmål som är att vara bland de 20 bästa av landets 290 kommuner i Svenskt Näringslivs rankning av det lokala företagsklimatet. Det målet nådde Trosa för tionde året i rad. 2018 förbättrades placeringen från 9 år 2017 till plats 6 år 2018.

Trosa kommuns mål om medarbetareengagemang uppnåddes för kommunen som helhet, där andelen som anger betyg 4 eller 5 ska överstiga 80 procent, vilket Trosa lyckades med för sjätte året i följd.

MEDARBETARE

Vad gäller medarbetare och rekrytering var året stabilt, undantaget några föräldraledigheter som lett till vikariat och vakanser. Inom några kompetensområden har det varit besvärligt att hitta vikarier med rätt profil och erfarenhet. Frisknärvaron var fortsatt hög.

VIKTIGA HÄNDELSE

Den 9 september hölls allmänna val till kommun, riksdag och landsting. Kommunens valnämnd administrerade valet med stöd av kanslienheten.

Trafikverkets planering av spårdragning inom Trosa kommun pågår i dialog med kommunen. Trafikverket presenterade under året ett förslag på stationsläge.

Landstinget Sörmland, regionförbundet och länets kollektivtrafikmyndighet bildar Region Sörmland den 1 januari 2019, och inom ramen för

Region Sörmland bildas en särskild regional utvecklingsnämnd, där kommunerna är representerade.

Kommunen gjorde en extra och välbehövlig satsning 2018 inom kompetensförsörjningsområdet, med fokus på Trosa kommun som attraktiv arbetsgivare. Så här långt har kommunen lyckats väl i rekryteringsarbetet.

Kommunen genomförde återigen ett internt chefsförsörjningsprogram. I december 2018 avslutades programmet med åtta deltagare, som samordnas av personalchefen med stöd av ledningsgruppen. Programmets syfte är att bidra till Trosa kommuns framtida chefsförsörjning, något som är en utmaning för hela kommunsektorn i framtiden.

Personalenheten intensifierade sitt arbete med heltidssysselsättning som norm, i samarbete med medarbetare, fack och chefer inom vård- och omsorgsnämnden.

Utveckling av digitala tjänster och hjälpmedel fortsatte i enlighet med digitaliseringsstrategin som antogs 2017. Via hemsidan finns nu cirka 120 e-tjänster som använts av 2 500 medborgare och företagare. Fler digitaliseringsprojekt har drivits för att utveckla e-tjänster inom bland annat livsmedelskontroll och markupplåtelse.

Andra digitaliseringsprojekt som pågår är e-faktura och e-arkiv, för att ansluta kommunens arkiv till ett digitalt (Sydarkivera) i samarbete med flertalet Sörmlandskommuner.

Den nya dataskyddsförordningen (GDPR) och en ny dataskyddslag trädde i kraft den 25 maj 2018. Kommunkansliet genomförde under första halvåret omfattande utbildningsinsatser i kommunens verksamheter, och kommunen har två personuppgiftsombud som är anställda på kommunkontoret.

En ny lag från och med den 1 april 2019 innebär att alla inköp ska faktureras med elektronisk faktura. Andelen e-fakturor ökade från 36 procent i september till 57 procent i december, vilket minskar miljöbelastningen och ökar effektiviteten. Ekonomienheten fortsatte under året arbetet med fördjupad koncernsamordning inom ekonomiområdet avseende kommunens bolag Trobo och Trofi.

Under 2018 fortsatte kommunkontoret att utveckla tekniken i växelsamarbetet, som sker i den Trosa-baserade gemensamma växelnämnden. Ett nytt hänvisningssystem togs i drift och under 2019 införde de tre deltagande kommunerna ett nytt ärendehanteringssystem.

Inom turistverksamheten fortsatte trenden 2018 med fler digitala besökare på turistbyrå, men allt färre fysiska besökare. Under sommaren anordnade turistverksamheten de nya aktiviteterna Trosa Utebio och Hamnhäng.

Inom krisberedskapen har kommunen genomfört utbildning och övning enligt krisplanen, och beslutat om krigsplacering av en första omgång personal inom samhällsviktig verksamhet.

Resultat av medborgarundersökning samt bokslut 2017 har publicerats i form av populärutgåvor. Även material kring budget och kommunens tillväxt i ett historiskt perspektiv har kommunicerats med medborgarna. Utökningen av kommunikationsenheten ger bättre möjligheter att stödja organisationen med bättre brukar- och medborgarinformation.

Arbetet med att Trosa kommun ska ha ett lokalt företagsklimat i nationell toppklass har fortsatt.

FRAMTIDEN

I samband med den nya mandatperioden 2019 kommer kommunen att revidera alla styrdokument som kommunfullmäktige har antagit. Arbetet med en ny översiktsplan inleds 2019 och är en central del i arbetet med framtidens Trosa kommun.

För att underlätta kontakt och service till medborgare och företagare ska serviceenheten med stöd av IT-enheten under 2019 driva ett projekt som involverar alla delar av kommunens verksamhet.

Näringslivsarbetet får ett större fokus på etableringar i de nya verksamhetsområden som håller på att utvecklas i Trosa och Vagnhärad.

Den största utmaningen för kommunsektorn de kommande åren blir att hitta rätt kompetenser i tillräcklig omfattning. Trosa kommuns tillväxt, i kombination med ökande befolkningsmässiga behov i landet, kan medföra stora rekryteringsproblem.

Arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare är strategiskt viktigt i en växande mindre kommun inför kommande år, och är en stor utmaning för alla landets kommuner.

Digitaliseringen innebär stora möjligheter men också vissa hot. Digitaliseringen är ett nödvändigt verktyg för att kunna erbjuda medborgarna bra och tillgänglig service och att kunna bedriva en effektiv verksamhet. Samtidigt måste kommunen upprätthålla en förmåga att ge service till medborgare och företag i andra former än de digitala.

2020–2023 har Trosa kommun ett omfattande investeringsprogram till följd av de senaste årens befolkningstillväxt, som beräknas fortsätta om än i något lägre takt.

De kommande åren har Sveriges kommunsektor och Trosa kommun en stor utmaning, eftersom den demografiska utvecklingen ökar kostnaderna med cirka 43 miljarder kronor till år 2021. Staten måste här bidra till finansieringen om ambitionsnivån ska behållas inom välfärdsområdet, vilket Sveriges Kommuner och Landsting påpekat vid många tillfällen.

Trosa kommuns roll i ett återuppståndet svenskt totalförsvar kommer att kräva ökande uppmärksamhet och resurser.

Kommunstyrelsen

Ekoutskottet

Ordförande: Stefan Björnmalm (C)

Kommunekolog: Marianne Haage

Totalt (tkr)	2018	2017	2016
Budget, netto	1 745	1 606	1 580
Utfall, netto	1 701	1 426	1 549
Avvikelse	44	180	31
Antal årsarbetare	3	2	2
Antal kvinnor	2	1	1
Antal män	1	1	1

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Hållbar samhällsutveckling
- Naturresursplanering
- Miljökonsekvensbedömning
- Miljöanpassad upphandling
- Energirådgivning
- Energieffektivisering
- Samordning ekokommunen Trosa
- Naturskydd
- Övergripande folkhälsoplanering

Verksamheten leds av kommunekologen under kommunstyrelsens ekoutskott. Ekoutskottet arbetar strategiskt för att utveckla ekokommunen Trosa och för en hållbar framtid.

ÅRETS RESULTAT

Enhetens ekonomi baseras på anslag från kommunens budget samt på statligt bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning.

Ekoutskottet redovisade ett positivt resultat på 44 tkr för 2018. Två prisbasbelopp togs ut från fonden för Tomtaklinskogens markåtkomstbidrag för att bekosta naturvård.

MÅLUPPFYLLELSE

Ekoutskottet nådde dessa mål 2018:

- Utsläpp av koldioxid i kommunen som geografiskt område ska minska.

Resultat: Enligt den senaste statistiken, från 2016, minskade koldioxidutsläppen med 282 kg/invånare från 2015.

- Trosas medborgare ska ha god tillgång till parker, grönområden och natur.

Resultat: Trosa kommun fick betygsindex 8,2 av 10 i senaste medborgarundersökningen (NRI, nöjd-region-index).

- Trosa kommun ska verka för minskad negativ miljöpåverkan genom ett aktivt miljöledningssystem. Miljöutbildning är ett viktigt inslag i kommunens miljöledningssystem.

Resultat: En hög andel anställda är miljöutbildade. 71 % av de anställda har godkänt i miljöutbildningen och 6 % har ett pågående genomförande.

Dessa mål uppnåddes inte:

- Utsläpp av övergödande ämnen från Trosaån ska minska.

Resultat: Från 2017 till 2018 ökade halten av fosfor i Trosaån med 2,6 µg/l och halten av kväve med 118 µg/l.

- Energianvändningen i kommunen som geografiskt område ska minska.

Resultat: Energianvändningen ökade med 1,9 MWh/invånare mellan 2014 och 2015. Siffrorna har inte uppdaterats på grund av SCB:s sekretess.

- Trosas medborgare ska vara nöjda med kommunens insatser för att invånarna ska kunna leva miljövänligt.

Resultat: Trosa kommun har betygsindex 6,7 och ligger på plats 27 i senaste medborgarundersökningen (NMI, nöjd-medborgar-index).

MEDARBETARE

2018 anställde kommunen ytterligare en energi- och klimatrådgivare, vilket utökade antalet medarbetare på enheten från två till tre.

VIKTIGA HÄNDELSER

Natur och miljö

2017–2018 drev Trosa och Nyköping framgångsrikt tävlingen *Minimeringsmästarna*.

Båtbottentvätten drevs i gästhamnen för att minska användandet av giftiga båtbottnfärger.

Giftfria metoder för ren båtbottn uppmärksammades med en båtmiljödag.

Ekoutskottet medfinansierar under 2017–2019 ett forskningsprojekt om musselodling för minskad övergödning i Östersjön.

Andelen ekologiska livsmedel¹ i kommunens verksamhet ökade till 61 procent på skolorna och 57 procent totalt i kommunen. Kommunens mål på 60 procent totalt nåddes dock inte.

Anti-svinn-gruppen fortsatte sitt arbete för att minska matsvinnet i kommunen.

Kommunen arrangerade ett "Östersjövänligt julbord" för företagare inom livsmedelsbranschen för att gynna utvecklingen inom miljövänlig mat.

Kråmö naturreservat ombildades under våren till ett kommunalt marint naturreservat för att skydda naturvärden både ovan och under ytan.

Det fleråriga arbetet startade för fria vandringsvägar för vattenlevande organismer i Trosaån i samarbete med tekniska enheten.

Kommunen har följt de kommunala naturreservatens skötselplaner och gynnat hävdberoende arter genom att ha bete i Låneshedens naturreservat och Natura 2000-området Borgmästarholmen.

Trosa kommuns miljöpris 2018 tilldelades Östra Sörmlands biodlarförening.

För att nå målet att Trosas medborgare ska vara nöjda med kommunens insatser för att invånarna ska kunna leva miljövänligt (NMI) lade kommunen ut information på webbplatsen om hur

privatpersoner kan bidra till en bättre miljö, och en hållbarhetsvecka planeras också till 2019.

För att nå målet om minskade närsaltsutsläpp gjordes i samarbete med Trosaåns Vattenvårdsförbund (TVVF) dataanalyser på fleråriga mätningar i Trosaåns tillrinningsområde för framtida insatser.

Andelen skolor och förskolor certifierade för Grön Flagg² ligger på 61 procent. Andelen är stor jämfört med riket men minskande inom kommunen.

Energi och klimat

Energi- och klimatrådgivningen bedrivs gemensamt i Gnesta, Oxelösunds, Nyköpings och Trosa kommuner. Sedan våren 2018 finns två energi- och klimatrådgivare i Trosa kommun.

I samband med revideringen av kommunens energi- och klimatplan har kommunen utvärderat planen från 2013. Trosa når sannolikt de nationella 2020-målen med undantag för energi-effektiviseringsmålet.

Kommunen installerade solceller på vårdcentralen och Skärgårdens förskola.

Karttjänsten Solkartan finns nu på kommunens webbplats för att kommuninvånare ska kunna se potentialen för solceller på en byggnads tak och räkna ut kostnad och antal kWh som hustaken kan generera.

Energi- och klimatrådgivaren är sammankallande för kommunens bilgrupp som arbetar med att minska kommunens utsläpp från fordon och för en fossilfri fordonsflotta. Andelen miljöbilar är fortsatt hög i kommunen, och dieselmilarnas utsläpp ska minskas med det förnybara bränslet HVO100. Arbetet pågår och en egen pump beräknas vara på plats 2019. Etanolbilar har också använts, men dessa har försvunnit från marknaden och ersätts med elbilar när det är möjligt. En gemensam bilpool för kommunala bilar utreds, för att minska antalet bilar som körs mindre än 1 500 mil per år. Installation av digitala körjournaler utreds också, för att strategiskt kunna minska körsträckorna och anpassa fordonsinköpen.

¹ Trosa nådde målet om 60 procent ekologiska livsmedel (beräknat på vikt) till delårsboks slutet. Till boks slutet 2018 fanns enbart data för andelen pengar som lagts på ekologisk mat.

² Grön Flagg är ett miljöcertifieringsprogram som hjälper lärare och pedagoger att väcka upptäckarglädje kring hållbarhetsfrågor hos barn och unga.

FRAMTIDEN

Ekoutskottet fortsätter att driva verksamhet och projekt som främjar hållbar utveckling och uppfyller kommunens ambitioner som ekokommun. Kommunens naturreservat fortsätter att skötas enligt skötselplan.

Kväve- och fosforhalterna i Trosaån ökar och kommunen behöver tillsammans med TVVF göra insatser. TVVF gör regelbundna mätningar i hela tillrinningsområdet, men det behövs även analyser av utsläppskällor samt konkreta åtgärder.

Räknat som kostnadsandel nådde kommunen inte riktigt målet om 60 procent ekologiska

livsmedel för helåret, vilket behöver åtgärdas 2019. I beräkningarna ingår dock alla livsmedel, även ej odlade varor såsom mineralvatten. Det kan påverka resultatet, och beräkningsgrunden kan behöva ses över.

Många skolor som tidigare arbetade med Grön Flagg har tappat fart och ett samarbete behövs för att fortsätta denna miljöcertifieringsprocess.

Energianvändningen per invånare i kommunen som geografiskt område ökade enligt den senaste statistiken, vilket till stor del beror på ökad biltrafik.

Samhällsbyggnadsnämnden

Ordförande: Tomas Landskog (M)

Samhällsbyggnadschef: Mats Gustafsson

Totalt (tkr)	2018	2017	2016
Budget, netto	12 088	11 378	11 658
Utfall, netto	10 261	9 245	9 216
Avvikelse	1 827	2 133	2 442
Antal årsarbetare	10	9,75	8,5
Antal kvinnor	4	3	3
Antal män	6	7	6
Frisknärvaro* (%)	84	82	83

*Andel månadsavlönade som haft fem eller färre sjukdagar under året. Siffran omfattar hela samhällsbyggnadskontoret.

ÅRETS RESULTAT

Samhällsbyggnadsnämnden redovisade ett överskott på hela 1,8 mkr. Det positiva resultatet beror främst på betydligt högre bygglovsintäkter än budgeterat. På kostnadssidan var det framför allt räddningstjänsten som utmärkte sig med högre kostnader än budgeterat.

MÅLUPPFYLLELSE

Kommunfullmäktiges mål om en befolkningstillväxt på 150 invånare per år nåddes med bred marginal.

Samhällsbyggnadsnämnden bidrar i arbetet med handläggning av bygglov, detaljplaner med mera till kommunens företagsklimat, där kommunfullmäktige har ett mål att vara en av landets 20 bästa kommuner. Företagsklimatet följs upp även på nämndnivå och visar en positiv trendutveckling.

MEDARBETARE

Personalstyrkan är efter rekryteringen av en ny arkitekt komplett. Kontoret har också en fortsatt hög frisknärvaro.

Medarbetarna på samhällsbyggnadskontoret nådde målet att 80 procent av medarbetarna ska uppleva ett högt medarbetarengagemang (det vill säga ge betyget 4 eller 5 på en femgradig skala i HME-enkäten om hållbart medarbetarengagemang).

VIKTIGA HÄNDELSE

Omfattande planeringsuppgifter för större infrastrukturprojekt pågår. Gällande Infart västra Trosa är vägplanearbetet i ett intensivt skede och planen väntas kunna fastställas 2019.

Valet av linje för järnvägssatsningen Ostlänken har gjorts, vilket innebär att detaljplanearbete för resecentrum inleddes hösten 2018. Det kommer att innebära mycket tid och arbete för flera av kontorets kompetenser.

Exploateringstrycket har mattats av, men det pågår fortfarande många projekt. Lokalförsörjningsfrågan blir därför fortsatt central att arbeta med. Bland annat medverkar kontoret i att ta fram en ny lokalförsörjningsplan.

I Trosa fortsätter planering och exploatering för nya bostäder vid bland annat vårdcentralen, Hökeberga, Bråta, Hagaberg, Trosaporten och Ådaområdet. En ny förskola blev klar vid Bråta torp i Trosa.

I Vagnhärad byggs nya bostäder främst i centrala Vagnhärad, Väsby samt i Albyområdet. I Västerljung fortsätter byggandet vid Hammarbyvägen och genom avstyckningar på landsbygden.

I linje med målen i översiktsplanen kännetecknas nybyggandet i alla tätorter av mångfald när det gäller såväl storlek och gestaltning som aktör och upplåtelseform.

En annan viktig händelse är satsningen som pågår på ökad räddningstjänstnärvaro i Vagnhärad. Bemannning och fordon är på plats och satsningen sjösätts under våren 2019, vilket innebär att en förstainsatsbil blir stationerad i Vagnhärad/Västerljung. Syftet är att bättre kunna täcka in dessa delar av kommunen och vara snabbare på plats vid händelser på E4-sträckan genom kommunen.

FRAMTIDEN

Efterfrågan på nya bostäder är fortfarande ganska hög trots konjunkturavmattningen. Det gör att kommunen har kunnat byggstarta ett antal projekt som beräknas bli inflyttningsklara i slutet av 2019 och under 2020.

Då exploateringstrycket fortsätter att vara stort är ambitionen att under 2019–2020 ta fram en ny kommuntäckande översiktsplan.

Det finns för närvarande en god planberedskap, men det är samtidigt viktigt att fortsätta ta fram nya detaljplaner för att kommunen ska kunna stå väl rustad med nya projekt när nästa konjunkturuppgång kommer.

Under åren 2019–2021 kommer planeringen för Ostlänken och Infart västra Trosa att ta ännu mer konkret form. Trosa kommun medverkar i Trafikverkets arbete med dessa angelägna projekt.

Humanistiska nämnden

Barnomsorg och utbildning

Ordförande: Michael Swedberg (M)

Produktionschef: Mats Larsson

Totalt (tkr)	2018	2017	2016
Budget, netto	315 344	296 110	279 732
Resultat, netto	323 901	293 482	272 744
Avvikelse	-8 557	2 628	6 988
Antal årsarbetare	376	363	342
Antal kvinnor	347	331	313
Antal män	43	44	41
Frisknärvaro* (%)	67	69	68

*Andel månadsavlönade som haft fem eller färre sjukdagar under året.

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Förskola
- Skolbarnomsorg
- Förskoleklass
- Grundskola
- Särskola
- Gymnasieutbildning
- Vuxenutbildning
- SFI

ÅRETS RESULTAT

Barnomsorg och utbildning redovisade ett underskott på 8,6 mkr.

De senaste årens befolkningstillväxt har medfört ökade kostnader inom förvaltningen. Kompensation för detta har getts i form av ökad barn- och elevpeng, men de centrala delarna (gemensamma kostnader för barnomsorg och utbildning, exempelvis skolskjutsar, elevhälsa, förvaltningsledning och administration) har inte kompenserats i samma omfattning. Verksamheterna elevhälsa inklusive stöd till elever, nyanländas lärande, tillfälliga förskoleavdelningar och skolskjutsar har lämnat underskott.

Elevhälsa och stöd till elever gav ett underskott på 2,6 mkr trots att enheten fått riktade statsbidrag. Skolskjutsar gav ett underskott på 1,7 mkr.

De fortsatt stora volymerna inom språkcentrum med nyanländas lärande (studiehandledning, modersmål och svenska som andraspråk) gav ett underskott på 2,3 mkr.

Gymnasieverksamheten hade ett underskott på 1,1 mkr. Snittpriset per köp av gymnasieplats var högre än budgeterat.

Intäkterna från föräldraavgifter för barnomsorg fortsatte öka, vilket gav ett överskott på 1,9 mkr, en fortsatt följd av fler barn i verksamheterna.

Resultatenheterna redovisade ett underskott på drygt 6,9 mkr, varav 2,8 mkr var ett överfört underskott från 2017. Den största avvikelsen hade Fornbyskolan med ett underskott på 5,4 mkr, varav 1,5 mkr var ett underskott som följt med från 2017.

2018 hade barnomsorg och utbildning stora intäkter i form av statsbidrag främst för lärarlönelöft, lågstadiesatsning, fritidshemssatsning, förstelärartjänster och likvärdig skola. Statsbidragen används enligt de statliga kraven, vilket främst har inneburit ökad bemanning och höjda löner. Antalet riktade statsbidrag har samtidigt medfört ökad administration.

De huvudsakliga orsakerna till budgetavvikelserna och kostnadsutvecklingen är kopplade till de senaste årens stora befolkningstillväxt som har ökat nettokostnaderna inom skola och förskola. Inom förskola har andelen barn i de lägre åldrarna 1–3 år ökat. Antalet barn med extra stödbehov har också ökat. Grundskolans ökade nettokostnad beror dels på elevökning, dels på ökade ambitioner och satsningar i form av riktade statsbidrag samt ökat behov av extra stöd för barn som behöver det. Kommunen har även satsat på ökade löner för förskollärare och lärare.

MÅLUPPFYLLELSE

Måluppfyllelsen förbättrades 2018. Meritvärdet för elever som lämnade årskurs 9 var 242,1 (riket 228,7). Andelen elever som nådde kunskapskraven i alla ämnen var 84,7 procent (riket 75,6 procent). Andelen behöriga till gymnasiestudier var 92,9 procent (riket 84,4 procent).

"Trosa kommun ska vara en av landets 20 bästa utbildningskommuner" är ett mål som mäts utifrån Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) sammanvägda ranking i SKL:s Öppna jämförelser. Denna ranking har SKL dock avskaffat från och med 2018.

MEDARBETARE

HME, hållbart medarbetarindex, inom grundskolan visade en positiv utveckling. Här gav 84 procent av personalen betyget 4 eller 5 på en femgradig skala avseende motivation, styrning och ledning.

HME-enkäten inom förskolan 2018 visade ett fortsatt bra resultat, med 88 procent av personalen som gav betyget 4 eller 5 avseende motivation, styrning och ledning.

VIKTIGA HÄNDELSER

Fornbyskolan har arbetat med ett särskilt uppdrag att kvalitetssäkra verksamheten efter Skolinspektionens föreläggande. I oktober 2018 var alla påtalade brister åtgärdade. Fornbyskolan arbetar nu långsiktigt för att säkra en bra utbildning i en hållbar organisation. Skolan tappade omkring 15 elever i denna process, då eleverna valde andra skolor i Trosa kommun. Skolan har nu rekryterat åtta nya behöriga och kompetenta lärare till höstterminen 2018, och behörighetsgraden har stigit från 56 procent behöriga lärare våren 2016 till 95 procent i augusti 2018.

Tomtaklinskolan har ny rektor från höstterminen 2018 och en utökad ledningsgrupp för att stärka skolans styrning och ledning. Fokus är att tydliggöra styrkedjan och införa ett systematiskt kvalitetsarbete med täta uppföljningar och analys av nödvändiga insatser för att hålla en hög kvalitet.

Förskolorna har utökats tillfälligt 2018 med två till tre avdelningar i väntan på att fler förskoleplatser skapas vid Helianthus etableringar 2019.

En av årets kvalitetshöjande insatser i förskolan var "Läslýftet i förskolan", som startade i augusti 2017 och avslutades i juni 2018. Fortbildningsinsatsen riktade sig till alla pedagoger.

Elevhälsan har under 2018 satsat på främjande arbete. Psykologerna ska kunna komma in tidigt i elevärenden och därmed ge tidigt stöd till lärarna. Arbetet med att skapa samsyn och likvärdighet mellan skolorna fortsätter. Det behövs fortfarande fler specialpedagoger i skolorna. Elevhälsan genomförde utbildning i ABC (Alla barn i centrum) för personal i både förskola, förskoleklass och fritidshem.

Skolkontoret har tillfälligt varit förlagt till Skärborgarnas hus från januari 2018, beroende på en tillfällig utökning av förskoleverksamheten vid Björkbacken.

Den nya dataskyddsförordningen GDPR trädde i kraft i maj 2018, och barnomsorg och utbildning har arbetat med uppdatering av register över behandlingar av personuppgifter samt information om hur kommunen behandlar personuppgifter i enlighet med GDPR.

FRAMTIDEN

Behovet av undervisning i SFI och svenska som andraspråk har fortsatt öka de senaste åren, men väntas avta framöver.

Verksamhetens viktigaste resurs är kompetenta medarbetare som trivs och får bidra till utveckling och resultat. Medarbetare som känner ett stort engagemang utifrån ett bra ledarskap, motivation och styrning. De goda resultaten i HME-enkäterna är viktiga att säkra. Strategin fortsätter med fokus på tidiga insatser, utbyggd elevhälsa, bästa bemötande, höga förväntningar, analys av resultat, uppföljning av åtgärder, kollegialt lärande och samverkan.

Den största utmaningen framåt är att kunna rekrytera behörig personal och att anpassa verksamhetens omfattning till behoven. Detta samtidigt som de statliga lärarlönesatsningarna och bristen på utbildad personal har lett till ökad rörlighet nationellt och högre lönekrav.

Humanistiska nämnden

Individ- och familjeomsorg

Ordförande: Michael Swedberg (M)

Ordförande individ- och familjeutskottet: Bengt-Eric Sandström

Produktionschef: Graham Owen

Totalt (tkr)	2018	2017	2016
Budget, netto	25 078	25 272	25 364
Resultat, netto	20 767	24 637	24 439
Avvikelse	4 311	635	925
Antal årsarbetare	25	26	22
Antal kvinnor	19	20	17
Antal män	7	6	5
Frisknärvaro* (%)	73	77	75

*Andel månadsavlönade som haft fem eller färre sjukdagar under året.

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Orosanmälningar barn och unga
- Stöd till barn och familjer
- Vård och behandling
- Ensamkommande flyktingbarn
- Familjerätt
- Familjerådgivning (enligt avtal med Nyköpings kommun)
- Ekonomiskt bistånd
- Våld i nära relationer
- Alkohol- och drogrådgivning
- Budget- och skuldrådgivning
- Dödsboanmälningar
- Socialjour (enligt avtal med Södertälje kommun)
- HVB Skogsglantan 1 (avslutat 1 juli 2018)
- Integration (sedan 1 juli 2018)

ÅRETS RESULTAT

Individ- och familjeomsorg redovisade ett överskott på 4,3 mkr för 2018.

Kostnader för ekonomiskt bistånd och vård för vuxna var precis som föregående år lägre än budgeterat och ekonomi- och vuxenenhetens överskott blev 2,7 mkr. I överskottet ingår intäkter på 563 tkr i form av återbetalt försörjningsstöd och ersättning från Migrationsverket som inte var budgeterat. Kostnaden för försörjningsstöd ökade 2018 eftersom fler hushåll har fått försörjningsstöd varje månad. Ökningen i antal hushåll beror på fler ensamkommande barn som har kompletterande ekonomiskt bistånd och en ökning av hushåll med "glapp" då de väntar på etableringsersättning. Lägre kostnader för försörjningsstöd än budgeterat och färre placeringar för missbrukarvård på behandlingshem medförde däremot ett överskott.

Kostnader för placerade barn minskade under året i takt med färre placeringar i förstärkt familjehem och färre vårddyggn på HVB-hem. Inga placeringar med stöd av LVU gjordes under året. Barn- och familjeenheten fortsätter att erbjuda stöd i öppenvård i form av familjebehandling och öppenvårdssamtal med ungdomar. Enheten började med en uppsökande verksamhet med två fältassistenter under våren. Ersättning från nämnden för fältverksamheten gav ett överskott på 464 tkr eftersom verksamheten startade senare än planerat.

Enheten för ensamkommande barn redovisade ett underskott på 236 tkr. HVB Skogsgläntans verksamhet avvecklades. Antalet placeringar minskade, kostnaderna blev höga och avvecklingen i juni innebar ett underskott på 2 241 tkr.

Integrationsenheten och flyktingverksamheten lämnade ett överskott på 2,4 mkr. I överskottet ingår intäkter på cirka 3 mkr från Migrationsverket för kostnader för ensamkommande barn från 2016 och 2017, som bidrog till överskottet. Migrationsverket har nu betalat ut all ersättning för åren 2016–2017.

Nettokostnaden för individ- och familjeomsorg exklusive flyktingmottagande minskade med 3,7 mkr jämfört med 2017.

MÅLUPPFYLLELSE

Vid slutet av året kunde nämnden mäta måluppfyllelsen med undantag för ett mål där nämnden fortfarande väntar på återkoppling från samordnaren av samarbetet med Tris, som är tidig rehabilitering i samverkan mellan kommunens socialtjänst, vårdcentralen, arbetsförmedlingen och försäkringskassan, i syfte att sätta in rehabilitering för sjukskrivna personer.

Målet om tidiga insatser och förebyggande arbete nåddes delvis. Fler personer söker råd och stöd på socialkontoret och kontakt vid familjemottagningen. Färre ansökningar har dock kommit från föräldrar, 18 i år, att jämföra med 36 året innan. Under året har socialtjänsten medverkat till föräldracaféer som har varit välbesökta. Personalkompetensmålet uppnåddes. Antalet brukare som har SIP-planering (samordnad individuell plan) har ökat för barn och ungdomar men ligger på samma nivå för vuxna. Målet är delvis uppnått.

MEDARBETARE

Personalsituationen var fortsatt stabil och personalomsättningen låg. Personalstyrkan ökade med två fältare och den 1 juli flyttade integrationsenheten till socialkontoret från skolkontoret. Enheten består av en integrationschef och tre anställda. HVB-hemmet för ensamkommande barn, Skogs-

gläntan, avvecklades den 1 juli och personalen fick andra arbetsuppgifter i kommunen eller lämnade sina anställningar. Antalet årsarbetare minskade totalt med en. Ingen inhyrd personal har anlitats under året.

Statsbidrag finansierar en heltid och en deltids-tjänst med inriktning på barn och ungdomar.

Frisknärvaron minskade något från 77 till 73 procent.

Resultatet i årets HME-undersökning (hållbart medarbetarengagemang) blev 76 procent, något lägre än 2017 då det var 80 procent (andel som angett omdömet 4 eller 5 på en femgradig skala). Delresultatet för styrning förbättrades medan resultatet för motivation och ledarskap försämrades.

VIKTIGA HÄNDELSE

Situationen för ensamkommande barn som anvisats till Trosa har förändrats och under 2018 fick Trosa inga anvisade ensamkommande barn. Antalet som kommunen har ansvar för har därför minskat från 39 till 24 då fler asylsökande blev vuxna under året och hänvisades till boende hos Migrationsverket.

Socialkontoret har anställt två fältare under året som medverkar till ökad trygghet för ungdomar och medborgare i Trosa.

Samarbetet med skolan och fritids har resulterat i flera välbesökta föräldracaféer och föräldraträffar.

Integrationsenheten tillhör socialkontoret den från 1 juli 2018. Socialkontoret, integrationsenheten och skolkontoret har inlett ett samarbete med Gnesta kommun och arbetsförmedlingen i syfte att förbättra möjligheterna till effektiv etablering för nyanlända. Enheten har tagit fram en överenskommelse med Delegationen för unga och nyanlända till arbete (Dua) och samordning sker med arbetsmarknadsenheten. Arbetsmarknadsenhetens uppdrag i denna överenskommelse är att stödja nyanlända som behöver arbetsträning och praktikplatser för att underlätta anställning på den ordinarie arbetsmarknaden framöver. I överenskommelsen ingår ett antal jobbspår för att lättare matcha nyanlända till bristyrken och lokala företag som behöver arbetskraft.

FRAMTIDEN

En stabilare personalsituation innebär bättre möjligheter att utveckla verksamheten. Digitalisering och teknisk utveckling öppnar för e-tjänster och automatisk hantering av försörjningsstöd. Automatisering frigör tid för handläggare att öka kontakten med brukare för att motivera och planera för att de ska nå egen försörjning.

Med anledning av det sämre resultatet i årets HME-undersökning behöver individ- och familjeomsorgen fokusera på motivation, ledarskap och uppföljning av nämndens mål.

Insatser för att öka tryggheten för ungdomar och medborgare utvecklas genom mer uppsökande verksamhet, fokus på ANDT-arbete (alkohol, narkotika, droger och tobak) i samklang med Sörm-lands strategi och SSPF-samarbete (socialtjänst, skola, polis och fritidsgårdar). Andra insatser är fler gruppverksamheter för barn, ungdomar och föräldrar och för vuxna som behöver vård för beroendeproblem och spelmissbruk. Några exempel på insatser är Trappan – en samtalsmetod för barn som bevittnat våld, Hanna och Theo – samtalsmaterial för barn i familjerättsliga konflikter, och Biff (Barn i föräldrars fokus) – grupper för föräldrar i familjerättsliga konflikter.

Vård- och omsorgsnämnden

Ordförande: Helena Koch (M)

Produktionschef: Fredrik Yllman

Totalt (tkr)	2018	2017	2016
Budget, netto	192 920	180 578	167 945
Resultat, netto	193 525	183 114	175 760
Avvikelse	-605	-2 536	-7 815
Antal årsarbetare	227	214	208
Antal kvinnor	241	232	228
Antal män	25	23	23
Frisknärvaro* (%)	63	65	65

*Andel månadsavlönade som haft fem eller färre sjukdagar under året.

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Äldreomsorg
- Funktionshinderområdet
- Hälso- och sjukvård

ÅRETS RESULTAT

Vård- och omsorgsnämnden redovisade totalt sett ett underskott på 605 tkr för 2018. Resultatet inkluderar nämndens buffert samt reglering mot central buffert. Underskottet beror i huvudsak på det ökade behovet av hemtjänst.

Äldreomsorgen totalt redovisade ett överskott på 108 tkr medan hemtjänsten totalt lämnade ett underskott på 2,4 mkr. Resultatenheterna (säbo) lämnade ett överskott på 3,7 mkr (varav de genererat 575 tkr under 2018).

Funktionshinderområdet redovisade sammantaget ett överskott på 479 tkr. Personlig assistans utan SFB-beslut¹ stod för ett underskott på 1,4 mkr och LSS-boende för vuxna gav underskott på 615 tkr. I övrigt gjorde de flesta enheterna inom vård och omsorg mindre överskott, vilket ändå gett ett överskott totalt sett.

¹Beslut enligt socialförsäkringsbalken.

Hälso- och sjukvård (inklusive tekniska hjälpmedel) redovisade totalt ett underskott på 849 tkr. Hälso- och sjukvårdsenhetens underskott blev 825 tkr, vilket främst beror på högre personalkostnader än budgeterat. Tekniska hjälpmedel höll i stort sett budget (-17 tkr) efter kompensation med 280 tkr från nämndens buffert i samband med delåret.

Myndighetsenheten redovisade ett överskott på 56 tkr. Färdtjänsten (som hanteras av myndigheten) gick minus med 89 tkr efter kompensation med 950 tkr från nämndens buffert vid delåret.

MÅLUPPFYLLELSE

Enligt kommunfullmäktiges mål ska Trosas äldreomsorg tillhöra de 25 procent bästa i landet när det gäller nöjda brukare. Det målet nåddes inte då både särskilt boende och hemtjänst hamnade på gul nivå (delvis uppfyllt) 2018. Rankningen av kommuner är dock inte klar så det går ännu inte att jämföra resultatet med andra kommuner. Kommunfullmäktiges mål säger även att kärnverksamheterna (äldreomsorgen) ska vara kostnadseffektiva. Detta mål nåddes inte eftersom äldreomsorgens kostnader är 4,4 procent högre än standardkostnaden (2017).

MEDARBETARE

Antalet anställda ökade under året. Orsakerna är starten av en ny korttidsavdelning på Häradsgården samt ökade insatsbehov inom främst hemtjänst. Antalet årsarbetare ökade i högre utsträckning än antalet anställda, vilket är ett resultat av att fler medarbetare fått möjlighet att öka sin sysselsättningsgrad. Det är fortsatt

brist på medarbetare med formell kompetens inom i princip alla kontorets yrkeskategorier. I kombination med volymökningar har det medfört rekryteringsproblem. Frisknärvaron minskade något i relation till tidigare år samtidigt som den totala sjukfrånvaron minskade. Under året startade vård- och omsorgskontoret ett projekt för ökad frisknärvaro. De åtgärder som planeras är så kallad aktiv sjukskrivning samt träning som arbetsuppgift. Arbetet med hälsoinspiratörer har också återstartats 2018.

HME-enkäten (hållbart medarbetarengagemang) visade goda resultat för vård- och omsorgskontoret. Även om totalresultatet försämrades något har äldreomsorgen mycket goda resultat i relation till andra kommuner, dock har funktionshinderomsorgen ett lägre snittresultat jämfört med övriga kommuner.

VIKTIGA HÄNDELSE

Vård- och omsorgskontoret öppnade den 1 november en ny avdelning för korttidsboende. Kommunen har därigenom fått totalt åtta nya platser på särskilt boende för äldre. Under året har nya digitala lösningar också tillkommit inom kontoret, exempelvis digitala inköp inom hemtjänsten. Under hösten testades också en digital lösning för planering av det dagliga arbetet på särskilda boenden och inom boendestöd. Användningen av trygghetskameror har utvecklats. Införandet av digitala lösningar har underlättats av statliga stimulansmedel för investeringar i välfärdsteknik, vilket har gjort att kontoret kunnat öka takten i inköp av hårdvara. Stimulansmedlen har använts till investeringar i surfplattor, videokommunikation, tidplaneringssystem, robotkatt, positioneringslarm, digital anslagstavla med mera.

Under 2017 tog kontoret fram en partsgemensam handlingsplan för hur heltid ska bli norm inom vård och omsorg i Trosa kommun. Omställningen till heltidsanställningar startade 2018 och pågår till 2021 då alla anställda ska ha erbjudits heltidsanställning. Under 2018 har fler än beräknat kunnat erbjudas heltidsanställning.

Den 1 januari 2018 trädde *lag om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård* i kraft. Det innebär att kommunen har tre dagar på sig att ordna hemgång från sjukhuset när läkare bedömt att patienten är utskrivningsklar. Den

aktuella snitttiden för hemtagningar var 1,73 dagar 2018. Under november och december förbättrades snitttiden avsevärt då korttidsavdelningen Novum startats och snittet för dessa månader var istället 0,81 dagar.

Sedan augusti 2017 har Arbetsmiljöverket haft en pågående tillsyn av äldreomsorgen i Trosa kommun. I juli meddelade Arbetsmiljöverket att Trosa kommun uppfyllde alla krav och man därför har avslutat ärendet.

Under sommaren har verksamheten genomfört två läger för barn och unga med funktionsnedsättning. Ett övernattningsläger genomfördes tillsammans med Oxelösunds kommun.

Vård- och omsorgskontoret har påbörjat en satsning på en tvådagarsutbildning i förflytningsteknik för all månadsanställd personal. Det ger större säkerhet i förflyttningsmomentet för både personal och brukare.

FRAMTIDEN

Befolkningsökningen i Trosa kommun fortsätter och för att förutse det kommande behovet av platser på särskilt boende har kontoret tagit fram en strategisk boendeplan. Befolkningsökningen innebär dock främst ett ökat behov av hemtjänst och hemsjukvård, vilket gör att det rehabiliterande och förebyggande arbetet blir centralt framöver.

Den statliga utredningen om lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) presenterade i januari 2019 sitt slutbetänkande. Förslaget innebär att staten tar över myndighetsutövningen kring personlig assistans, att nya insatser tillkommer och att vissa gamla insatser görs om. Utredningen beräknar att kostnaderna för kommunerna kommer att öka medan statens kostnader kommer att minska. Förslaget är att den nya lagen ska gälla från den 1 januari 2022.

Regeringen ser nu över socialtjänstlagen (SoL). Bland annat förs diskussioner om att lyfta ut målgruppen äldre ur socialtjänstlagen och istället skapa en äldrelag. Det kommer att innebära förändringar för kontoret framöver. Kontoret planerar även att införa fler digitala lösningar för att underlätta och effektivisera personalens arbete och öka kvaliteten för brukarna. Bland annat ska en lösning införas för mobil dokumentation, digitala signeringslistor och meddelandefunktion.

Teknik- och servicenämnden

Skattefinansierad verksamhet

Ordförande: John Carlsson (C)
Produktionschef: Kerstin Tibbling

Totalt (tkr)	2018	2017	2016
Budget, netto	30 774	30 420	26 559
Utfall, netto	51 199	30 545	27 565
Avvikelse	-20 425	-125	-1 006
Antal årsarbetare	63	58	55
Antal kvinnor	50	51	49
Antal män	17	13	12
Frisknärvaro* (%)	73	74	69

*Andel månadsavlönade som haft fem eller färre sjukdagar under året. Siffrorna omfattar hela teknik- och servicenämndens personal.

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Gator och vägar
- Kommunens parker
- Kommunfastigheter
- Inköp och försäkringar
- Kommunens skogar
- Fastighetsservice, kost- och städverksamhet (driftenheten)
- Arbetsmarknadsenheten (AME)

Verksamheten utgör till största delen ett beställarkontor där den tekniska driften utförs på entreprenad. Drift i egen regi avser måltidsservice, städning och viss fastighetsservice.

ÅRETS RESULTAT

Totalt redovisade teknik- och servicenämnden ett underskott på 20 mkr.

I samband med att anläggningar ersätts behöver den gamla anläggningen utrangeras och det kvarvarande värdet på anläggningen resultatförs. Totalt påverkade det resultatet negativt med 8,4 mkr. Större poster var till exempel taket på Trosa vårdcentral och skolgården i Vagnhärad.

Det nyligen byggda genomgångsboendet har skrivits ned med 7,2 mkr avseende fördyrande tilläggsarbeten, bland annat brandåtgärder.

Därutöver har förvaltningen gjort en genomgång av anläggningsregistret, dessa åtgärder påverkade resultatet negativt med 1,3 mkr.

Sammantaget stod dessa poster för omkring 17 mkr av underskottet.

Driftenheten och AME redovisade positiva resultat medan tekniska enheten genererade underskott som främst beror på höga underhållskostnader för kommunens fastigheter.

MÅLUPPFYLLELSE

Kommunfullmäktige har som mål att Trosa kommuns medborgare ska vara nöjda med kommunens verksamheter och att Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som Trosa jämför sig med i SCB:s medborgarundersökning som görs vartannat år. Enheten behöver ständigt utveckla organisation, arbetssätt och kompetens för att kunna nå målen.

Målet nåddes inte när det gäller kommunens gator och vägar. Trosa placerade sig på plats 31 av 131 kommuner i senaste mätningen 2017, vilket var sämre än vid mätningen 2015 då Trosa kom på plats 24. Nämnden nådde inte heller målen inom vatten och avlopp samt parker och grönområden.

Medborgarna i Trosa känner sig mycket trygga, och när det gäller trygghet placerar sig Trosa på plats 9 av 131 kommuner, en liten försämring sedan senaste mätningen 2015 då Trosa kom på plats 6. Renhållningen är ett område där målen nåddes; Trosa placerar sig här på plats 15.

Det planerade underhållet av kommunens materiella tillgångar ska överstiga det akuta underhållet inklusive skadegörelse, och målet är att minst 60 procent ska vara planerat underhåll. År 2018 var det planerade underhållet i Trosa kommun 95 procent, vilket gör att målet nåddes med marginal.

Teknik- och servicenämnden arbetar för att öka kostnadseffektiviteten genom tydligare styrning och rutiner kring beställning, uppföljning av utfört arbete och kostnad.

MEDARBETARE

Det har skett flera förändringar inom verksamheten under 2018. En ny produktionschef anställdes i april, en ny driftchef för driftenheten i augusti samt en ny AME-chef. Tekniska enheten har haft vakanser under en intensiv period där många investeringar har färdigställts. Nu är tjänsterna åter tillsatta och bemanningen ger förutsättningar att klara uppdragen.

Verksamheterna har sammantaget en hög frisknärvaro även om det finns skillnader mellan enheterna.

I den årliga HME-enkäten (hållbart medarbetar-engagemang) är målet att 80 procent ska svara 4 eller 5 på en femgradig skala där 5 är det högsta betyget. Medarbetarna i teknik- och servicenämndens verksamheter visade ett fortsatt högt medarbetarengagemang med 89 procent av medarbetarna som svarade 4 eller 5.

VIKTIGA HÄNDELSE

För att erbjuda hög tillgänglighet och god service för medborgare och interna kunder samt vara en god beställare gentemot entreprenörer och interna servicefunktioner, ser nämnden över organisation och arbetssätt.

Bland annat pågår ett arbete med att införa digitala system för ärenden och underhåll. Ett system för felanmälan gata/park där medborgare kan felanmäla via app har införts.

En ny internhyresmodell används från och med 2018.

Projekteringen av utbyggnaden av Skärlagskolan inklusive ett nytt tillagningskök är påbörjad, och själva bygget ska påbörjas efter upphandling 2019.

Lokalstyrgruppen har tagit fram en lokal-försörjningsplan som blir en bilaga i budget-förutsättningarna inför 2020.

AME inför från och med 2019 "En väg in", som innebär att praktik och arbetsträning via Arbetsförmedlingen ska slussas via AME.

FRAMTIDEN

Arbetsförmedlingen säger upp ett stort antal medarbetare och det är oklart hur det påverkar kommunens arbetsmarknadsenhet, men en följd kan bli att kommuner får ett större ansvar för sysselsättningsfrågor.

Tekniska kontoret planerar att flytta, eftersom behovet av kontorsplatser ökar både för kontoret och för andra av kommunens verksamheter.

Upphandling av entreprenadavtal är en viktig del i arbetet framöver, för att matcha nya avtal med nya arbetssätt och digitalisering.

När fler anläggningar byggs ökar även drift-behovet, därför behövs utvärdering och utveckling av driftentreprenader, både externa och interna.

Verksamheten bygger ut infrastrukturer, verksamhets-, idrotts- och fritidsanläggningar i takt med att kommunen växer. Förvaltningen kommer att arbeta intensivt med en mängd investeringsobjekt.

Teknik- och serviceverksamheten utvecklar infrastrukturen i linje med besluten om nytt stationsläge samt Infart västra Trosa i nära samarbete med samhällsbyggnadskontoret.

Lokalförsörjningsplanen är ett viktigt verktyg för att mer effektivt kunna förutse, planera och kommunicera kring kommande behov av lokaler.

Teknik- och servicenämnden

Avgiftsfinansierad verksamhet

Ordförande: John Carlsson (C)
Produktionschef: Kerstin Tibbling

Totalt (tkr)	2018	2017	2016
Budget, netto	- 2 537	1 327	2 236
Utfall, netto	- 3 414	- 593	2 260
Avvikelse	877	- 1 920	24
Antal årsarbetare	63	58	55
Antal kvinnor	50	51	49
Antal män	17	13	12
Frisknärvaro* (%)	73	74	69

*Andel månadsavlönade som haft fem eller färre sjukdagar under året. Siffran avser hela teknik- och servicenämndens personal.

VERKSAMHETSOMRÅDE

VA-verksamhet

- VA-verksamhet, tillstånd, miljörapporter
- Vatten, vattentäkter och vattentorn
- Avlopp, reningsverk och pumpstationer
- Ledningsnät

Renhållning

- Insamling av hushållsavfall
- Insamling av slam och latrin
- Insamling av miljöfarligt avfall
- Transporter av avfall för behandling

ÅRETS RESULTAT

Avgiftskollektivet redovisade ett överskott på 877 tkr. Under hösten har enheten arbetat med att återhämta ett prognostiserat negativt resultat.

VA: Inför 2018 hade VA med sig ett överfört underskott från 2017 på 2 500 tkr, vilket har minskat till 303 tkr, en klar förbättring jämfört med prognosen.

Under sommaren införde kommunen bevattningsförbud som invånarna följde, men det fick

också till följd att intäkterna minskade. VA-enheten gjorde en höjning av taxorna. Kostnaderna för verksamheten innebär utmaningar även kommande år kopplat till underhållsbehov på befintliga nät, reinvesteringar samt investering och drift av nytt reningsverk.

Renhållning: Inför året gjorde enheten en taxeeöversyn och höjde taxan något, vilket ledde till ett positivt resultat för helåret.

MÅLUPPFYLLELSE

Trosa kommun och nämnden har höga ambitioner för medborgarnas upplevelse och nöjdhet kring vatten och avlopp samt renhållning. Organisation, arbetssätt och kompetens inom enheten behöver utvecklas ständigt för att kommunen ska nå målen.

SCB:s medborgarundersökning 2017 (görs vartannat år) visar att Trosas medborgare är nöjda med renhållning och sophämtning (plats 15 av 131 kommuner) men mindre nöjda med VA (plats 117 av 131 kommuner).

VA-enheten jobbar långsiktigt med att bygga bort de sämsta delarna i kommunens VA-system. Detta för att nå målet att ha stabila leveranser på VA och minska vattenläckor. Dock har vissa åtgärder inte genomförts som planerat, för att hålla ekonomin i balans.

När det gäller renhållning och sophämtning har enheten under året utökat insamlade fraktioner med bland annat matfett, och utökat antalet återvinningsstationer. Befintliga stationer utvecklas för att kunna ta hand om alla fraktioner.

Enheten arbetar i nära samverkan med samhällsbyggnadskontoret för att kunna göra det möjligt för kommunen att växa. Enheten arbetar också med att skapa tydligare styrning och rutiner kring beställning, uppföljning av utfört arbete och kostnad.

MEDARBETARE

Antalet medarbetare totalt var oförändrat inom VA och renhållning. En ny VA-ingenjör anställdes 2018.

Resultatet i HME-enkäten (hållbart medarbetar-engagemang) för 2018 var 89 procent (avser hela kultur, fritid, teknik och service), vilket överträffade nämndens mål på 80 procent. Det är ett sammanvägt totalresultat av flera frågor och avser andelen som angett 4 eller 5 i betyg på en femgradig skala. Det tyder på en motiverad och högt engagerad personalgrupp.

VIKTIGA HÄNDELSE

För att erbjuda hög tillgänglighet och god service till medborgare och interna kunder samt vara en god beställare gentemot entreprenörer, ser nämnden över organisation och arbetssätt.

Framtagande av dagvattenpolicy och arbete med skydd och säkerhet pågår, likaså införande av datoriserad tömningsregistrering för renhållning (Mobile).

Arbete med sluttäckning av Korslöt pågår.

FRAMTIDEN

Arbetet med ett nytt reningsverk går nu in i tillstånds- och upphandlingsfasen.

Förnyelsen av ledningar i befintligt nät ska utvecklas, och en långsiktig plan för ledningsförnyelse av VA tas fram under våren 2019.

Nämnden ska utreda möjligheterna att utöka tillrinningsområden i befintliga vattentäcker.

Flytten av återvinningscentralens privata del på Korslöt beräknas bli klar 2019.

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande: Lena Isoz (M)

Produktionschef: Kerstin Tibbling

Totalt (tkr)	2018	2017	2016
Budget, netto	38 207	38 347	37 763
Resultat, netto	36 878	37 134	37 106
Avvikelse	1 329	1 213	657
Antal årsarbetare	20	20	20
Antal kvinnor	16	15	14
Antal män	9	8	9
Frisknärvaro* (%)	75	82	78

*Andel månadsavlönade som haft fem eller färre sjukdagar under året.

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Bibliotek
- Fritidsgårdar
- Kulturskola
- Allmänkultur
- Avtal fritidsverksamhet
- Föreningsstöd
- Båtplatser
- Idrottsanläggningar
- Friluftsbad
- Samlingslokaler
- Elljusspår
- Gästhamn
- Kråmö
- Inomhusbad
- Camping

ÅRETS RESULTAT

Verksamheterna redovisade ett överskott på 1,3 mkr. Det var framför allt administration samt föreningsbidrag som stod för överskottet. Övriga verksamheter redovisade resultat kring budget eller något över.

MÅLUPPFYLLELSE

Verksamheten har en viktig roll i den växande kommunen genom att i samverkan med civilsamhället erbjuda ett rikt och varierat utbud av kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter för barn och vuxna. Extra prioriterat är arbetet med barn och unga, integration och funktionsvariation.

Kommunfullmäktige har som mål att Trosa kommuns medborgare ska vara nöjda med kommunens verksamheter och att Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som Trosa jämför sig med i SCB:s medborgarundersökning. Undersökningen görs vartannat år och därför är resultaten som redovisas här från 2017.

Kultur- och fritidsnämnden nådde inte målet när det gäller kommunens idrotts- och motionsanläggningar, där Trosa placerade sig på plats 26 av 131 kommuner.

Nämnden har ännu högre ambitioner för medborgarnas upplevelse och nöjdhet kring möjligheter att kunna utöva fritidsintressen och att föreningar erbjuder ett rikt utbud för barn och unga. Målet är att Trosa ska tillhöra de 15 bästa kommunerna av jämförbar storlek i SCB:s medborgarundersökning. År 2017 kom Trosa på plats 11, att jämföra med plats 12 år 2015.

MEDARBETARE

Totalt var antalet årsarbetare oförändrat jämfört med 2017. Ny produktionschef och ny kulturskolechef tillsattes våren 2018. Organisationen har även genomgått andra förändringar inför 2018 där gruppchefer blivit enhetschefer.

Medarbetarna har en god frisknärvaro och HME-resultatet (hållbart medarbetarengagemang) ligger på 89 procent för kultur, fritid, teknik och service (målet är 80 procent som ger betyget 4 eller 5 på en femgradig skala). Det tyder på en högt motiverad och engagerad personalgrupp.

VIKTIGA HÄNDELSE

Nämnden avslutade avtalet om tjänstekoncession för Trosa Gästhamn i förtid och påbörjade upphandlingen av ny entreprenör.

Förvaltningen utvecklade kommunikation och marknadsföring i samverkan med en kommunikatör, i tätare samverkan med skolan och genom att erbjuda prova-på-aktiviteter.

Ett nytt webbaserat system för bokning av lokaler samt bidragsansökningar infördes, och driften av Skärlagsvallen och Häradsvallen sköts nu i egen regi av Trosa kommun.

Biblioteket och kulturskolan har samarbetat kring bland annat ett Astrid Lindgren-tema på Världsbokdagen.

En ungdomsfestival genomfördes helgen innan skolstart där många aktörer fanns på plats, bland annat arrangerade biblioteket ett författarbesök med Jenny Jägerfeld.

Den årliga Kulturskolefestivalen genomfördes framgångsrikt i maj, liksom ett stort antal konserter och föreställningar under året.

Kulturskolan utökade sin öppna verksamhet, som förutom musik även inkluderade öppen ateljé och bildkonst.

FRAMTIDEN

Det behövs ett helhetsgrepp för Vitalisskogens friluftsmöjligheter, tillgänglighet för olika aktiviteter, information om leder med mera.

Förvaltningen fortsätter att främja kulturarvet genom att stödja arbetet med att ta fram en teaterföreställning om Kristina Gyllenstierna.

En bidragsöversyn ska göras i samarbete med Utvärderingsringen¹.

Samverkan planeras med skolornas kulturombud för att främja barns och ungas deltagande i kulturlivet och demokratiska processer.

Satsningar på öppen kulturskola fortsätter.

Förvaltningen ska börja med ett nyhetsbrev för att stärka kommunikationen med medborgare och intresset för kulturen i stort.

Ungdomsfestivalen i augusti blir en återkommande aktivitet.

En ny biblioteksplan ska tas fram till år 2020.

¹ Utvärderingsringen är ett nätverk för offentlig sektor, som gör det möjligt att dela erfarenheter och kunskaper. Utvärderingsringen gör också utredningsarbete för offentlig sektor.

Miljönämnden

Ordförande: Arne Karlsson (KD)
Produktionschef: Mats Gustafsson

Totalt (tkr)	2018	2017	2016
Budget, netto	1 049	960	953
Utfall, netto	1 027	816	761
Avvikelse	22	144	192
Antal årsarbetare	3	3	3
Antal kvinnor	2	2	2
Antal män	1	1	1
Frisknärvaro* (%)	84	82	83

*Andel månadsavlönade som haft fem eller färre sjukdagar under året. Siffran omfattar hela samhällsbyggnadskontoret.

ÅRETS RESULTAT

Miljönämnden redovisade ett positivt resultat på 22 tkr för 2018. Orsaken till överskottet är högre intäkter än budgeterat. Personalkostnaderna blev däremot högre än budgeterat, främst på grund av högre löneuppräknings än den genomsnittliga och av viss dubbelbemanning under föräldraledighet.

MÅLUPPFYLLELSE

Miljönämnden nådde sina mål kopplade till tillsynsplanen och årets HME-resultat (hållbart medarbetarengagemang) var en förbättring av ett redan högt resultat.

Nämndens ambitiösa mål för service till företagen nåddes inte helt och trenden är både positiv och negativ inom nämndens områden.

MEDARBETARE

Personalkostnaderna översteg budgeten vilket i första hand beror på högre löneökningar än budgeterat.

Då en handläggare har varit delvis föräldraledig har förvaltningen haft en vikarie under året.

Frisknärvaron var fortsatt hög; 84 procent av personalen hade fem eller färre sjukdagar under året.

VIKTIGA HÄNDELSER

Inför året hade nämnden nya och mer verksamhetsanpassade mål att hantera. Dessa mål har i hög grad påverkat hur miljökontoret valt att prioritera olika insatser. Miljökontoret har särskilt fokuserat på enskilda avlopp med extra insatser gällande inventering och uppföljning av redan inventerade avlopp samt giftfri miljö på förskolorna i kommunen.

Under året beslutade nämnden att utöka miljökontoret med en tjänst. Rekryteringen är gjord och tjänsten tillsätts i januari 2019.

FRAMTIDEN

Utöver ordinarie tillsyn kommer förvaltningen under 2019 att göra särskilda insatser för att skydda dricksvattentäkter, genomföra tillsyn av fastighetsägares egenkontroll för att minska antalet bostadsklagomål samt se över riktlinjer för tider och utomhusevenemang på serveringsställen.

Avloppsinventering

Under 2019 ska miljökontoret förbereda byte av ärendehanteringssystem, eftersom nuvarande ärendehanteringssystem ECOS ska avvecklas.

Ny lagstiftning innebär att försäljning av tobak går från att vara anmälningspliktig till att bli tillståndspliktig från och med sommaren 2019. Förvaltningen behöver därför nya processer för tillsynen av tobaksförsäljning.

Andra mer långsiktiga frågor handlar om behov av kompetens under Ostlänkenplaneringen och pågående digitalisering.

Året som gått i bolagen

Kommunen har två helägda dotterbolag, Trosabygdens Bostäder AB och Trosa Fibernät AB.

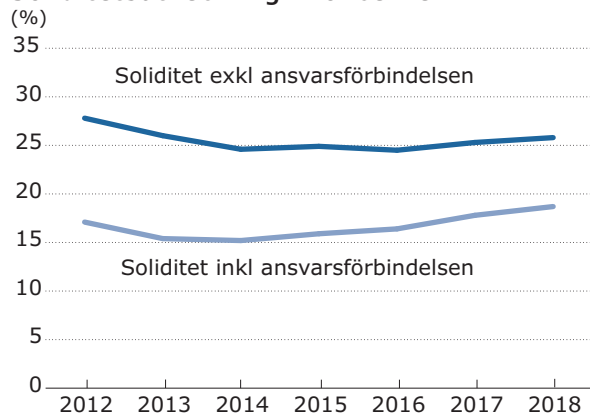
Kommunen äger andelar i Nyköping-Östgötalänken AB (5 procent) och Energikontoret i Mälardalen (2 procent). Sedan 2006 är kommunen medlem i Kommuninvest. Kommunen har även aktier i Inera AB.

Kommunen äger också cirka 2 procent i Sörmlands kollektivtrafikmyndighet. Ägarandelen i länet bestäms av invånarantalet i kommunerna medan landstinget äger 50 procent.

ÅRETS RESULTAT

Koncernen får ett positivt resultat för året med 23,1 (34,7) mkr, vilket är 3,20 (5,15) procent av skattenettot.

Soliditetsutveckling i koncernen

TROSABYGDENS BOSTÄDER AB (TROBO)

Ordförande: Sune G Jansson (M)

VD: Björn Alm

(tkr)	2018	2017	2016
Omsättning	70 709	68 780	65 972
Årets resultat	- 11 770	1 071	- 2 518
Soliditet (%)	17,6	18,9	6,4
Antal årsarbetare	10,3	10,2	10,2
Antal kvinnor	3,9	4,2	4,2
Antal män	6,4	6,0	6,0

ÅRETS RESULTAT

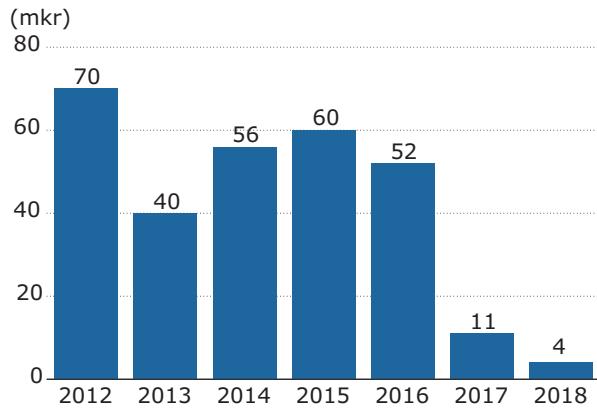
Trobos resultat uppgår till -11,8 mkr, vilket är en försämring jämfört med föregående år med 12,8 mkr.

Omsättningen har ökat med 2 procent, vilket är en följd av hyresökningen men även av att tidigare tomställda lokaler och lägenheter hyrts ut.

Rörelsens kostnader ökade med 6 procent, vilket är hänförligt till ökade elkostnader och taxebundna kostnader. En del av kostnadsökningen består av kostnader som bokats fel under 2017 eller inte bokats upp under 2017. Övrig ökning förklaras av ökade kostnader och inte av ökad volym.

I bokslutet har några anläggningars avskrivningstider justerats, vilket är en del av ökningen av avskrivningskostnaderna. Räntekostnaderna är årets enskilt största resultatpåverkande förändring jämfört med föregående år. Förändringen på 11,1 mkr avser lösen av swappar, vilka genomfördes i slutet av året. Lösen av ränteswapparna gjordes för att minska räntekostnaderna kommande år, vilket är positivt då ränteavdragsbegränsningar införs från 2019.

Investeringar 2012–2018

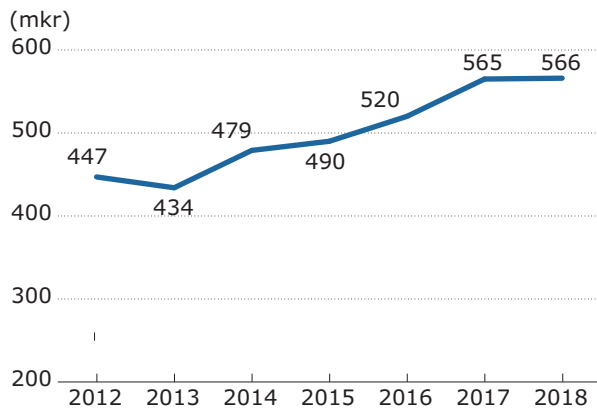

Investeringstakten har varit relativt låg beroende på större investeringar framöver. De större investeringarna under 2018 är:

- projektering inför nyproduktion av 88 mindre lägenheter vid Teologen.
- renovering och hyresgäst Anpassning av en avdelning på Häradsgråden till en ny korttidsavdelning.

Trobo har även arbetat med flera mindre projekt samt färdigställt tidigare projekt såsom renovering och hyresgäst Anpassning på Stationsvägen.

Låneskuld 2012–2018

Medarbetare

Verksamheten har i huvudsak bedrivits med egen personal. Planerat underhåll och större reparationer utförs genom upphandlade entreprenörer. För städning anlitas entreprenör.

Antalet årsarbetare uppgår till 10,3. Under året genomfördes en omorganisation med en minskning med en årsarbetande tjänsteman och en utökning med ytterligare en reparatör.

Viktiga händelser

- I stort sett alla lägenheter har varit uthyrda under året och efterfrågan på såväl mindre som större lägenheter har varit och är större än tillgången.
- Björn Alm tillträdde som ny VD när Cecilia Högberg slutade i april.
- Under sommaren genomfördes en hyresgästundersökning för samtliga hyresgäster. Svarsfrekvensen var 57 procent. Svaren har analyserats och inarbetas i bolagets planer på kort och lång sikt.
- Utveckling av uthyrningspolicy för att få tydliga och fastställda regler för en likvärdig och transparent behandling och bedömning av våra hyresgäster.
- Under året genomfördes projektering och planering för att bygga 88 mindre lägenheter. Bygglov för projektet erhöles i december.
- Bolaget spelade under året en viktig roll för kommunens möjlighet att klara uppdraget som följer av kommunmottagning av flyktingar.

Framtiden

Bolaget fortsätter arbetet med att bygga 88 nya lägenheter vid Teologen. Byggstart skedde under februari. Detta är ett av Trobos största projekt hittills.

Hyresförhandlingen för 2019 är klar med den tvååriga överenskommelsen för 2018–2019. Hyran för 2019 höjs med 1,3 procent. Hyran för lokaler med förhandlingsklausul höjs med motsvarande belopp.

TROSA FIBERNÄT AB (TROFI)

Ordförande: Jonas Ivervall

VD: Tommy Biserud

(tkr)	2018	2017	2016
Omsättning	5 993	4 991	4 161
Årets resultat	190	- 194	- 361
Soliditet (%)	20,9	21,4	25,9
Antal årsarbetare	0	0	0
Antal kvinnor	0	0	0
Antal män	0	0	0

ÅRETS RESULTAT

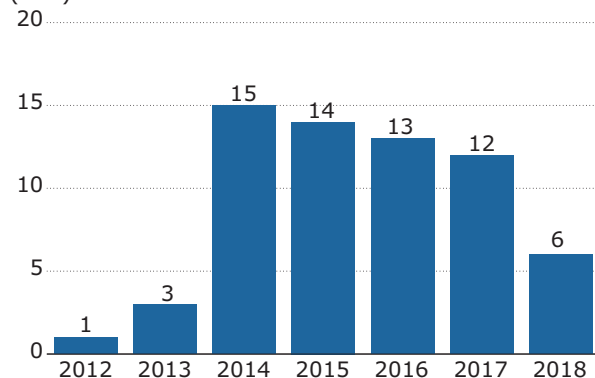
Trofis resultat uppgår till 0,2 mkr, vilket är en förbättring jämfört med föregående år med 0,4 mkr. Omsättningen har ökat med 20 procent jämfört med föregående år, vilket är en följd av den ökande anslutningsgraden.

Rörelsens kostnader ökade med 0,2 mkr jämfört med föregående år trots en minskad kostnad för grävning i asfalt med 0,2 mkr. Största förändringen mot föregående år är ökade konsultkostnader med 0,4 mkr. Avskrivningskostnaderna ökade med 0,4 mkr jämfört med föregående år.

Investeringar

Investeringar 2012–2018

(mkr)

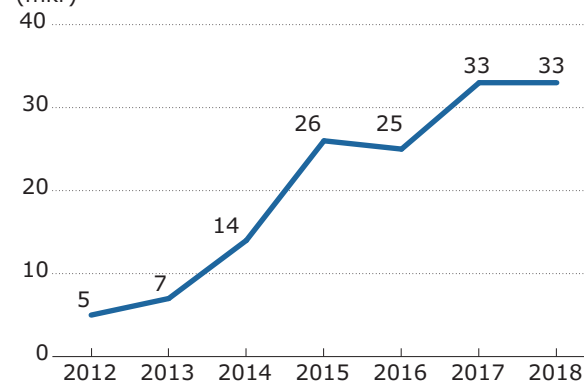

Årets investeringar i fibernätet ligger på en lägre takt än tidigare år, vilket är enligt plan eftersom fokus är på utbyggnad och förtätningar i befintliga områden. Årets största investeringar avser utbyggnad av fibernätet i områdena Fänsåker, Öbolandet, Väsby och Åda backar. Övriga investeringar avser fiberanslutningar till nya områden samt förtätningar och efteranslutningar.

Låneskuld

Låneskuld 2012–2018

(mkr)

Medarbetare

Verksamheten har bedrivits i princip helt med externa entreprenörer och konsulter.

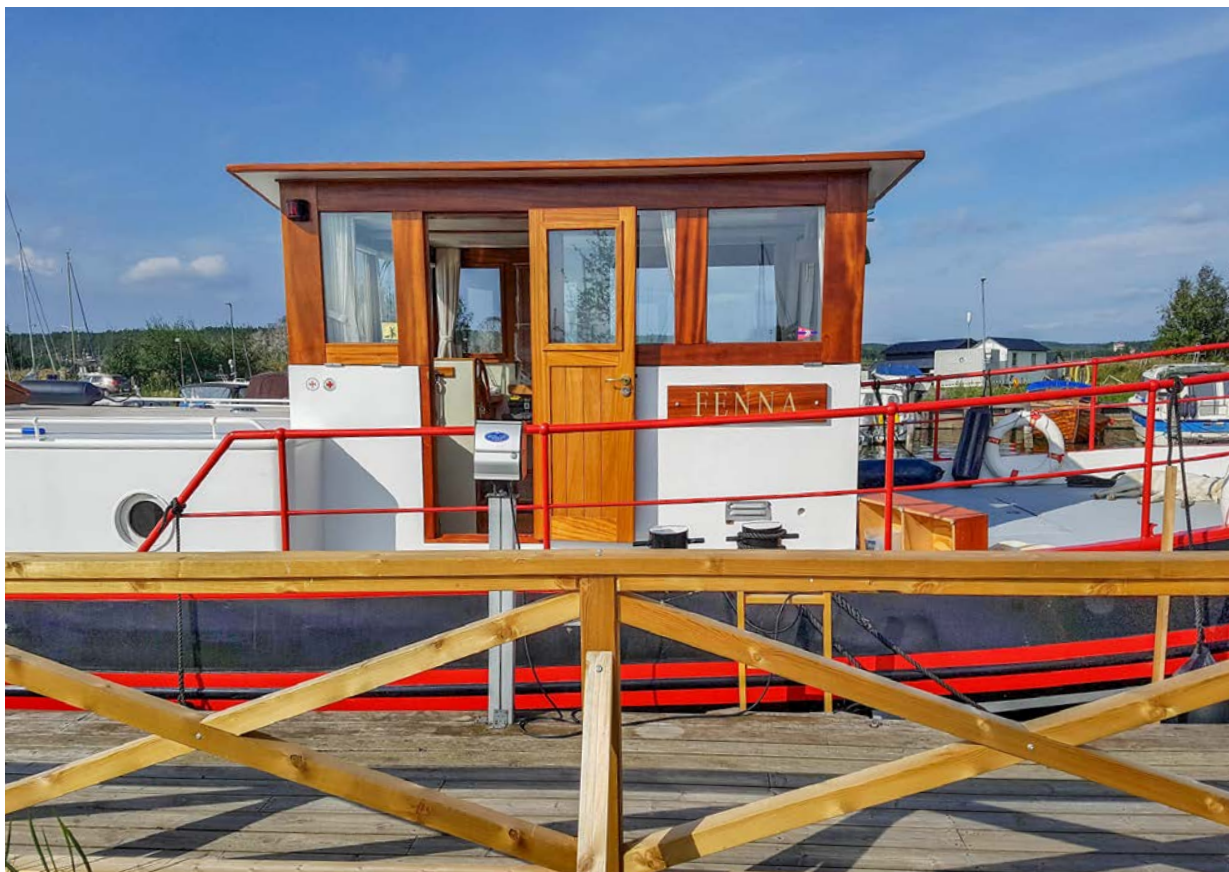
Viktiga händelser

- Trofi fortsatte under året investera i utbyggnad av fibernätet, vilket pågått sedan 2014.
- Redan under slutet av 2017 uppnåddes kommunfullmäktiges bredbandsmål att 90 procent ska ha tillgång till bredband via fiber senast 2018.
- Vid årsskiftet hade cirka 90 procent av kommunens hushåll tillgång till fiber via Trofi och cirka 70 procent var anslutna.

Framtiden

- Trofis inriktning är att fortsätta med förtätning av befintliga områden samt att ansluta nya områden.
- Trofi inväntar nya ägardirektiv under det kommande året.

Finansiell analys

Den finansiella analysen bygger på fyra olika perspektiv: resultat, kapacitet, risk och kontroll. Här redovisas de parvis, eftersom resultat och kapacitet har ett starkt samband liksom risk och kontroll.

Syftet med den finansiella analysen är att se om kommunen uppfyller kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning.

RESULTAT OCH KAPACITET

En analys av resultat och kapacitet kartlägger årets resultat och dess orsaker. En obalans mellan kostnader och intäkter, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna, är en varningssignal. Analysen av dessa faktorer visar kommunens långsiktiga finansiella styrka.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

Förändring (%)	2018	2017	2016
Skatteintäkter och generella statsbidrag	7	11	6
Nettokostnader	8	8	2
Nettokostnader exklusive jämförelsestörande poster	9	8	3

2018 ökade antalet invånare med 393 personer i Trosa, en ökning med 3 procent. Därmed fick Trosa även 2018 rätt till ett så kallat eftersläpningsbidrag för att kunna möta de ökande kostnader en större befolkning innebär. Eftersläpningsbidraget var 16,7 mkr 2018. Nettokostnadsutvecklingen var fortsatt hög, vilket beror på en mer omfattande verksamhet när befolkningen ökar. Personalkostnaderna ökade exempelvis med 5 procent jämfört med 2017.

Intäkter och kostnader, ökning respektive minskning

(%)	2018	2017	2016
Verksamhetens bruttointäkter	-1	-8	41
Verksamhetens bruttokostnader	6	4	10
Avskrivningar	6	-2	8
Skatteintäkter	4	7	5
Generella statsbidrag och utjämningsar	52	78	14
Finansiella intäkter	56	-7	-88
Finansiella kostnader	-7	-29	-28

Verksamhetens bruttointäkter minskade med 1 procent jämfört med föregående år då minskningen var 8 procent. Statsbidragen minskade mest, med 22 mkr, varav nästan hela minskningen, 20 mkr, avser statsbidrag från Migrationsverket. Intäkterna från taxor och avgifter ökade med 6 mkr. Exploateringsintäkterna var återigen höga, 14 mkr netto, jämfört med 10 mkr netto 2017. I verksamhetens intäkter ingår också en reavinst på 4 mkr från försäljning av en fastighet.

Verksamheternas bruttokostnader ökade med 6 procent, vilket var 2 procentenheter mer än 2017. Under året har utrangering, nedskrivning och ersättning av komponenter skett i anläggningsregistret. Dessa poster har minskat resultatet med 17 mkr men innebär samtidigt lägre avskrivningskostnader kommande år. Större anläggningar som renoverats eller bytts ut är till exempel taket på Trosa vårdcentral och skolgården i Vagnhärad. Kommunen gjorde en ny avsättning på 5 mkr för deponin i Korslöt.

Kommunens investeringar ökade mellan åren 2009 och 2014 och har därefter varit på en mer måttlig nivå. Avskrivningskostnaderna ökade dock med 2 mkr till 44 mkr mellan 2017 och 2018.

Inkomstutjämningsbidraget beräknas utifrån skillnaden mellan kommunens egen beskattningsbara inkomst och ett skatteutjämningsunderlag som motsvarar 115 procent av skattekraften hos kommuner som ligger på samma nivå som riksgenomsnittet. Trosa hade en skattekraft på 104 procent och fick därför inkomstutjämningsbidrag på 77 mkr 2018.

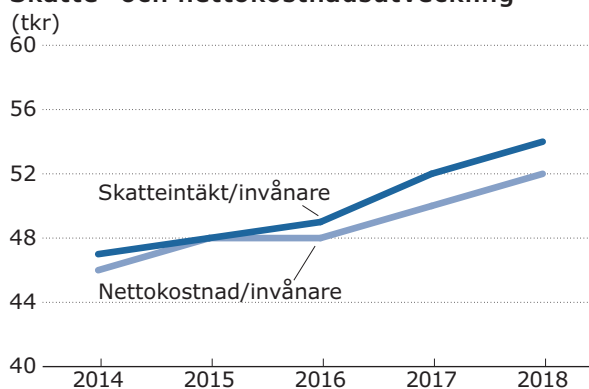
Kommunen hade ett positivt finansnetto (2 mkr) trots en låneskuld på 430 mkr. Den stora minskningen av finansnettot (88 procent) mellan 2016 och 2015 beror på att kommunen sålde fonder som avsåg pensioner under 2015. De finansiella intäkterna avser borgensavgifter från de kommunala bolagen och återbäring från Kommuninvest. De finansiella kostnaderna avser ränta på kommunens lån.

Nettokostnadsandel av skatteintäkter och generella statsbidrag

(%)	2018	2017	2016
Nettokostnadsandel	96	95	98

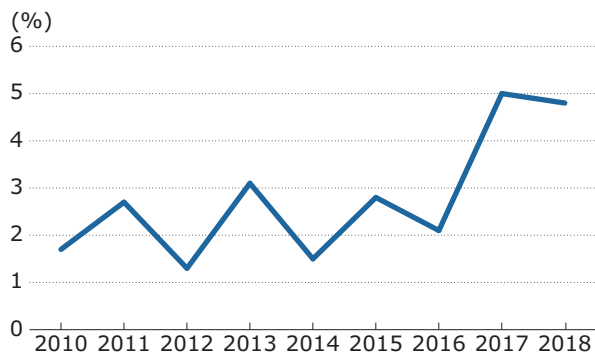
En förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunen har en balans mellan kostnader och intäkter. Ett nyckeltal är nettokostnadsandelen, det vill säga hur stor andel de löpande kostnaderna tar i anspråk av skatteintäkter, statsbidrag och utjämningsar. En nettokostnadsandel på över 100 procent innebär att kostnaderna överstiger intäkterna. Riktvärdet för landets alla kommuner är 98 procent. Trosa hade en nettokostnadsandel på 96 procent 2018.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

Nettokostnaderna var 52 tkr/invånare och skatteintäkterna 54 tkr/invånare 2018. Nettokostnadsökningen var dock större än ökningen av skatteintäkterna mellan 2018 och 2017. Nettokostnaderna per invånare ökade med 2 278 kronor (1 701 kronor 2017) medan skatteintäkterna per invånare ökade något mindre, med 2 147 kronor (3 173 kr 2017).

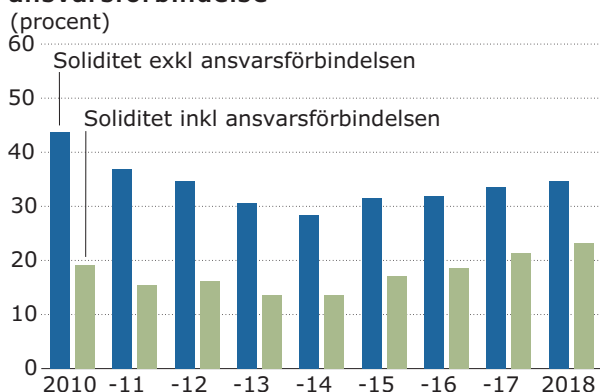
Resultatets andel av skatteintäkter och utjämnung/generella statsbidrag för kommunen 2011-2018

Soliditet

(%)	2018	2017	2016
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse	23	21	19
Tillgångsförändring	6	4	3
Förändring av eget kapital	9	10	4

Soliditet exklusive och inklusive ansvarsförbindelse

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella styrka. Den anger hur stor del av de totala tillgångarna som kommunen har finansierat med egna pengar, det vill säga det egna kapitalet i förhållande till de totala tillgångarna. Faktorer som påverkar soliditeten är förändringen av tillgångarna som ökar när investeringarna är högre än avskrivningskostnaderna. Årets resultat ökade det egna kapitalet, och om kommunen gör avsättningar minskar resultatet och därmed soliditeten. Soliditeten ökade med 2 procentenheter till 23 procent inklusive ansvarsförbindelse. Förändringen av eget kapital beror på årets högre resultat.

Skuldsättningsgrad

(%)	2018	2017	2016
Skuldsättningsgrad	1,9	2,0	2,1

Den del av tillgångarna som kommunen har finansierat med lån brukar kallas för skuldsättningsgrad. Nyckeltalet beskriver hur räntekänslig kommunen är. Skuldsättningsgraden sjönk jämfört med 2017. Kommunen har inte tagit några nya lån under året och har en total skuld på 430 mkr. Ränteläget är historiskt lågt men räntebanan har justerats upp och kommunen har fortsatt budgetera för ett högre ränteläge än den ränta som faktiskt har gällt. Den genomsnittliga räntan för kommunens låneportfölj är 0,63 procent och räntebindningen 2,76 år. I takt med att befolkningen ökar behöver kommunen fortsätta investera i verksamheterna för att möta invånarnas behov av service. Dessa investeringar kommer delvis att behöva finansieras med lån.

Sammanfattning av perspektiven resultat och kapacitet

Årets resultat på 34,5 mkr motsvarar 4,8 procent av skattenettot. Skatteintäkterna ökade genom att befolkningen ökat, samtidigt ökar då kostnaderna när fler invånare ska ta del av den kommunala verksamheten. Verksamheternas nettokostnader får inte överskrida skatteintäkterna om kommunen ska ha en långsiktig hållbar ekonomi. I årets kostnader ingår utrangering, nedskrivning och ersättning av komponenter samt avsättning för deponi. Dessa kostnader är av engångskaraktär och innebär att kommunen står väl rustad inför kommande år.

Inte desto mindre är skuldsättningsgraden hög, och när ränteläget går upp kommer det att minska utrymmet för kostnadsökningar i kommunens verksamheter.

Trosa kommun har en soliditet på 34,6 procent. Räknar man in ansvarsförbindelsen för pensioner sjunker soliditeten till 23,2 procent. Årets resultat på 4,8 procent av skatteintäkter och statsbidrag överträffade målet med nära 3 procentenheter. Det gör att kommunen stärkt sitt eget kapital ännu mer. Sammanfattningsvis har Trosa haft en balans mellan intäkter och kostnader de senaste två åren, vilket resultatnivåerna också visar. När det gäller den framtida kapaciteten behöver kommunen

fortsätta ta medvetna ekonomiska beslut för att säkerställa en ekonomi i balans. Kommunens arbetssätt med bland annat årliga rationaliseringar är en del i att ha kontroll över kostnadsutvecklingen.

Risikförhållande och kontroll

Risikförhållande beskriver hur utsatt kommunen är för finansiella risker. En god ekonomisk hushållning innebär att kommunen i ett kort och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här analyseras också borgensåtagande och pensionsskuld.

Med kontroll menas hur kommunen följer sina finansiella mål och sin budget. En god följsamhet mot budget innebär också en god ekonomisk hushållning. Risk och kontroll hänger samman genom att båda är mått på kommunens förmåga att anpassa ekonomin till olika situationer.

Likviditetsmått

(%)	2018	2017	2016
Kassalikviditet (omsättnings-tillgångar dividerat med korta skulder)	126	102	110

Kassalikviditet anger den kortsiktiga betalningsförmågan. Om kassalikviditeten är 100 procent eller mer kan de kortfristiga skulderna betalas direkt, under förutsättning att omsättningstillgångarna kan omsättas direkt. 40 mkr av likviditeten är placerad på ett fasträntekonto på grund av negativa inlåningsräntor.

Finansiella nettotillgångar

(mkr)	2018	2017	2016
Omsättningstillgångar + finansiella anläggningstillgångar	283	236	231
Kort- och långfristiga skulder	-690	-667	-672
Nettotillgångar	-408	-430	-441

I finansiella nettotillgångar ingår alla finansiella tillgångar som kommunen beräknas omsätta inom 10–20 år. 2018 ökade både tillgångar och skulder och nyckeltalet förbättrades med 22 mkr.

Ränterisk

Förändringar av ränteläget kan skapa ovisshet om framtida utgifter och därmed också risker. Kommunen är utsatt för ränterisk. Denna risk begränsar kommunen genom att ha en viss andel fast ränta i låneportföljen. Syftet är att skapa en god förutsägbarhet för framtida räntekostnader. En längre räntebindning skapar en större stabilitet i framtida räntekostnader och därmed en lägre ränterisk jämfört med en portfölj med kort räntebindning.

Kreditrisk

Kommunen har en kreditrisk på sina fordringar, det vill säga risken att kommunen inte får fordringar betalda. Kommunens kundfordringar var vid årets slut 22 mkr (12 mkr 2017). Kundfordringarna utgör 28 procent av de totala fordringarna.

Borgensåtagande och ansvarsförbindelse

(tkr)	2018	2017	2016
Borgensförbindelse kommunägda företag	556 531	551 567	510 246

Kommunens borgensförbindelse gentemot de kommunala bolagen har ökat med 5 mkr sedan 2017.

Kommunens pensionsåtagande

(mkr)	2018	2017	2016
Pensioner individuell del	15,8	14,5	13,4
Avsättning för pensioner	15,8	16,2	18,1
Ansvarsförbindelse	133,7	136,8	141,5
Total pensionsskuld inklusive löneskatt 24,26 %	165,3	167,5	173,0

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Pensioner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Det är den största delen av kommunens pensionsskuld. 2018 var kommunens pensionsskuld inklusive löneskatt 165,3 mkr varav 133,7 mkr avser ansvarsförbindelsen. Det innebär att omkring 80 procent av den totala pensionskulden inte ingår i balansräkningen.

KÄNSLIGHETSANALYS

Vissa händelser kan kommunen påverka, andra inte – till exempel konjunkturförändringar eller förändrade lagar och förordningar. Oplanerade händelser eller beslut kan få avgörande betydelse för kommunens ekonomi. Tabellen nedan visar hur kommunens ekonomi påverkas av olika tänkbara händelser, till exempel en ränteförändring.

Känslighetsanalys	2018 (mkr)	För- ändring
Förändring utdebitering (skatt)	3,2	10 öre
Löneförändring	4,7	1 %
Prisförändring	3,7	1 %
Förändring av kommunala avgifter	0,7	1 %
Heltidstjänster	4,4	10
Ränteförändring på kommunens lån	4,3	1 %
Befolkningsförändringar (påverkar skatteintäkterna)	5,0	100 inv.

Prognossäkerhet och budgetföljsamhet

En hög prognossäkerhet innebär att kommunen har god förmåga att anpassa sig efter ändrade förutsättningar. Budgetföljsamhet är ett annat mått på kommunens finansiella kontroll.

Prognosen efter delårsrapporten pekade på ett resultat på 31,9 mkr och årets resultat uppgick slutligen till 34,5 mkr. De utrangeringar, nedskrivningar och ersättningar av komponenter som kommunen gjort har minskat teknik- och servicenämndens resultat, och de åtgärderna fanns inte med i prognosen i delårsbokslutet. De flesta nämnder har därmed haft en god budgetföljsamhet och sammantaget en mycket hög prognossäkerhet.

Nämndernas budgetavvikelse	2018 bokslut	2017 prognos augusti	Förändring jämfört med prognos
Kommunstyrelsen	6,5	1,0	5,5
Politisk ledning och kommunkontor	6,5	1,0	5,5
Ekoutskottet	0,0	0,0	0,0
Samhällsbyggnadsnämnden	1,8	1,4	0,4
Humanistiska nämnden	-4,2	-7,5	3,3
Skolkontor inklusive nämnd	-8,5	-9,7	1,2
Individ- och familjeomsorg	4,3	2,2	2,1
Kultur- och fritidsnämnden	1,3	1,8	-0,5
Vård- och omsorgsnämnden	-0,6	-2,5	1,9
Teknik- och servicenämnden	-20,4	-3,8	-16,6
Miljönämnden	0,0	0,1	-0,1
Revision	0,0	0,0	0,0
Summa	-15,6	-9,6	-6,1

Sammanfattning av perspektiven risk och kontroll

Trosas befolkning har ökat kraftigt de senaste åren och med en ökande befolkning följer, förutom mer skatteintäkter, även ett ökat behov av investeringar. Lån innebär att kommunen är exponerad för risker.

Borgensåtagandet mot de kommunala bolagen är högt och kan också innebära en risk för kommunen på lång sikt.

För att ha kontroll över verksamheternas kostnadsutveckling gör kommunen bland annat jämförelser mot standardkostnaden i riket. Trosas kostnader för kärnverksamheterna var 2,4 procent högre än standardkostnaden 2017, efter att ha varit 2,9 procent lägre än standardkostnaden 2016. Trosa är också med i jämförelsen Kommunens kvalitet i korthet tillsammans med 260 andra kommuner där olika mått mäts inom tre olika delområden: barn och unga, stöd och omsorg samt samhälle och miljö. Att arbeta med jämförelser över tid ger en god bild över den egna kommunens styrkor och svagheter.

2020 och framåt

Färre arbetade timmar samt högre pris- och löneökningstakt har lett till den svagaste utvecklingen av det reala skatteunderlaget på 16 år. Det innebär en risk för ett betydande glapp mellan kommunsektorns intäkter och de kraftigt växande behov av skola, vård och omsorg som den snabba befolkningsutvecklingen för med sig.

Kommunstyrelsen beslutade om budgetanvisningar för 2020 med planer för 2021–2022 i februari 2019 och där återspeglas den bild som Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har, nämligen att befolkningsstrukturen kräver fortsatt ökade resurser framför allt inom förskola och skola. Budgetanvisningen utgick från SKL:s skatteprognos i december 2018. De ökade verksamhetsbehoven och skatteunderlagets svaga utveckling framöver innebär att resultaten troligen sjunker de kommande åren. Det innebär även att likviditeten kan bli ansträngd. Det är därför extra viktigt med fortsatt fokus på ekonomistyrning och kloka investeringar i takt med behoven.

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och/eller i kassaflödesanalysen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 10 mkr. Dessutom redovisas alltid kommunens realisationsvinster som jämförelsestörande.

Intäkter

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Skatteintäkter

Slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4.2 samt slutreglering Skatteverket.

Anslutningsavgifter

Anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder, och intäkten periodiseras över anläggningens genomsnittliga nyttjandeperiod.

Gatukostnadsersättningar

Gatukostnadsersättningar för exploateringar, samt investeringsbidrag till gatubyggnationer, tas upp som förutbetalda intäkter och redovisas bland långfristiga skulder. Intäkten för gatukostnadsersättningarna periodiseras över gatu- och gatubeläggningarnas nyttjandeperiod.

Kostnader

Avskrivningar

Avskrivningar påbörjas då investeringarna tas i bruk och beräknas linjärt, det vill säga lika stora belopp varje år.

På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar. De avskrivningstider som tillämpas är utifrån bedömning om nyttjandeperiod och livslängd.

<i>Maskiner och inventarier</i>	<i>Avskrivningstid</i>
Datorer och IT-utrustning	3 och 5 år
Inventarier	5 och 10 år
Maskiner	5 och 10 år
Bilar och transportmedel	5 år

<i>Fastighet</i>	<i>Avskrivningstid</i>
Stomme	75 år
Tak	40 år
Fasad/fönster	50 år
VS	50 år
Ventilation	30 år
Elsystem	40 år
Invändig byggnation	15 år
Teknisk driftinstallation	25 år
Övrigt	15 år

<i>VA</i>	<i>Avskrivningstid</i>
Stomme	75 år
Teknisk driftinstallation	25 år
Övrigt	15 år

<i>Gator och vägar</i>	<i>Avskrivningstid</i>
Stomme	75 år
Teknisk driftinstallation	25 år
Övrigt	15 år

Internränta

Internränta beräknas på tillgångens bokförda värde. Internränta påförs verksamheterna från och med månaden då avskrivningar påbörjas. Under 2018 är räntesatsen 1,5 procent.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som investering om värdet är ett väsentligt belopp. I Trosa kommun är gränsen för väsentligt belopp satt till ½ prisbasbelopp.

Lånekostnader

Lånekostnader redovisas enligt huvudmetoden, det vill säga de belastar resultatet för den period de hänförs sig till.

Anläggningstillgångar

De materiella anläggningstillgångarna upptas till anskaffningsvärde minus planenliga avskrivningar. Investeringsbidrag periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod. Värdering av de finansiella anläggningstillgångarna har gjorts till det lägsta av marknads- och anskaffningsvärde på balansdagen.

Avsättningar

Avsättning för deponi

Trosa och Gnesta kommuner har gemensamt ansvar för sluttäckning av Korsslöts deponi, men avsättningen är gjord i Trosa kommuns redovisning men med delat ekonomiskt ansvar.

Avsättning för infrastrukturåtgärder

Avsättning sker för medfinansiering av statliga infrastruktursatsningar, bland annat kopplat till Ostlänken.

Exploateringar

Nedlagda kostnader för pågående exploateringar är bokförda som omsättningstillgång och de avgifter som är inbetalda som en förutbetalad intäkt. Uppdelningen visas i not. Intäkterna resultatförs i den takt som förpliktelsen kan anses uppfylld.

Leasing

Kommunens leasingavtal klassificeras som operationella leasingavtal då de ekonomiska fördelar och ekonomiska risker som förknippas med ägandet av objektet inte överförs från leasegivare till leasetagaren i någon väsentlig form.

Pensionsskuld

Pensionsskulden redovisas enligt blandmodellen. Detta innebär att den pension som intjänats till och med 1997 redovisas som ansvarsförbindelse i balansräkningen. Pensionsförmåner intjänade från och med 1998 redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Övriga pensionsåtaganden, som visstids- eller garantipension och intjänad pension på lönedelar över 7,5 basbelopp, redovisas under avsättningar i balansräkningen.

För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske.

Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Avgiftsfinansierad verksamhet

VA- och renhållningsverksamheterna regleras av självkostnadsprincipen. Detta medför att endast den del av brukningsavgiften som motsvarar kostnaderna intäktsförs. Eventuellt överskott hanteras som skuld till abonnenterna och ska återbetalas inom en 3-årsperiod i form av sänkta avgifter eller reglering av underskott. Negativa resultat ska regleras inom en 3-årsperiod.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt den kommunala redovisningslagen och utformas enligt god redovisningssed. I den sammanställda redovisningen ingår kommunen samt bolag där kommunens ägarandel uppgår till minst 20 procent. För Trosa kommun innebär det kommunens 100 procent ägda bostadsbolag Trosabygdens Bostäder AB (Trobo) och fiberbolag Trosa Fibernät (Trofi).

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden, med proportionell konsolidering, det vill säga anskaffningsvärdet för bolagens andelar har avräknats mot förvärvat eget kapital och endast ägda andelar av bolagens resultat- och balansräkningar tas in i koncern redovisningen.

I koncernens eget kapital ingår, förutom kommunens, endast den del av bolagets eget kapital som intjänats efter förvärvet. Obeskattade reserver har efter avdrag för latent skatteskuld hänförs till eget kapital.

Resultaträkning

(tkr)	Not	Trosa kommun				Sammanställd redovisning	
		Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse budget/ utfall	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Verksamhetens intäkter	1	194 249	111 565	82 683	196 236	249 813	250 546
– därav jämförelsestörande poster		4 380	0	4 380	0	4 380	0
Verksamhetens kostnader	2	-839 716	-756 136	-83 580	-794 257	-856 905	-811 063
– därav jämförelsestörande poster		0	0	0	0	0	0
Avskrivningar	3	-44 125	-44 060	-65	-41 817	-66 799	-61 980
Verksamhetens nettoresultat		-689 592	-688 630	-961	-639 837	-673 891	-622 497
Skatteintäkter	4	644 487	644 056	431	622 475	644 487	622 475
Generella statsbidrag, skatteutjämning	5	77 559	70 369	7 190	50 979	77 559	50 979
Finansiella intäkter	6	5 038	2 500	2 538	3 231	3 705	2 015
Finansiella kostnader	7	-2 965	-11 700	8 735	-3 184	-29 247	-18 425
Resultat före extraordinära poster		34 528	16 595	17 933	33 665	22 615	34 548
Extraordinära intäkter		0	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0	0	0	0
Skattekostnader		0	0	0	0	480	140
Årets resultat	8	34 528	16 595	17 933	33 665	23 095	34 688

Kassaflödesanalys

	Not	Trosa kommun		Sammanställd redovisning	
		Bokslut 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2017
<u>Den löpande verksamheten</u>					
Årets resultat		34 528	33 665	23 095	34 688
Justering för ej likviditetspåverkande poster	9	56 547	58 942	79 086	78 733
Kassaflöde före förändringar av rörelsekapital		91 075	92 607	102 181	113 421
<u>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</u>					
Ökning/minskning av förråd/exploateringar		- 18 799	- 4 695	- 18 759	- 4 753
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	10	- 3 607	8 875	- 1 447	4 913
Ökning/minskning av kortfristiga placeringar	11	29 940	- 5 000	42 507	7 768
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	10	19 952	17 369	16 941	15 490
Kassaflöde från den löpande verksamhet		118 561	109 157	141 423	136 839
<u>Investeringsverksamheten</u>					
Investering i materiella anläggningstillgångar	14,15	- 72 903	- 82 040	- 83 673	- 106 417
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		4 400	0	4 400	0
Ökning/minskning av långfristiga fordringar		0	0	0	216
Investering i finansiella anläggningstillgångar		0	- 43	- 281	- 43
Summa investeringsverksamhet		- 68 503	- 82 083	- 79 554	- 106 244
<u>Finansieringsverksamhet</u>					
Ökning/minskning av lån	12	0	- 30 000	845	7 893
Ökning/minskning av långfristiga skulder	13	3 575	7 792	6 258	12 276
Summa finansieringsverksamhet		3 575	- 22 208	7 103	20 169
Årets kassaflöde		53 633	4 865	68 972	50 764
Likvida medel vid årets början		20 094	15 229	69 835	19 071
Likvida medel vid årets slut		73 727	20 094	138 807	69 835
Förändring av likvida medel		53 633	4 865	68 972	50 764

Balansräkning

(tkr)	Not	Trosa kommun		Sammanställd redovisning	
		Bokslut 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2017
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	14	877 191	850 369	1 552 886	1 537 711
Maskiner och inventarier	15	16 147	18 590	19 048	21 981
Finansiella anläggningstillgångar	16	61 627	61 627	14 017	13 738
Summa anläggningstillgångar		954 965	930 586	1 585 951	1 573 430
Omsättningstillgångar					
Exploateringar	17	66 290	47 499	66 290	47 499
Förråd		92	85	379	412
Kortfristiga fordringar	18	78 721	75 114	77 389	75 942
Kortfristiga placeringar	19	2 060	32 000	9 839	52 346
Kassa och bank	20	73 727	20 094	138 807	69 835
Summa omsättningstillgångar		220 891	174 792	292 705	246 034
SUMMA TILLGÅNGAR		1 175 856	1 105 378	1 878 655	1 819 464
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital	21	406 393	371 865	484 091	460 997
– därav periodens resultat		34 528	33 665	23 095	34 688
Summa eget kapital		406 393	371 865	484 091	460 997
Avsättningar	22				
Avsättningar för pensioner		15 839	16 214	15 839	16 214
Andra avsättningar		63 318	50 520	63 318	50 520
Summa avsättningar		79 157	66 734	79 157	66 734
Skulder					
Långfristiga skulder	23	499 698	496 123	925 073	963 219
Kortfristiga skulder	24	190 609	170 657	390 335	328 515
Summa skulder		690 306	666 779	1 315 407	1 291 733
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 175 856	1 105 378	1 878 655	1 819 464
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	25	692 261	690 491	272 835	276 011

Noter

RESULTATRÄKNING	Kommunen		Sammanställd	
	2018	2017	2018	2017
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Totala intäkter inklusive interna poster	285 422	268 471	270 951	270 007
Avgår interna poster	- 91 173	- 72 234	- 21 138	- 19 461
Verksamhetens intäkter	194 249	196 236	249 813	250 546
varav försäljningsmedel	7 170	6 197		
varav taxor och avgifter	72 439	66 436		
varav förutbetalda VA-anslutningsavgifter	1 689	1 605		
varav hyror och arrenden	21 596	19 909		
varav bidrag	59 368	81 353		
varav försäljning av verksamhet	9 476	8 645		
varav exploateringsintäkter	18 130	12 092		
varav försäljning anläggningstillgångar*	4 380	0		
* Reavinst försäljning fastighet 4 380 (0) tkr.				
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Totala kostnader inklusive interna poster	930 889	866 491	878 043	830 524
Avgår interna poster	- 91 173	- 72 234	- 21 138	- 19 461
Verksamhetens kostnader	839 716	794 257	856 905	811 063
varav köp av verksamheter och entreprenader	175 474	176 649		
varav bidrag	40 831	40 322		
varav personalkostnader	470 664	448 380		
varav lokalkostnader	58 786	46 781		
varav exploateringskostnader	3 780	1 646		
varav hyra/leasing anläggningstillgångar	3 845	3 563		
varav förbrukningsmaterial och förbrukningsinventarier	25 411	24 374		
varav realisationsförluster och utrangeringar	7 296	571		
varav diverse tjänster	53 629	51 971		
Not 3 Avskrivningar/nedskrivningar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar*	35 558	36 161	56 901	55 292
Maskiner och inventarier	5 914	5 655	7 245	6 688
Nedskrivningar	2 652	0	2 652	0
	44 125	41 817	66 799	61 980
* Avskrivning av övervärde på Häradsgården, som såldes till Trobo 2004, har eliminerats.				
Not 4 Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	647 089	624 357	647 089	624 357
Preliminär slutavräkning innevarande år	- 785	- 2 524	- 785	- 2 524
Slutavräknings differens föregående år	- 1 818	642	- 1 818	642
	644 487	622 475	644 487	622 475

RESULTATRÄKNING forts.	Kommunen		Sammanställd	
	2018	2017	2018	2017
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	64 464	50 387	64 464	50 387
Fastighetsavgift	28 061	25 411	28 061	25 411
Generella bidrag	4 362	3 137	4 362	3 137
Stöd flyktingvariabel	3 394	2 787	3 394	2 787
Stöd befolkningsvariabel	2 606	2 606	2 606	2 606
Regleringsavgift	- 583	- 2 727	- 583	- 2 727
Kostnadsutjämning	- 32 009	- 29 527	- 32 009	- 29 527
Eftersläpningseffekter	16 729	8 954	16 729	8 954
Utgjänningsavgift LSS	- 9 466	- 10 049	- 9 466	- 10 049
	77 559	50 979	77 559	50 979
Not 6 Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	2	1	33	53
Realisationsresultat	2 894	1 340	3 312	1 754
Borgensavgifter	1 912	1 806	0	0
Övriga finansiella intäkter	229	84	360	208
	5 038	3 231	3 705	2 015
Not 7 Finansiella kostnader				
Räntekostnader	2 713	3 055	28 964	17 926
Övriga finansiella kostnader	253	129	283	499
	2 965	3 184	29 247	18 425
Not 8 Årets resultat				
<u>Balanskravsresultat</u>				
Årets resultat enligt resultaträkning	34 528	33 665		
Realisationsvinster	- 4 380	0		
Återföring öronmärkta medel 2015-2018	0	4 000		
Återföring öronmärkta medel 2017	11 954	0		
Öronmärkning, vikande konjunktur 2019-2022	- 8 000	- 19 954		
Balanskravsresultat	34 102	17 711		

Årets balanskravsresultat uppgår till 34,1 Mkr. Justering för reavinst har skett med 4,4 Mkr avseende försäljning av Utsikten 5. Av föregående års avsättning har 12,0 Mkr återförts och ny avsättning har gjorts med 8,0 Mkr för eventuellt vikande konjunktur åren 2019-2022.

KASSAFLÖDE	Kommunen		Sammanställd	
	2018	2017	2018	2017
Not 9 Justering för rörelsekapitalförändring avseende löpande verksamhet				
<u>Ej likvidpåverkande poster:</u>				
Av-/nedskrivningar	44 125	41 817	66 799	61 980
Avsättningar inklusive pensioner och löneskatt	12 423	17 126	12 423	17 126
Övriga ej likvidpåverkande poster	0	0	- 135	- 372
	56 547	58 942	79 086	78 733

KASSAFLÖDE forts.	Kommunen		Sammanställd	
	2018	2017	2018	2017
Not 10 Ökning/minskning kortfristiga fordringar och skulder				
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	- 3 607	8 875	- 1 447	4 913
Ökning/minskning kortfristiga skulder	19 952	17 369	16 941	15 490
	16 345	26 244	15 494	20 403
Not 11 Ökning/minskning kortfristiga placeringar				
Försäljning kortfristiga placeringar	30 240	30 000	42 807	42 768
Investering kortfristiga placeringar	- 300	- 35 000	- 300	- 35 000
	29 940	- 5 000	42 507	7 768
Not 12 Ökning/minskning av lån				
Lån i banker och kreditinstitut	0	- 30 000	513	15 751
Checkkredit	0	0	332	- 7 858
	0	- 30 000	845	7 893
Not 13 Ökning/minskning av långfristiga skulder				
Periodisering förutbetalda VA-anslutningsavgifter	2 480	3 017	2 480	3 017
Periodisering förutbetalda gatukostnadsersättningar	- 59	1 708	- 59	1 708
Periodisering förutbetalda investeringsbidrag	553	666	553	666
Periodisering förutbetalda fiberanslutningsavgifter	0	0	2 683	4 484
Övriga långfristiga skulder	600	2 400	600	2 400
	3 575	7 792	6 258	12 276

BALANSRÄKNING	Kommunen		Sammanställd	
	2018	2017	2018	2017
Not 14 Mark, byggnader och tekn. anläggningar				
Anskaffningsvärde	1 295 063	1 237 916	2 207 882	2 137 750
Akkumulerade avskrivningar	- 417 872	- 387 547	- 654 996	- 600 039
	877 191	850 369	1 552 886	1 537 711
<u>Specifikation anläggningstillgångar i kommunen</u>				
Namn	Ingående balans	Invest Försäljning	Period-avskrivning	Utgående balans
Mark	4 852	- 20	0	4 832
Verksamhetsfastigheter	491 495	- 9 349	- 21 306	460 840
Fastigheter för affärsverksamhet	171 770	20 080	- 5 694	186 155
Publika fastigheter	110 822	16 149	- 3 128	123 843
Fastigheter för annan verksamhet	7 761	- 117	- 143	7 502
Övriga anläggningar	348	0	- 54	294
Pågående investeringar	63 321	30 405	0	93 726
Totalt	850 369	57 147	- 30 325	877 191
Under året har utträngning, nedskrivning och ersättning av komponenter skett, större poster redovisas under nämndsavsnittet.				

BALANSRÄKNING forts.		Kommunen		Sammanställd	
		2018	2017	2018	2017
Not 15 Maskiner och inventarier					
Anskaffningsvärde		112 973	111 512	122 201	126 172
Akkumulerade avskrivningar		- 96 826	- 92 922	- 103 153	- 104 191
		16 147	18 590	19 048	21 981
<u>Specifikation anläggningstillgångar i kommunen</u>					
Namn		Ingående balans	Invest Försäljning	Period-avskrivning	Utgående balans
Maskiner		2 327	- 115	- 250	1 962
Inventarier		11 701	- 1 123	- 2 615	7 962
Data- och teleutrustning		4 317	2 700	- 986	6 031
Bilar och andra transportmedel		144	0	- 54	90
Konst		101	0	0	101
Övriga maskiner och inventarier		0	0	0	0
Totalt		18 590	1 461	- 3 904	16 147
Not 16 Finansiella anläggningstillgångar					
	antal aktier				
Sörmlands kollektivtrafikmyndighet	9 324 st.	727	727	727	727
Trosabygdens bostäder AB	40 600 st.	40 600	40 600	0	0
Trosa fibernät AB	14 000 st.	14 000	14 000	0	0
Nyköping-Östgötalänken		50	50	50	50
Energikontoret i Mälardalen	100 st.	10	10	10	10
Inera AB	5 st.	43	43	43	43
Husbyggnadsvaror HBV		0	0	40	40
SABO försäkrings AB		0	0	94	94
Kommuninvest		3 997	3 997	3 997	3 997
Förlagslån Kommuninvest		2 200	2 200	2 200	2 200
Återbäringsmedel HBV		0	0	61	61
Uppskjutna skattefordringar		0	0	5 649	5 141
Mervärdesskatt, jämkning byggmoms		0	0	1 146	1 375
		61 627	61 627	14 017	13 738
Not 17 Exploateringar					
Avser nedlagda kostnader för exploatering		66 290	47 499	66 290	47 499
Bostadsmark	nedlagda kostnader	61 928	43 749	61 928	43 749
	erhållna avgifter	- 44 690	- 31 646	- 44 690	- 31 646
		17 238	12 103	17 238	12 103
Industrimark	nedlagda kostnader	4 362	3 750	4 362	3 750
	erhållna avgifter	- 190	0	- 190	0
		4 172	3 750	4 172	3 750
Erhållna intäkter återfinns som förutbetalda intäkter se not 24.					
Not 18 Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar		22 218	12 152	19 567	10 615
Mervärdesskatt		5 675	9 152	5 675	9 152
Övriga fordringar		24 811	26 656	27 646	30 300
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		26 016	27 154	24 500	25 875
		78 721	75 114	77 389	75 942

BALANSRÄKNING forts.	Kommunen		Sammanställd	
	2018	2017	2018	2017
Not 19 Kortfristiga placeringar				
<u>Nordea fonder (likviditetsplacering)*</u>				
Nordea Institutionell Kortränta	0	30 000	0	30 000
Redovisat värde vid årets slut	0	30 000	0	30 000
<u>Agenta fonder (naturreservat)**</u>				
Alternativa Räntor Klass A	616	700	616	700
Globala aktier Klass A	444	600	444	600
Svenska aktier Klass A	600	600	600	600
Svenska Räntor Klass A	400	100	400	100
Redovisat värde vid årets slut	2 060	2 000	2 060	2 000
<u>Swedbank (aktier och obligationer)</u>				
Aktier	0	0	0	6 666
Obligationer/utlånade värdepapper	0	0	7 779	13 680
Redovisat värde vid årets slut	0	0	7 779	20 346
Totalt redovisat värde vid årets slut	2 060	32 000	9 839	52 346
* Likviditetsplacering 0 (30) Mkr i en likviditetsfond då kostnadsräntor för överskottslikviditet på bankkonton i Nordea infördes pga negativa inlåningsräntor. I slutet av 2018 har saldot förts över till ett konto med fast ränta. ** 2,0 Mkr placerades i agenta fonder 2013-12 för markåtkomstbidrag vid bildandet av naturreservat i Tomtaklinskogen. Av detta kan ett prisbasbelopp årligen användas för naturvårdande åtgärder enligt beslut KS 12189 § 92. Under 2018 har aktiefonder sålts och placerats i räntor. Ett uttag om 91 tkr i markåtkomstbidrag har utbetalats.				
Not 20 Kassa och bank				
Handkassor, kontantredovisning	63	51	71	59
Bank med fast ränta	40 002	0	40 002	0
Bank	33 662	20 043	98 734	69 776
	73 727	20 094	138 807	69 835
Not 21 Eget kapital				
Ingående balans	371 865	338 200	460 997	426 309
Årets resultat	34 528	33 665	23 095	34 688
Utgående balans	406 393	371 865	484 091	460 997
I beloppet för eget kapital ingår fondmedel 4,2 Mkr för avslut av deponi Korslöt.				
Not 22 Avsättningar				
<u>Avsättning för deponi</u>				
Ingående avsättning	21 137	20 721	21 137	20 721
Utbetalningar	- 5 157	- 3 584	- 5 157	- 3 584
Nya avsättningar	5 000	4 000	5 000	4 000
Uppräkning enligt index	0	0	0	0
Utgående avsättning	20 980	21 137	20 980	21 137

	Kommunen		Sammanställd	
BALANSRÄKNING forts.	2018	2017	2018	2017
Not 22 Avsättningar forts.				
<u>Avsättningar för statliga infrastrukturåtgärder (Citybanan)</u>				
Ingående avsättning	0	31	0	31
Utbetalningar	0	22	0	22
Nya avsättningar	0	- 53	0	- 53
Utgående avsättning	0	0	0	0
<u>Avsättningar för statliga infrastrukturåtgärder</u>				
Ingående avsättning	29 383	14 327	29 383	14 327
Utbetalningar	0	0	0	0
Nya avsättningar	12 955	15 056	12 955	15 056
Uppräkning enligt index	0	0	0	0
Utgående avsättning	42 338	29 383	42 338	29 383
Under året har avsättning gjorts för kommande medfinansiering av statliga infrastrukturåtgärder.				
Andra avsättningar totalt	63 318	50 520	63 318	50 520
<u>Pensionsavsättning</u>				
Ingående avsättning	16 214	14 530	16 214	14 530
Pensionsutbetalningar	- 146	- 129	- 146	- 129
Nyintjänad pension	36	29	36	29
Nyintjänad pension förtroendevald	85	79	85	79
Ränte- och basbeloppsuppräkringar	228	201	228	201
Sänkning av diskonteringsränta	0	0	0	0
Utbetalning ÖK-SAP	0	- 425	0	- 425
Ändrad samordning ÖK-SAP	0	0	0	0
Förändring av löneskatt	- 238	- 47	- 238	- 47
Nya efterlevande pensioner	153	179	153	179
Övrigt	- 1 338	- 126	- 1 338	- 126
Avsättning ansvarsförbindelse pensioner före 1998*	0	0	0	0
Förändring av visstidsavtal inklusive löneskatt	845	1 922	845	1 922
Utgående avsättning	15 839	16 214	15 839	16 214
Aktualiseringsgrad	97 %	96 %		
Not 23 Långfristiga skulder				
<u>Långfristiga lån</u>				
Banker och kreditinstitut	430 000	430 000	842 815	886 851
	430 000	430 000	842 815	886 851
<u>Förutbetalda intäkter som regleras över flera år</u>				
Investeringsbidrag	7 195	6 642	7 195	6 642
VA-anslutningsavgifter	56 554	54 074	56 554	54 074
Gatukostnadsersättningar	2 948	3 007	2 948	3 007
Fiberanslutningsavgifter	0	0	12 560	10 245
	66 698	63 723	79 258	73 968
<u>Långfristig skuld</u>				
Övriga långfristiga skulder	3 000	2 400	3 000	2 400
Summa långfristiga skulder	499 698	496 123	925 073	963 219

BALANSRÄKNING forts.	Kommunen		Sammanställd	
	2018	2017	2018	2017
Not 24 Kortfristiga skulder				
Banker och kreditinstitut	0	0	187 285	142 404
Leverantörsskulder	64 915	63 493	69 305	69 587
Mervärdesskatt	0	0	0	0
Personalens skatter och avgifter				
– Upplupna löner	4 610	4 895	4 610	4 895
– Källskatt	7 375	6 828	7 491	6 929
– Övertidsskuld	1 338	1 148	1 338	1 148
– Semesterskuld	21 249	19 930	21 616	20 316
– Sociala avgifter	8 492	7 883	8 793	7 991
Förutbetalda intäkter	60 864	43 487	64 759	47 571
<i>varav exploateringsintäkter*</i>	<i>44 880</i>	<i>31 646</i>	<i>44 880</i>	<i>31 646</i>
<u>Upplupna kostnader</u>				
– Upplupna pensionskostnader inklusive löneskatt	15 768	14 479	15 768	14 479
– Övriga upplupna kostnader	5 908	7 750	9 286	12 223
Övriga kortfristiga skulder	91	708	85	917
Balanserat resultat gemensam växel nämnd	0	54	0	54
	190 609	170 657	390 335	328 515

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR	Kommunen		Sammanställd	
	2018	2017	2018	2017
Not 25 Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser				
<u>Pensionsförpliktelser</u>				
Ingående förpliktelse	136 853	141 531	136 853	141 531
Pensionsutbetalningar	– 5 913	– 5 219	– 5 913	– 5 219
Försäkring IPR	0	0	0	0
Ränte- och basbeloppsuppräknings	3 055	2 884	3 055	2 884
Sänkning diskonteringsränta	0	0	0	0
Förändring av löneskatt	– 448	– 578	– 448	– 578
Aktualisering	– 395	– 155	– 395	– 155
Övrigt	1 404	108	1 404	108
Bromsen	0	0	0	0
Upplösning avsättning ansvarsförbindelse pensioner före 1998	0	0	0	0
Förändring av visstidsavtal inklusive löneskatt*	– 872	– 1 719	– 872	– 1 719
Utgående förpliktelse	133 685	136 853	133 685	136 853

Överskottsfondens utgående värde är 0 (0) tkr.

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR	Kommunen		Sammanställd	
	2018	2017	2018	2017
Not 25 Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser forts				
<u>Borgensförbindelse och därmed jämförbara säkerheter</u>				
Borgensförbindelse kommunägda företag	556 531	551 567	0	0
Ställda panter/fastighetsinteckningar	0	0	137 013	137 013
– därav i eget förvar	0	0	– 1 133	– 1 133
Garantiförbindelse Fastigo	0	0	92	74
Förlustansvar egna hem	45	71	45	71
Övriga borgensförbindelser	2 000	2 000	2 000	2 000
Summa	558 576	553 638	139 150	139 158
Totalsumma	692 261	690 491	272 835	276 011

Kommuninvest medlemsansvar

Trosa kommun har ingått solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 288 kommuner och landsting/regioner som per 2018-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Trosa kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2018-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 404 804 079 439 kronor och totala tillgångar till 406 323 006 299 kronor. Trosa kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 058 549 574 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 068 450 127 kronor.

	Kommunen		Sammanställd	
	2018	2017	2018	2017
Leasing- och hyresavtal				
Framtida förpliktelse leasing totalt	36 449	30 170	41 469	31 362
<i>varav hyresavtal</i>	<i>34 038</i>	<i>26 485</i>	<i>39 005</i>	<i>27 579</i>
Framtida förpliktelser inom 1 år	15 775	15 790	16 585	16 012
<i>varav hyresavtal</i>	<i>13 860</i>	<i>13 528</i>	<i>14 638</i>	<i>13 710</i>
Framtida förpliktelser mellan 1-5 år	18 519	9 711	21 124	10 681
<i>varav hyresavtal</i>	<i>18 023</i>	<i>8 288</i>	<i>20 607</i>	<i>9 199</i>
Framtida förpliktelser senare än 5 år	2 154	4 669	3 759	4 669
<i>varav hyresavtal</i>	<i>2 154</i>	<i>4 669</i>	<i>3 759</i>	<i>4 669</i>

Tilläggsupplysning

Sammanställd redovisning

Bidrag, tillskott och utdelningar

(tkr)	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning	
	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna
Trosa kommun	0	0	0	0	0	0
Trosabygdens Bostäder AB	0	0	0	0	0	0
Trosa Fibernät AB	0	0	0	0	0	0

Kostnader, intäkter, lån och borgen

(tkr)	Försäljning		Borgensavgifter		Borgen	
	Köpare	Säljare	Kostnader	Intäkter	Givna	Mottagna
Trosa kommun	15 797	5 332	0	1 912	556 531	0
Trosabygdens Bostäder AB	4 233	15 708	1 800	0	0	523 681
Trosa Fibernät AB	1 099	88	112	0	0	32 850
Summa	21 128	21 128	1 912	1 912	556 531	556 531

Det finns inga mellanhavande avseende lån och räntor mellan kommunen eller bolagen.

Resultaträkning

Vatten- och avloppsverksamhet

(tkr)	Not	2018	2017
Verksamhetens intäkter	1	32 066	29 362
Verksamhetens kostnader	2	- 22 004	- 23 620
Avskrivningar	3	- 6 063	- 5 053
Verksamhetens nettoresultat		3 999	689
Finansiella intäkter	4	768	729
Finansiella kostnader	5	- 2 533	- 1 858
PERIODENS RESULTAT	6	2 234	- 441

Balansräkning

Vatten- och avloppsverksamhet

(tkr)	Not	2018	2017
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	7	193 752	188 228
Maskiner och inventarier	8	0	0
Summa anläggningstillgångar		193 752	188 228
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	9	1 712	620
Summa omsättningstillgångar		1 712	620
SUMMA TILLGÅNGAR		195 464	188 848
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	10	- 4 723	- 6 958
Skulder			
Långfristiga skulder	11	198 475	188 228
Kortfristiga skulder	12	1 712	7 578
Summa skulder		200 188	195 806
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		195 464	188 848
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser		0	0

Noter

Vatten- och avloppsverksamhet

(tkr)	2018	2017
Not 1		
Verksamhetens intäkter		
Brukningsavgifter	30 239	27 442
Övriga intäkter	138	315
Förutbetalda anslutningsavgifter*	1 689	1 605
Intäktsföring av förutbetalda intäkter**	0	0
	32 066	29 362
*Avser intäktsföring av förutbetalda anslutningsavgifter från tidigare verksamhetsår. Se vidare not 11. **Avser intäktsföring av tidigare års förutbetalda brukningsavgifter. Se även kortfristiga skulder not 12.		
Not 2		
Verksamhetens kostnader		
Verksamhetens totala kostnader*	22 004	23 620
varav övriga kommundemensamma kostnader**	371	362
**I denna post ingår kostnader för lokaler, IT, telefon, försäkringar, växel/reception, ekonomi-, personal- och informationsresurser som delas med kommunen. Schablon OH-kostnad debiteras VA årligen.		
Not 3		
Avskrivningar/nedskrivningar		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	6 063	5 053
Maskiner och inventarier	0	0
Nedskrivningar	0	0
	6 063	5 053
Not 4		
Finansiella intäkter		
Ränta förutbetalda anslutningsavgifter (internränta)	768	729
Övriga finansiella intäkter	0	0
	768	729
Not 5		
Finansiella kostnader		
Internränta hos kommunen	2 533	1 854
Övriga finansiella kostnader	0	4
	2 533	1 858

(tkr)	2018	2017		
Not 6				
Årets resultat				
Enligt självkostnadsprincipen				
Årets resultat	2 234	- 441		
- överskott till förutbetalda intäkter	0	0		
+ intäktsföring av förutbetalda intäkter	0	0		
	2 234	- 441		
Not 7				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde	245 976	234 389		
Akkumulerade avskrivningar	- 52 224	- 46 161		
	193 752	188 228		
Not 8				
Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde	237	237		
Akkumulerade avskrivningar	- 237	- 237		
	0	0		
Specifikation av anläggningstillgångar				
Benämning	Ingående balans	Invest försäljning	Avskrivning	Utgående balans
Vatten- och avloppsverk	170 670	5 156	- 6 063	169 764
Maskiner och inventarier	0	0	0	0
Pågående investeringar	17 558	6 431	0	23 988
Totalt	188 228			193 752
Not 9				
Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar			1 549	499
Avräkningskonto kommunen*			0	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			163	121
			1 712	620
*Innefattar poster som är gemensamma med kommunen och som inte kan särskiljas, såsom övriga fordringar, kassa och bank.				
Not 10				
Eget kapital				
Ingående balans			- 6 958	- 6 517
Årets förändring			2 234	- 441
Utgående balans			- 4 723	- 6 958

(tkr)	2018	2017
Not 11		
Långfristiga skulder		
Lån av kommunen	134 475	128 396
VA-anslutningsavgifter		
Ansl.avg. t.o.m. 2006	7 104	7 104
Västra Fän ansl.avg.	3 021	3 021
Ansl.avg. 2007	2 504	2 504
Ansl.avg. 2008	982	982
Ansl.avg. 2009	1 474	1 474
Ansl.avg. 2011	9 719	9 719
Ansl.avg. 2012	7 656	7 656
Ansl.avg. 2013	9 477	9 477
Ansl.avg. 2014	5 503	5 503
Ansl.avg. 2015	4 590	4 590
Ansl.avg. 2016	3 179	3 179
Ansl.avg. 2017	4 623	4 623
Ansl.avg. 2018	4 169	
	198 475	188 228

VA-anslutningsavgifter

Anslutningsavgifter till kommunens VA-nät ska delfinansiera avskrivningskostnaderna för investeringar i VA-nät och reningsverk. Avskrivningstiderna är olika för olika delar av ett reningsverk samt i VA-nät. Den genomsnittliga avskrivningstiden bedöms till 33 år, varför 1/33-del av anslutningsavgifterna intäktsförs varje år. Se även not 1.

Not 12		
Kortfristiga skulder		
Avräkningskonto kommunen*	1 676	7 468
Interimsskulder	36	111
Förutbetalda intäkter (brukningsavgifter) från tidigare år		0
	1 712	7 578

*Innefattar poster som är gemensamma med kommunen och som inte kan särskiljas, såsom leverantörsskulder och övriga skulder.

Resultaträkning

Renhållningsverksamhet

(tkr)	Not	2018	2017
Verksamhetens intäkter	1	16 303	13 681
Verksamhetens kostnader	2	- 14 901	- 13 721
Avskrivningar	3	- 198	- 91
Verksamhetens nettoresultat		1 205	- 131
Finansiella intäkter	4	0	0
Finansiella kostnader	5	- 25	- 22
ÅRETS RESULTAT	6	1 180	- 153

Balansräkning

Renhållningsverksamhet

(tkr)	Not	2018	2017
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	7	1 875	1 228
Maskiner och inventarier	8	0	0
Summa anläggningstillgångar		1 875	1 228
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	9	1 757	644
Summa omsättningstillgångar		1 757	644
SUMMA TILLGÅNGAR		3 632	1 872
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	10	1 717	537
Skulder			
Långfristiga skulder	11	1 875	1 228
Kortfristiga skulder	12	40	107
Summa skulder		1 915	1 335
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		3 632	1 872
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser		0	0

Noter

Renhållningsverksamhet

(tkr)	2018	2017
Not 1		
Verksamhetens intäkter		
Brukningssavgifter	16 160	13 633
Övriga intäkter	144	48
	16 303	13 681
Not 2		
Verksamhetens kostnader		
Verksamhetens totala kostnader	14 901	13 721
varav övriga kommungemensamma kostnader*	17	17
*I denna post ingår kostnader för lokaler, IT, telefon, försäkringar, växel/reception, ekonomi-, personal- och informationsresurser som delas med kommunen.		
Not 3		
Avskrivningar/nedskrivningar		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	91	91
Maskiner och inventarier	0	0
Nedskrivningar	107	0
	198	91
Not 4		
Finansiella intäkter		
Övriga finansiella intäkter	0	0
	0	0
Not 5		
Finansiella kostnader		
Internränta hos kommunen	16	17
Övriga finansiella kostnader	9	5
	25	22
Not 6		
Årets resultat		
Enligt självkostnadsprincipen		
Årets resultat	1 180	- 153
- överskott till förutbetalda intäkter	0	0
+ intäktsföring av förutbetalda intäkter	0	0
	1 180	- 153

(tkr)	2018	2017
Not 7		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Anskaffningsvärde	5 026	4 747
Akkumulerade avskrivningar	- 3 150	- 3 519
	1 875	1 228
Not 8		
Maskiner och inventarier		
Anskaffningsvärde	1 425	1 425
Akkumulerade avskrivningar	- 1 425	- 1 425
	0	0

Specifikation av anläggningstillgångar

Benämning	Ingående balans	Invest Försäljning	Avskrivning Nedskrivning	Utgående balans
Renhållningsverk	1 099	0	- 198	901
Maskiner och inventarier	0		0	0
Pågående investeringar	129	845		974
Totalt	1 228			1 875

Not 9		
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	703	287
Avräkningskonto kommunen*	1 054	282
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	0	75
	1 757	644

*Innefattar poster som är gemensamma med kommunen och som inte kan särskiljas, såsom övriga fordringar, kassa och bank.

Not 10		
Eget kapital		
Ingående balans	537	690
Årets förändring	1 180	- 153
Utgående balans	1 717	537

Not 11		
Långfristiga skulder		
Lån av kommunen	1 875	1 228

Not 12		
Kortfristiga skulder		
Avräkningskonto kommunen*	0	0
Interimsskulder	40	107
	40	107

*Innefattar poster som är gemensamma med kommunen och som inte kan särskiljas, såsom leverantörsskulder och övriga skulder.

Driftredovisning 2018

Nämnd (tkr)	Budget			Redovisning			Överskott/ underskott
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	
Kommunstyrelsen							
Politisk ledning	266	- 12 941	- 12 675	270	- 7 967	- 7 697	4 978
Kommunkontor	4 781	- 51 465	- 46 683	6 354	- 51 517	- 45 162	1 521
Ekologiutskott	825	- 2 570	- 1 745	960	- 2 661	- 1 701	44
Summa	5 872	- 66 976	- 61 103	7 584	- 62 145	- 54 561	6 542
Justering för interna poster (internt inom förvaltningen)	0	0	0	- 797	797	0	0
Summa efter interna poster	5 872	- 66 976	- 61 103	6 787	- 61 348	- 54 561	6 542
Samhällsbyggnadsnämnden	4 090	- 16 178	- 12 088	7 368	- 17 639	- 10 271	1 817
Humanistiska nämnden							
Skolkontor inklusive nämnd	271 384	- 586 728	- 315 344	285 298	- 609 199	- 323 901	- 8 557
Individ och familj	15 288	- 40 366	- 25 078	18 460	- 39 227	- 20 767	4 311
Summa	286 672	- 627 094	- 340 422	303 758	- 648 426	- 344 668	- 4 246
Justering för interna poster (internt inom förvaltningen)	- 237 199	237 199	0	- 242 658	242 658	0	0
Summa efter interna poster	49 473	- 389 895	- 340 422	61 100	- 405 768	- 344 668	- 4 246
Vård- och omsorgsnämnden	96 619	- 289 539	- 192 920	105 657	- 299 182	- 193 525	- 605
Justering för interna poster (internt inom förvaltningen)	- 73 117	75 349	2 232	- 78 366	80 544	2 178	- 54
Summa efter interna poster	23 502	- 214 190	- 190 688	27 291	- 218 638	- 191 347	- 659
Teknik- och servicenämnden	104 849	- 135 623	- 30 774	109 503	- 160 703	- 51 199	- 20 425
Justering för interna poster (internt inom nämnden)	- 4 430	2 252	- 2 178	- 4 430	2 252	- 2 178	0
Summa efter interna poster	100 419	- 133 371	- 32 952	105 073	- 158 451	- 53 377	- 20 425
Kultur- och fritidsnämnden	6 262	- 44 469	- 38 207	6 286	- 43 163	- 36 878	1 329
Miljönämnden	1 431	- 2 480	- 1 049	1 655	- 2 682	- 1 027	22
Revision	0	- 798	- 798	0	- 770	- 770	28
Totalt exklusive affärsdrivande verksamhet	191 049	- 868 357	- 677 307	215 561	- 908 458	- 692 898	- 15 590

Nämnd (tkr)	Budget			Redovisning			Överskott/ underskott
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	
AFFÄRSDRIVANDE VERKSAMHET							
Vatten och avlopp	27 531	– 24 994	2 537*	32 066	– 29 832	2 234	– 303
Renhållning	13 374	– 13 374	0	16 303	– 15 124	1 180	1 180
Summa	40 905	– 38 368	2 537	48 369	– 44 955	3 414	877
Verksamhetens intäkter och kostnader							
	231 954	– 906 725	– 674 770	263 930	– 953 414	– 689 484	– 14 713
Finansiering							
	769 965	– 76 763	693 202	801 529	– 77 518	724 011	30 809
TOTALT							
	1 001 919	– 983 488	18 432	1 065 459	– 1 030 931	34 528	16 096

*På grund av ackumulerade underskott justerades budgeten för Vatten och avlopp och ett överskottskrav på 1 837 tkr tillkom.

Investeringsredovisning

Nämnder totalt (tkr)	Utfall 2018	Budget 2018	Budget 2017
Kommunstyrelsen, inklusive investeringsreserv	2 823	8 450	3 070
Samhällsbyggnadsnämnden	0	75	0
Teknik- och servicenämnden	62 909	103 056	76 511
Humanistiska nämnden	815	1 670	1 088
Vård och omsorgsnämnden	173	700	918
Kultur- och fritidsnämnden	8 284	10 111	1 388
Mark- och fastighetsköp	0	0	0
Utrangering/försäljning	0	0	0
SUMMA NETTOINVESTERINGAR	75 004	124 062	82 976

VERKSAMHETEN 2018

Investeringsredovisningen redovisar Trosa kommuns investeringar i bland annat fastigheter, markanläggningar och inventarier. De totala investeringarna under året uppgick till 75 mkr, vilket kan jämföras med 83 mkr 2017. Avgiftskollektivet stod för 17 procent av årets investerade belopp.

Flera omfattande projekt genomfördes i Vagnhärad. Skolgården på Hedeby-Fornby har utvecklats till en plats för rörelse och lek som är väl använd och uppskattad. Lekplatsen vid Safiren har rustats upp och byggts ut och ett utegym har anlagts. Kommunen har även förbättrat trafiksäkerheten och gatumiljön på Centrumvägen.

För besökare som kommer i båtar och husbilar är en ny avloppsanläggning för båtar och husbilar klar. Gästhamnen i Trosa har fått uppfräschade toaletter och duschar. I Trosa har Hamnängen fått en attraktiv parkmiljö för social samvaro och rekreation samt en lekplats med vattenlek.

Lekplatsen Spindelparken i Trosa har rustats upp och byggts ut. Även i Västerljung är lekplatsen upprustad.

Ett boende för kommunmottagna (nyanlända som fått uppehållstillstånd) har öppnat på Industriegatan. Skärborgarnas hus har genomgått en yttre renovering. Ett nytt bad, Borgmästarholmen, har färdigställts på Öbolandet. Vid årsskiftet köpte kommunen belyningsnätet från Vattenfall.

Skärlagskolan ska byggas ut och projektering har påbörjats i samverkan med skolan. Ett annat påbörjat projekt är en utredning om hur utvecklingen av kök och måltidsverksamhet ska anpassas till de växande behoven. Fler produktionskök behövs för att klara tillväxten och fortsätta erbjuda måltider utifrån måltidspolicyn, Hållbara måltider i Trosa kommun. Skärlagskolans mottagningskök ska byggas om till produktionskök i samband med skolutbyggnaden.

Överföringsledningen mellan Trosa och Vagnhärad är i princip klar. Projektering inför renovering av Vagnhärad vattentorn är klar och utförandet blev upphandlat sista kvartalet 2018 och kommer upphandlas under den första halvan av 2019.

VA-verksamhetsområdet kommer att utökas. Tofsöprojektet är inne i installationsfasen.

En återvinningsstation vid Åda ska färdigställas. Projektering pågår för flytt av privatdelen på återvinningscentralen Korslöt. Sluttäckning av deponin på Korslöt fortsätter.

Exploateringsredovisning

(tkr)	Inkomster (+) / Utgifter (-) netto i balansräkningen		Vinst (+) / Förlust (-) netto i resultaträkningen	
	Utfall 2018	Akkumulerat utfall	Utfall 2018	Kommentar
Bostadsmark				
Trosa	- 2 047	- 4 847	8 968	
Öbolandet	- 1 049	- 1 211		
Bråta torp	800	- 4 524	835	Tomtförsäljningar
Hagaberg	- 996	911	8 133	Tomtförsäljningar
Hökeberga Åda	- 1 577	- 2 245		
Vagnhärad	- 3 243	- 12 534	4 362	
Mölnaängen	- 2 957	- 2 601		
Väsby	- 1 902	- 3 269		
Solberga	- 2 455	- 4 536		
Alby	69	15	391	Tomtförsäljning
Väsby BoKlok	2 345	- 3 676	2 841	Markförsäljning
Väsby Strömbergs	2 116	2 116	1 130	Markförsäljning
Centrumvägen	- 234	- 234		
Västerljung	- 12	- 13	0	
TOTALT bostadsmark	- 5 302	- 17 393	13 330	
Industrimark				
Trosa	345	334	0	
Vagnhärad	- 600	- 4 350	0	
Västerljung	0	0	0	
TOTALT industrimark	- 255	- 4 017	0	
Summa exploateringar	- 5 557	- 21 410	13 330	

Tabellen visar exploatering per tätort. Projekt som var större än en miljon kronor i årets exploateringar specificeras.

VERKSAMHETEN 2018

Försäljningen av kommunens 11 villatomter inom exploateringsområdet Hagaberg i Trosa har slutförts. I södra delen av Hagaberg har Derome påbörjat sitt byggande och försäljning av 27 nya villatomter.

Trobo börjar nu bygga cirka 80 nya hyresrätter inom Teologen 2.

Vid Trosalundsberget slutför HSB nu sin exploatering av 72 bostadsrätter. Inflyttning har skett.

I kv. Mejseln bygger Conventor 34 bostadsrätter med inflyttning 2019.

Panghus fortsätter byggande och försäljning av de sista etapperna 3 och 4 inom Bråta torp.

Inom Hökeberga pågår försäljning och byggande genom PEAB för 27 nya villor.

För Västra Hökeberga pågår byggande och försäljning av 10 nya parhus med 20 bostadsrätter genom privat exploatör.

Vid Åda Backar har Tessin som exploatör färdigställt etapp 1 om 33 villor och fortsätter etapp 2 också med 33 villor.

Nokon har under året vunnit en markanvisningstävling för ett 80-tal nya bostäder inom Mölna-ängen i Vagnhärad. Byggstart för etapp 1 har skett för 36 nya hyreslägenheter. Inflyttning är beräknad till oktober 2019.

I Fagerhult har Nokon färdigställt 30 bostadsrätter. Inflyttning skedde i december 2018.

I Väsby pågår exploatering av nya bostadsrätter genom BoKlok och Strömbergs.

I Västerljung fortsätter exploateringsarbetena vid Hammarbyvägen. Längre in på Hammarbyvägen pågår genom en privat exploatör försäljning av 9 villatomter.

Projekteringsarbeten och försäljning pågår också av privata exploatörer för nya bostäder inom Öbolandet, kv. Strömmen, Smedstorp, Hunga, Sandstugan, Åda Vreten, Åda fritidshusområde, Djupvikstomten, Stensunds gård, Avlebro, Storökan, Alby i Vagnhärad med flera.

Trosa kommun har under året förvärvat villafastigheten Lånesta 1:19 som ligger inom exploateringsområdet Solberga i Vagnhärad.

Detaljplanen för Societetshuset har färdigställts under året varefter kommunens försäljning av Societetshuset har kunnat slutregleras.

Fem år i sammandrag

	2018	2017	2016	2015	2014
Antal invånare den 31 december	13 309	12 916	12 447	12 078	11 864
Därav invånare i åldergrupp:					
1–5 år	786	730	709	682	662
6–15 år	1 623	1 634	1 560	1 472	1 471
16–18 år	480	428	407	424	416
65–79 år	2 637	2 569	2 458	2 348	2 231
80–89 år	507	466	446	424	397
90– år	101	102	91	94	95
Utdebitering av obligatoriska skatter och avgifter:					
Kommunalskatt	21,66	21,66	21,26	21,26	21,26
Landstingsskatt	10,77	10,77	10,77	10,77	10,77
Begravningsavgift	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18
Skatteintäkter/generella bidrag netto (mkr)	722	673	609	577	554
Skatteintäkter (kr/invånare)	54 252	52 106	48 933	47 753	46 670
Trosas skattekraft i förhållande till rikssnittet (%)	103,8	105,7	107,0	107,5	110,2
Verksamhetens nettokostnader (mkr)	– 690	– 640	– 595	– 582	– 540
Nettokostnader i procent av skatteintäkter (%)	96	95	98	101	97
Nettokostnader (kr/invånare)	– 51 813	– 49 535	– 47 835	– 48 225	– 45 503
Årets resultat (mkr)	34,5	33,7	12,7	25,6	3,2
Eget kapital (mkr)	406	372	338	326	300
Eget kapital (kr/invånare)	30 506	28 801	27 171	26 950	25 281
Soliditet (%)	35	34	32	32	28
Soliditet inklusive ansvarsåtagande för pensioner (%)	23	21	18	17	14
Låneskuld (kr/invånare)	32 309	33 292	36 957	38 086	38 773
Investeringar netto per år (mkr)	75	83	59	40	128
Personalkostnader (mkr)	471	447	410	380	352
Arbetslösa i procent av befolkningen, 16–64 år, Trosa	1,4	1,5	1,8	1,7	1,9
Arbetslösa i procent av befolkningen, 16–64 år, riket	3,8	3,2	3,1	3,2	3,4
Varav ungdomar 18–24 år, Trosa	1,1	0,9	1,9	1,8	2,7
Varav ungdomar 18–24 år, riket	3,8	2,8	3,0	3,4	3,8
Antal anställda Trosa kommun					
Tillsvidare	818	788	764	716	702
Årsarbetare	753	724	699	658	645

	2018	2017	2016	2015	2014
Mandatfördelning					
Moderaterna	14	14	14	14	14
Folkpartiet	2	2	2	2	2
Centerpartiet	2	2	2	2	2
Kristdemokraterna	1	1	1	1	1
Socialdemokraterna	9	9	9	9	9
Miljöpartiet de gröna	3	3	3	3	3
Trosa Radikaler	0	0	0	0	0
Vänsterpartiet	1	1	1	1	1
Sverigedemokraterna	3	3	3	3	3
	35	35	35	35	35

Revisionsberättelse för år 2018

Vi, av fullmäktige valda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder samt som utsedda lekmannarevisorer även verksamheten i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Revisionsbyrån EY har biträtt oss vid granskningen.

Kommunen redovisar ett positivt resultat. Vidare är kommunens måluppfyllelse god och kommunen bedömer också att målet om god ekonomisk hushållning uppnås, men med undantag för vissa verksamheter.

Revisionen har under året, utöver granskning av delårsbokslut och årsbokslut, genomfört en fördjupad granskning av kvalitetsarbetet inom grundskolan med syfte att granska hur humanistiska nämnden säkerställer det systematiska kvalitetsarbetet. Den övergripande bedömningen efter genomförd granskning var att nämnden i allt väsentligt säkerställer att ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivs. Med utgångspunkt i granskningen rekommenderades nämnden att *utveckla formerna för egentillsyn* så att nämnden kan överblicka kvalitetsarbetet utifrån uppsatta mål. Vidare rekommenderades nämnden att *konkretisera formerna för arbetet med prioriterade fokusområden* inom skolans kvalitetsarbete.

Revisionen genomförde också en granskning i syfte att bedöma vård- och omsorgsnämndens styrning och säkerställande av att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt. Den sammanfattande bedömningen är att styrningen av verksamheten i stort är ändamålsenlig och ger goda förutsättningar för att säkerställa ändamålsenlighet och kvalitet. Däremot konstateras att vård- och omsorgsnämnden inte fullt ut i sin styrning har säkerställt en utveckling mot en ekonomi i balans. Utifrån granskningens resultat rekommenderades vård- och omsorgsnämnden att *genomföra en analys av det relativt höga kostnadsläget för hemtjänst, daglig verksamhet och färdtjänst samt ta ställning till om det är motiverat eller om det bör vidtas kostnadssänkande åtgärder för att komma i ekonomisk balans*. Vidare rekommenderades nämnden att *säkerställa att glappet mellan beslutad och utförd tid i hemtjänsten analyseras och följs framöver* samt att *säkerställa att*

implementeringen av det digitala systemet TES sker hos den privata utföraren av hemtjänst.

Revisionen har också under året genomfört en förstudie av styrelse och nämnders ärendehantering och tydlighet i protokoll. Syftet var att kartlägga om styrelse och nämnder tillser att underlag inför sammanträden samt protokollen ger såväl allmänheten som de förtroendevalda en tillfredsställande möjlighet till insyn och information. Den sammanfattande bedömningen efter genomförd granskning var att granskade styrelse och nämnder överlag följer aktuella formkrav och tillhandahåller tillräckligt med information för att allmänheten och de förtroendevalda ska ges en god insyn i den kommunala beslutsprocessen. Vissa brister identifierades dock i granskade protokoll och i kommunens vägledning för framtagande av sammanträdesprotokoll. I förstudien konstateras att *för att upprätthålla en god kvalitet i protokollen över tid är det väsentligt att det finns en tydlig och uttömmande vägledning*. Kommunens vägledning har inte reviderats sedan den nya kommunallagen trädde i kraft och det saknas instruktioner för ett flertal områden.

En ytterligare granskning genomfördes under året, granskning av exploateringsprocessen. Granskningen syftade till att bedöma om exploateringsprocessen omfattas av en tillräcklig styrning och intern kontroll vad gäller byggnation på mark som inte ägs av kommunen, och där exploateringsavtal upprättas. Fokus i granskningen var innehållet i samt hanteringen av exploateringsavtal. Den sammanfattande bedömningen efter genomförd granskning var att arbetet med exploateringsavtal i huvudsak fungerar väl men att det inte till fullo omfattas av en tillräcklig intern styrning och kontroll. Granskningen identifierade ett antal områden för utveckling. Kommunstyrelsen rekommenderades att *för att säkerställa kommunens intressen överväga att i riktlinjerna för exploateringsavtal lyfta in tydliga skrivningar om viten, kommunens möjlighet att vid avtalsbrott häva avtalet samt skrivningar om att kommunen ska godkänna överlåtelse av bolag*. Vidare rekommenderades kommunen bland annat att *säkerställa att tillräcklig uppföljning av innehållet i exploateringsavtal sker samt att uppföljningen dokumenteras*.

Revisionen har under flera år nogsamt följt kommunens hantering av tvister. En av de tvister som följts och där revisionen under flera år ställt frågor till kommunstyrelsen rör projekt Safiren. I vår granskning av årsbokslut 2018 har vi noterat att kommunstyrelsen bedömer att tvisten rörande Safiren nu är ekonomiskt avslutad. Revisionens uppfattning är att kommunstyrelsens hantering av denna tvist varit behäftad med otydligheter och de svar revisorerna erhållit har varit missvisande.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Trosa kommun har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillräckligt sätt.

Vi bedömer att kommunens räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att kommunkoncernens räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt för de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Som underlag för vår bedömning åberopar vi bifogade rapporter med tillhörande rekommendationer.

Trosa den 12 april 2019

Siw Jansson Rolf Hugert Rolf Gustafsson Yngve Hurtig
Jari Linikko Lars Sjögren Åke Wallman

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

De sakkunnigas rapporter

Lekmannarevisorernas granskningsrapporter

Trosa
KOMMUN

Trosa kommun

Västra Långgatan 4-5, 619 80 Trosa

Tel 0156-520 00

Fax 0156-520 17

trosa@trosa.se